

РЕШЕНИЕ НА ПЪРВОИНСТАНЦИОННИЯ СЪД (първи състав)

17 декември 1991 година*

По дело T-7/89

S.A. Hercules Chemicals N.V., дружество, регистрирано съгласно белгийското право, със седалище в Beringen (Белгия), за което се явява адв. M. Siragusa, avocat от адвокатската колегия на Рим, със съдебен адрес в Люксембург при адв. Elvinger и адв. Hoss, 15, Côte d'Eich,

ищец,

срещу

Комисията на Европейските общности, за която се явява г-н A. McClellan, главен юридически съветник, и г-жа K. Banks, член на правния отдел, в качеството на представител, със съдебен адрес в Люксембург при г-н Roberto Hauder, представител на неговия юридически отдел, Wagner Centre, Kirchberg,

ответник,

с предмет отмяна на Решението на Комисията от 23 април 1986 г. относно производството съгласно член 85 от Договора за ЕИО (IV/31.149-полипропилен, ОВ 1986 г., L 230, стр. 1),

ПЪРВОИНСТАНЦИОННИЯТ СЪД НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ (първи състав)

в състав: г-н J. L. Cruz Vilaça, председател, г-н R. Schintgen, г-н D. A. O. Edward, г-н H. Kirschner и г-н K. Lenaerts, съдии,

генерален адвокат: г-н B. Vesterdorf,

секретар: г-н H. Jung,

като взе предвид писмената фаза на производството и след това съдебното заседание, проведено на 10 - 15 декември 1990 г.,

след като изслуша становището на генералния адвокат на заседанието от 10 юли 1991 г.

постанови настоящото

Решение

Обстоятелства в основата на спора

---

* Език на производството: английски.

1. Настоящото дело се отнася до решение на Комисията, с което се глобяват петнадесет производителя на полипропилен за нарушаване на член 85, параграф 1 от Договора за ЕИО. Продуктът, който е предмет на оспорваното решение (наричано по-долу „решението“), полипропилен, е един от основните по-големи термопластични полимери. Продава се от производителите на преработватели за превръщане в готови или полуготови продукти. Най-големите производители на полипропилен имат обхват от повече от 100 различни вида, които имат широк обхват от крайни потребители. Основните видове полипропилен са лико, хомополимер за леене под налягане, кополимер за леене под налягане, високо активен кополимер и филм. Предприятията, които са получатели на решението са всички най-големи нефтохимични производители.

2. Източноевропейският пазар на полипропилен се зарежда предимно от базирани в Европа производствени съоръжения. Преди 1977 г. този пазар е зареждан от десет производителя, а именно Montedison (сега Montepolimeri SpA), Hoechst AG, Imperial Chemical Industries PLC и Shell International Chemical Company Limited (наричани „четирите големи“), които заедно отговарят за 64 % от пазара, Enichem Anic SpA в Италия, Rhône-Poulenc S.A. във Франция, Alcudia в Испания, Chemische Werke Hüls и BASF AG в Германия и национализирания австрийски производител Chemie Linz AG. В следствие на изтичането на контролните патенти, притежавани от Montedison, през 1977 г. в Източна Европа се развиват седем нови производителя: Amoco и Hercules Chemicals N.V. в Белгия, ATO Chimie S.A. и Solvay et Cie S.A. във Франция, SIR в Италия, DSM N.V. в Нидерландия и Taqsa в Испания. Saga Petrokjemí AS & Co, норвежки производител, се появява в средата на 1978 г., и Petrofina S.A. през 1980 г. Появяването на нови производители, с номинален капацитет от 480 000 тона, води до значително увеличение в инсталираната мощност в Източна Европа, която за няколко години не съответства на увеличеното търсене на пазара. Това води до ниски степени на използване на производствения капацитет, който все пак нараства прогресивно между 1977 г. и 1983 г., 60 % - 90 %. Според решението предлагането и търсенето са в приблизителен баланс от 1982 г. Въпреки това, по време на по-голямата част от периода, обхваната от разследването (1977-1983 г.), пазарът на полипропилен е определен като характеризиращ се или с ниска рентабилност или със значителни загуби, вследствие, по-специално, до някаква степен на определяните цени и на увеличението в цените на суровия материал, пропилен. Според решението (точка 8) през 1983 г. Montepolimeri SpA държи 18 % от европейския пазар на полипропилен, всеки от Imperial Chemical Industries PLC, Shell International Chemical Company Limited и Hoechst AG държи 11 %, Hercules Chemicals N.V. малко под 6 %, ATO Chimie S.A., BASF AG, DSM N.V., Chemische Werke Hüls, Chemie Linz AG, Solvay et Cie S.A. и Saga Petrokjemí AS & Co 3 - 5 % и Petrofina S.A. около 2 %. Решението посочва, че е имало значителна търговия на полипропилен между държавите-членки, тъй като всеки от производителите в ЕИО предоставя продукт в повечето, ако не във всички, държави-членки.

3. Hercules Chemicals N.V. е един от новите производители, които се появяват на пазара през 1977 г. Неговата позиция на източноевропейския пазар е такава на среден производител, чийто пазарен дял е приблизително между 5 и 6,8 %. Въпреки това Hercules е най-големият производител на американския пазар.

4. На 13 и 14 октомври 1983 г., служителите на Комисията, които действат съгласно член 14, параграф 3 от Регламент № 17 на Съвета от 6 февруари 1962 г., първият регламент по прилагането на членове 85 и 86 от Договора (ОВ, 1962 г., 13, стр. 204, наричан по-нататък „Регламент № 17”), извършват паралелна проверка на помещенията на следните предприятия, производители на полипропилен, които зареждат пазара на Общността:

ATO Chimie S.A., понастоящем Atochem („АТО”),

BASF AG („BASF”),

DSM N.V. („DSM”),

Hercules Chemicals N.V. („Hercules”),

Hoechst AG („Hoechst”),

Chemische Werke Hüls („Hüls”),

Imperial Chemical Industries PLC („ICI”),

Montepolimeri SpA, понастоящем Montedipe („Monte”),

Shell International Chemical Company Limited („Shell”),

Solvay et Cie S.A. („Solvay”),

BP Chimie („BP”).

Не е извършена проверка в помещенията на Rhône-Poulenc S.A. („Rhône-Poulenc”) или помещенията на Enichem Anic SpA.

5. В следствие на проверките, Комисията изпраща искания за предоставяне на информация съгласно член 11 от Регламент № 17 (наричан по-нататък „искане за информация”), не само на предприятията, упоменати по-горе, но също така и на следните предприятия:

Amoco,

Chemie Linz AG („Linz”),

Saga Petrokjemí AS & Co, които понастоящем са част от Statoil („Statoil”),

Petrofina S.A. („Petrofina”),

Enichem Anic SpA („Anic”).

Linz е австрийско предприятие, което оспорва юрисдикцията на Комисията и отказва да отговори на искането за информация. В съответствие с член 14, параграф 2 от Регламент №17, служителите на Комисията тогава извършват

проверка на помещенията на Anic и Saga Petrochemicals UK Ltd, филиал на Saga във Обединеното кралство, и на представителите на Linz, установени във Обединеното кралство и във Федерална република Германия. Не е изпращано искане за информация до Rhône-Poulenc.

6. Събраните доказателства по време на проверките и според исканията за информация, насочват Комисията към вземане на становище, че между 1977 г. и 1983 г. съответните производители, в разрез с член 85 от Договора за ЕИО, чрез поредица от ценови инициативи, редовно определят индикативни цени и разработват система за годишен контрол на обема, за да разпределят наличния пазар между тях според приетите цели в проценти или тонове. На 30 април 1984 г., Комисията следователно решава за започне процедурата, предвидена в член 3, параграф 1 от Регламент № 17 и през м. май 1984 г. изпраща писмено изложение на възраженията до упоменатите по-горе предприятия, с изключение на Anic и Rhône-Poulenc. Всички получатели представят писмени отговори.

7. На 24 октомври 1984 г., служителят по изслушването, назначен от Комисията се среща с юридическите съветници на получателите на възражението, за да съгласува определени процедурни изисквания за заседанието, определено като част от административната процедура, която е трябвало да започне на 12 ноември 1984 г. На срещата Комисията обявява, като резултат от представените от предприятията като техни отговори на възраженията доводи, че в кратък период от време ще им изпрати допълнителни материали, които допълват доказателствата, които вече се им връчени относно изпълнението на ценовите инициативи. На 31 октомври 1984 г. Комисията изпраща на юридическите съветници на предприятията пакет от документи, който съдържа копия на ценови инструкции, дадени от производителите на техните представители заедно с таблици, които обобщават тези документи. За да гарантира защитата на търговските тайни, изпращането на материалите става предмет на определени условия; по-специално, търговските отдели на предприятията не е трябвало да бъдат запознати с документите. Адвокатите на определени предприятия отказват да приемат тези условия и връщат документацията преди устното изслушване.

8. С оглед информацията, предоставена в писмените отговори на възраженията, Комисията решава да разшири процедурата до Anic и Rhône-Poulenc. С тази цел на 25 октомври 1984 г. е изпратено възражение до тези две предприятия, подобно на възраженията, изпратени до другите петдесет предприятия.

9. Първата сесия на устното изслушване се провежда на 12 - 20 ноември 1984 г. По време на тези сесия се изслушани всички предприятия, с изключение на Shell (които отказват да участват във всички изслушвания) и Anic, ICI и Rhône-Poulenc (които считат, че не са имали достатъчна възможност да се подготвят за делото).

10. По време на сесията, няколко предприятия отказват да обсъждат въпроса повдигнат в документацията, изпратена им на 31 октомври 1984 г., като заявяват, че Комисията е изменила посоката на делото и че поне трябва да имат възможност да представят писмени становища. Другите предприятия твърдят, че не са имали достатъчно време за да прегледат въпросните документи преди

изслушването. В този смисъл на 28 ноември 1984 г. е изпратено общо писмо до Комисията от адвокатите на BASF, DSM, Hercules, Hoechst, ICI, Linz, Monte, Petrofina и Solvay. В писмо от 4 декември 1984 г., Hüls се присъединяват към становището, представено в общото писмо.

11. В последствие на 29 март 1985 г. Комисията изпраща на предприятията нов пакет от документи, като отделя ценовите инструкции, дадени от производителите на техните търговски офиси, придружени с ценови таблици, както и с обобщение на доказателствата, които се отнасят до всяка инициатива по отношение на цените, за които има налични документи. Тя иска от предприятията да отговорят и писмено и по време на следващите заседания на устното изслушване и заявява, че премахва първоначалните ограничения относно разкриването на информацията на търговските отдели.

12. С друго писмо от същата дата, Комисията отговаря на доводите, представени от адвокатите, че юридическата характеристика на заявения картел не е ясно определена, съгласно член 85, параграф 1 и кани предприятията да представят писмени и устни становища.

13. Втората сесия на устното изслушване се провежда на 8 - 11 юли 1985 г. и на 25 юли 1985 г. Anic, ICI и Rhône-Poulenc представят техните становища и другите предприятия (с изключение на Shell) коментират въпросите, повдигнати от Комисията с двете писма от 29 март 1985 г.

14. Предварителният протокол от устното изслушване, заедно с всички други документи по въпроса, са дадени на членовете на Консултативния комитет по ограничителни практики и господстващо положение (наричан по-нататък „Консултативния комитет“) на 19 ноември 1985 г. и са изпратени до ищите на 25 ноември 1985 г. Консултативния комитет представя своето становище на своето 170 заседание, проведено на 5 и 6 декември 1985 г.

15. В края на процедурата, Комисията приема оспорваното Решение от 23 април 1986 г., което има следния диспозитив:

„Член 1

ANIC SpA, ATO Chemie SA (понастоящем Atochem), BASF AG, DSM N.V., Hercules Chemicals N.V., Hoechst AG, Chemische Werke Hüls (понастоящем Hüls AG), ICI PLC, Chemische Werke LINZ, Montepolimeri SpA (понастоящем Montedipe), Petrofina S.A., Rhône-Poulenc S.A., Shell International Chemical Co. Ltd, Solvay & Cie и SAGA Petrokjemi AG & Co. (понастоящем част от Statoil) нарушават член 85, параграф 1 от Договора за ЕИО с участието:

- в случая с ANIC, от около м. ноември 1977 г. до дата в края на 1982 г. или в началото на 1983 г.,

- в случая с Rhône-Poulenc, от около м. ноември 1977 г. до края на 1980 г.,

- в случая с Petrofina, от 1980 г. до поне м. ноември 1983 г.,

- в случая с Hoechst, ICI, Montepolimeri и Shell от около средата на 1977 г. поне до м. ноември 1983 г.,

- в случая с Hercules, LINZ и SAGA и Solvay от около м. ноември 1977 г. поне до м. ноември 1983 г.,

- в случая с АТО, от поне 1978 г. до поне м. ноември 1983 г.,

- в случая с BASF, DSM и Hüls, между 1977 и 1979 г. поне до м. ноември 1983 г.,

в споразумение и съгласувана практика, започнали в средата на 1977 г., чрез които производителите, които доставят полипропилен на територията на ЕИО:

а) се свързват един с друг и се срещат редовно (от началото на 1981 г., два пъти в месеца) в поредица от тайни срещи, така че да обсъждат и определят търговските си политики;

б) определят „индикативни” (или минимални) цени понякога за продажба на стоката във всяка от държавите-членки на ЕИО;

в) се споразумяват за различни мерки, насочени към улесняване прилагането на такива индикативни цени, включително (преимуществено) временни ограничения в производството, обмен на подробна информация относно доставките, провеждане на местни срещи и от късната 1982 г. на система за „account management”, създадена, за да се прилага за цени, увеличени за отделни потребители;

г) въвеждат едновременно увеличение на цените, при изпълнението на такива цели;

д) разпределят пазара чрез определяне за всеки производител на годишна цел или „квота” (1979 г., 1980 г. и за поне част от 1983 г.) или поради липса на окончателно споразумение, което обхваща цялата година по искане на производителите, ограничаване на техните продажби за всеки месец като се прави сравнение с предишен период (1981 г., 1982 г.).

Член 2

Предприятията, посочени в член 1, веднага прекратяват упоменатото нарушение (ако вече не са го направили) и отсега нататък, по отношение на техните дейности относно полипропилен, се въздържат от всякакви споразумения или съгласувани практики, които могат да имат същите или подобни цели или ефект, включително всякакъв обмен на информация, която обикновено представлява търговска тайна, чрез която участниците пряко или косвено се информират за производството, доставките, нивото на пазара, цените на продажба, разходите или инвестиционните планове на другите отделни производители, или чрез която те могат да наблюдават придържането към изрично или мълчаливо споразумение или към каквато и да е съгласувана практика относно цените или дяловете на пазара в рамките на ЕИО. Всяка

схема за обмен на обща информация, към която производителите се присъединяват (като FIDES) се използва така, че да се изключи всякаква информация, от която може да се определи поведението на отделните производители и, по-специално, предприятията се въздържат от обмен между тях на всякаква допълнителна информация от конкурентно значение, която не е обхваната от такава система.

Член 3

С настоящото върху предприятията, изброени тук, се налагат следните глоби, поради нарушението, установено в член 1:

- (i) ANIC SpA, глоба от 750 000 ECU, или 1 103 692 500 ITL;
- (ii) Atochem, глоба от 1 750 000 ECU, или 11 973 325 FRF;
- (iii) BASF AG, глоба от 2 500 000 ECU, или 5 362 225 DEM;
- (iv) DSM N.V., глоба от 2 750 000 ECU, или 6 657 640 NLG;
- (v) Hercules Chemicals N.V., глоба от 2 750 000 ECU, или 120 569 620 BEF;
- (vi) Hoechst AG, глоба от 9 000 000 ECU, или 19 304 010 DEM;
- (vii) Hüls AG, глоба от 2 750 000 ECU, или 5 898 447,50 DEM;
- (viii) ICI PLC, глоба от 10 000 000 ECU, или 6 447 970 GBP;
- (ix) Chemische Werke LINZ, глоба от 1 000 000 ECU, или 1 471 590 000 ITL;
- (x) Montedipe, глоба от 11 000 000 ECU, или 16 187 490 000 ITL;
- (xi) Petrofina S.A., глоба от 600 000 ECU, или 26 306 100 BEF;
- (xii) Rhône-Poulenc S.A., глоба от 500 000 ECU, или 3 420 950 FRF;
- (xiii) Shell International Chemical Co. Ltd, глоба от 9 000 000 ECU, или 5 803 173 GBP;
- (xiv) Solvay & Cie, глоба от 2 500 000 ECU, или 109 608 750 BEF;
- (xv) Statoil Den Norske Stats Oljeselskap AS (сега включващи и SAGA Petrokjemi), глоба от 1 000 000 ECU или 644 797 GBP.

Член 4

...

Член 5

...”

16. На 8 юли 1986 г., окончателният протокол от заседанията е изпратен на ищците, който включва и текстови корекции, добавки и изтривания, поискани от тях.

Процедура

17. Това са обстоятелствата, при които с искова молба, постъпила в секретариата на Съда на 31 юли 1986 г., ищецът завежда този иск като иска отмяна на решението. Тринадесет от четиринадесетте други получатели на решението също завеждат дело за неговата отмяна (дела Т-1/89 - Т-4/89, Т-6/89 и Т-8/89 - Т-15/89).

18. Писмената фаза на производството изцяло се извършва пред Съда.

19. С Определение от 15 ноември 1989 г., Съдът препраща това дело и тринадесет други дела на Първоинстанционния съд съгласно член 14 от Решение на Съвета от 24 октомври 1988 г. за създаване на Първоинстанционния съд на Европейските общности (наричано по-долу „Решение на Съвета от 24 октомври 1988 г.”).

20. Съгласно член 2, параграф 3 от Решение на Съвета от 24 октомври 1988 г., председателят на Първоинстанционния съд назначава генерален адвокат.

21. С писмо от 3 май 1990 г., секретарят на Първоинстанционния съд поканва страните на неформална среща, за да определят спогодбите за устната фаза на производството. Тази среща се провежда на 28 юни 1990 г.

22. С писмо от 9 юли 1990 г., секретарят на Първоинстанционния съд иска от страните да представят техните становища относно възможното съединяване с дела Т-1/89 - Т-4/89 и Т-6/89 - Т-15/89 за целите на устната фаза на производството. Някоя от страните не е направила възражение по тази точка.

23. С Определение от 25 септември 1990 г. Съдът съединява упоменатите по-горе дела за целите на устната фаза на производството, поради връзката между тях, в съответствие с член 43 от Процедурния правилник, така приложим *mutatis mutandis* към процедурата пред Първоинстанционния съд по силата на член 11, алинея 3 от Решение на Съвета от 24 октомври 1988 г.

24. С Определение от 15 ноември 1990 г. Съдът отсъжда по исквете за поверително отношение, постъпили от ищците по дела Т-2/89, Т-3/89, Т-9/89, Т-11/89, Т-12/89 и Т-13/89 и отчасти им ги предоставя.

25. С писма, постъпили в секретариата на Съда между 9 октомври и 29 ноември 1990 г., страните отговарят на въпросите, поставени им от Съда в писмо, изпратено до тях от секретаря на 19 юли 1990 г.

26. В светлината на отговорите, предвидени в неговите въпроси, при изслушване на доклада на съдията докладчик и след изслушване становището

на генералния адвокат, Съдът решава да започне устната фаза на производството без предварително проучване.

27. Страните представят устните се доводи и отговарят на въпросите на Съда на заседание, което се провежда на 10 - 15 декември 1990 г.

28. Генералният адвокат представя своето становище на заседанието от 10 юли 1991 г.

Искания на страните

29. Hercules Chemicals N. V. иска Съдът да:

(i) отмени изцяло или отчасти членове 1 и 3 от решението на Комисията на Европейските общности от 23 април 1986 г. (IV/31.149 - полипропилен), доколкото те имат връзка с Hercules;

(ii) допълнително, да измени член 3 от решението, доколкото се отнася до Hercules, така че да отмени или значително да намали глобата, наложена от него на Hercules; и

(iii) да осъди Комисията да заплати съдебните разноски.

Комисията иска Съдът да:

(i) отхвърли жалбата;

(ii) осъди ищеца за съдебните разноски.

По съществуването на спора

30. Необходимо е да се разгледат, на първо място, основанията за възражения на ищеца по отношение на нарушаване правото на защита, както се твърди, извършено от Комисията доколкото (1) се основава на решението относно документите, които нямат доказателствена сила и (2) не предоставя на ищеца определени документи, използвани срещу него в решението и дори отказва разкриването на определени документи, които ищецът е поискал от нея; на второ място, основанията за възражения по отношение на доказването на нарушенията относно установяването на фактите, направени от Комисията и (2) прилагането на тези факти към член 85, параграф 1 от Договора за ЕИО, посредством които се потвърждава, че Комисията а) неправилно е определила нарушението, (Б) неправилно е оценила ограничителните мерки върху конкуренцията или (В) неправилно е оценила как търговията между държавите-членки е повлияна и (Г) налага колективна отговорност на ищеца; на трето място основанията за възражение, които се отнасят до заявеното нарушаване на принцип на равнопоставено отношение; на четвърто място основанията за възражение, които се отнасят до мотивите на решението, като поставят под съмнение (1) недостатъчните мотиви и (2) липсата на препратка към доклада на служителя по изслушването; и на пето място основанията за възражение, които се отнасят до определянето на глобите, за които се твърди, че са (1) ограничени

във времето, (2) непропорционални на продължителността на заявеното нарушение и (3) непропорционални на сериозността на заявеното нарушение.

Правото на защита

1. Доказателствената сила на определени документи, използвани в решението

31. Ищецът твърди, че освен от инструкциите за цените, дадени от Hercules (допълнения към писмото на Комисията от 29 март 1985 г., наричани по-нататък „писмото от 29 март 1985 г., допълнения“) и малко на брой други вътрешни документи с много ограничена доказателствена сила, Комисията основава своите становища на документи, които не са създадени от ищеца и не са намерени в негово владение. Някои от тези документи са отчасти нечетливи, тяхното значение е неясно или двусмислено, техните автори са неизвестни; изявленията в тези документи представляват слухове от втора или трета ръка. Поради неизвестния произход на тези документи, Hercules твърди, че е невъзможно да провери тяхната законност или контекста, в който неговото име е упоменато в тях.

32. Hercules твърди, че Комисията, която съобразно практиката на Съда (Решение по дела 40 - 48, 50, 54 - 56, 111, 113 и 114/73 Coöperatieve Vereniging Suiker Unie UA и други срещу Комисията (1975) Recueil 1663 г., параграф 164 и последващите), е трябвало да обоснове своите решения, извлечени от достоверни доказателства, дори не е извършила съответната проверка и не е оценила сериозно документите, които е използвала, както е трябвало да направи (решение Suiker Unie срещу Комисията, цитирано по-горе, параграф 396 и последващите). Такъв основен подход е повече от необходим тъй като с оглед на обстоятелствата подбудителят на въпросните инициативи, авторът на въпросните документи е имал интерес да създаде погрешно впечатление по отношение на позицията на производителите, които са отсъствали по време на въпросните срещи, така че да насърчи тези, които са представени да приемат тази линия. С препратка към примери, Hercules претендира да покаже, че дори и ако разгледани като цяло документите са могли да докажат основното съдържание на разискванията, които са се провеждали между производителите, от тях не е възможно да се извлекат прецизни заключения по отношение на поведението на всеки отделен производител, особено когато този производител не е присъствал на тези срещи.

33. В своя отговор Hercules отбелязва, че Комисията не може да се скрие зад факта, че на проведеното заседание пред Комисията съгласно член 19 от Регламент №17, предприятията представят лице, което не може да даде показания от първа ръка по отношение на фактите, заявени от Комисията. Според Hercules Комисията е трябвало да използва своите правомощия да поиска доказателства от това лице, ако е искала да го използва. По отношение на своята част Hercules позволява на инспекторите на Комисията да разговарят с техен служител, който е присъствал на срещите.

34. Накрая Hercules отбелязва, че Комисията систематично е тълкувала документите, които се намират в нейно притежание по начин, който не е в

полза на Hercules и не е отчела някои изявления в тези документи, които биха могли да бъдат в тяхна полза.

35. Комисията в своята част посочва, че Hercules мълчаливо пропуска изобличаващите документи, някои от които са намерени в техните помещения или са изпратени от дружеството до Комисията, такива като допълнения 2, 23, 45 и 88 от основното изложение на възражения (наричане по-долу „основно изложение на възраженията, допълнения”). Тя заявява, че е имала причини да разгледа доказателствата, по-специално, документите, предоставени от ICI, като ясни и достоверни с оглед тяхното съдържание и факта, че те се поддържат един друг. Например, в своя отговор на искането за информация („основно изложение на възраженията, допълнение 8”), ICI обяснява в свое вътрешно писмо, по-специално, тяхното авторство и произход.

36. Комисията по-нататък посочва, че в своя отговор на възраженията Hercules заявява, че изглежда логично да се приеме точността на списъка със срещи, даден от ICI в отговор на искането на Комисията за информация. По същия начин Hercules погрешно поддържа, че изявленията в документите са само слухове от втора или трета ръка. В становището на Комисията те са документи, които представляват ясно и последователно доказателство за съществуването на картел за дълъг период от време.

37. Комисията счита, че щом документите са приети като общо достоверни и точни, тяхната достоверност не може да бъде поставяна под съмнение по отношение на различни аспекти, които се случва да повлияят на определени производители. Тя възразява, въпреки това че Hercules не е определил доказателствата, които може да не се считат за „достоверни” и посочва, че Hercules цитира само един определен документ в това отношение, а именно доклада от срещата, проведена на 1 юни 1983 г. („основно изложение на възраженията, приложение 40”), но му дава погрешно тълкуване, отделено от контекста, който показва, че упоменатото в този документ изявление е следвало инструкциите за цените.

38. Освен това, Комисията счита, че не може да се поддържа на основание решението Suiker Unie (цитирано по-горе, параграф 164), че Комисията е трябвало да проведе заседания относно достоверността на изявленията за слухове. Във всеки случай Комисията е извършила проверка, както е необходимо - например тя е разговаряла със служител на Hercules, който е присъствал на срещите (допълнение 7 към възраженията, повдигнати специално срещу Hercules, наричани по-долу „особени възражения, Hercules”) и в течение на административната процедура, тя се задоволява с достоверността на доказателствата, на които разчита.

39. Тя също така посочва, че на заседанията Hercules упълномощават своя управител, като вероятно предпочита да не изпраща лице, което може да даде показания от първа ръка по отношение на делото, образувано срещу предприятието, противно на искането, направено в това отношение от служителя по изслушването.

40. В заключение, Комисията заявява, че нейното отношение към доказателствата не е едностранно и пристрастно. Ако тя е предпочела едно становище пред друго, това е било поради тежестта на доказателствата, посочени по-скоро по един начин отколкото по друг. Тя препраща към член 78, алинея последна от решението, за да докаже, че е променила първоначалното си становище, което не е било достатъчно подкрепено с доказателства.

41. Съдът отбелязва на първо място, че самоличността на авторите на повечето от докладите от срещите, които произлизат от ICI, е известна, тъй като ICI ги е определила в своя отговор на искането за информация (основно изложение на възраженията, допълнение 8).

42. На следващо място съдържанието на тези доклади се потвърждава от различни документи, такива като докладите от срещите, съставени от служител на ищеца - като доклада от срещата, проведена на 13 май 1982 г. (особени възражения, Hercules, допълнение 3), който потвърждава доклада от същата среща, съставен от ICI (основно изложение на възраженията, допълнение 24), такива като броя на таблиците относно обема на продажбите на различните производители, съпоставяне с инструкциите за цените съобразно тяхната сума и дата на влизане в сила, индикативни цени, упоменати в докладите от тези срещи, и отговори на различните производители на исканията за информация, отправени до тях от Комисията. Освен това документите, които потвърждават като цяло съдържанието на докладите от срещата, които произлизат от ICI, всъщност са открити в помещенията на ищеца или са осигурени от ищеца (основно изложение на възраженията, допълнения 2, 23, 45 и 88).

43. Следователно Комисията може логично да вземе становището, че докладите от срещата, намерени в помещенията на ICI, обективно отразяват въпросите, обсъждани на срещите. Тези срещи са провеждани под председателството на различни служители от ICI, което прави дори по-необходимо за тях да подготвят писмените доклади от срещите така че да дадат на служителите от ICI, които не са присъствали на определени срещи, информация за въпросите, обсъждани на тях.

44. При тези обстоятелства, тежестта пада върху ищеца, който трябва да представи различно обяснение на това какво се е случило по време на срещите, в които е участвал чрез представяне на точна информация, такава като известията, написани от неин служител по време на срещите, в които е участвал, или свидетелски показания на служители, които са присъствали на срещите. Ищецът не е представил, нито дори е предложил да представи някакви подобни доказателства пред Съда.

45. Въпросите дали документите, които е използвала Комисията срещу ищеца са такива, че да докажат не само главната насока на обсъжданията, които се провеждат между производителите, но също така и на определено поведение на ищеца, и дали Комисията е тълкувала тези документи по начин, който систематично не е в полза на ищеца, са неделими от въпроса дали становищата на Комисията, направени в решението, са подкрепени от доказателство, което е създала. Тъй като това е въпрос по същество, който се отнася до доказване на

нарушението, той трябва да се разгледа на един по-късен етап заедно с другите въпроси по отношение на доказване на нарушението.

2. Не разкриването на определени документи или отказът да се разкрият

46. Hercules отбелязват, че след като възраженията са връчени, Комисията е позволила на ответниците да разгледат нейните съдебни преписки. Въпреки това според Hercules, тези съдебни преписки не са съдържали определени документи, от които те да могат да се ползват. С писмо от 30 август 1984 г. те искат от Комисията, безуспешно, да им предостави тези документи, които, според Hercules, им дават възможност да докажат определен правен или фактически статус на свои служител, г-н В., на срещите. По същия начин Комисията отказва с писмо от 13 септември 1984 г. да позволи на Hercules след като са направили искането си с писмо от 30 юли 1984 г., правото да имат достъп до отговорите на възраженията на другите производители, които биха могли да съдържат доказателство в полза на Hercules и да им дадат възможност да се подготвят за всякакви евентуални жалби.

47. Hercules оспорва мотивите, представени от Комисията за тези откази, а именно, че е разкрила цялата информация в допълненията към възраженията, която е необходима и достатъчна, за да даде възможност на Hercules да подготви защитата си, че тя е имала задължение да вземе предвид всички доказателства включително тези, които са в полза на Hercules, и че в последствие не е имало нужда Hercules да има достъп до документите, които е поискал. Според становището на ищеца, Съдът е признал в свои решения (Решение от 13 юли 1966г ., Consten-Grundig/Комисия, 56/64 и 58/64, Recueil, стр. 429; Решение от 14 юли 1972 г., ICI/Комисия, 48/69, Recueil, стр. 619; Решение от 23 октомври 1974 г., Transocean Marine Paint Association/Комисия, 17/74, Recueil, стр. 1063; Решение от 13 февруари 1979 г., Hoffmann-La Roche/Комисия, 85/76, Recueil, стр. 461), че спазването на правото на защита означава, че съответните предприятия трябва да се информират относно съществените фактически данни, върху които се основават възраженията на Комисията и да им се даде възможност да представят своите становища. Въпреки това възраженията се основават не само на документи, прикрепени към възраженията, но също така и на документи, които лицето, което отговаря за съставянето на това изявление, е решило да не вземе под внимание. По този начин Hercules е възпрепятстван от това да докаже, че присъствието на негов служител, г-н В., на определени срещи не представлява доказателство, че е вземал участие в извършването на нарушението. Защитата трябва да може да обърне внимание на важността на всякаква информация, която притежава Комисията, която е в тяхна полза по това дело, но която е подмината от Комисията или Ж е предадена твърде малко сериозност.

48. Hercules по-нататък поддържа, че нарушаването на правото на защита, извършено от Комисията по време на административната процедура, не може да бъде заздравена чрез съставянето на съответните документи по време на производството пред Съда на Общността.

49. В своя отговор по-нататък Hercules заявява, че Комисията не е доказала правотата си като поддържа, че тя не е могла да определи документи, които да

подкрепят твърденията на Hercules, тъй като разбира се Hercules не е могъл да определи документите, чието съществуване може да не е разкрито. Нито Комисията може да обвини Hercules в това, че стига до заключението, че определени документи, които биха били от полза за Hercules, са пропуснати в преписката, тъй като би било лесно за нея да разсея съмнения по този въпрос като позволи на Hercules достъп до документите, станали известни от проверката, но които не са включени в преписката.

50. Комисията отбелязва, че съгласно практиката на Съда (Решение от 17 януари 1984 г., VBVB и VBVB/Комисия, точка 25, 43/82 и 63/82, Recueil 19, стр.19), Комисията не е длъжна да разкрива съдържанието на своите преписки на страните. Във всички случаи единствените документи, които тя не е оставила на разположение на ищеца по време на процедурата по запознаване с документите са по настоящото дело, тези които са съдържали действителна търговска тайна, своите собствени вътрешни документи и отговорите на другите производители по нейните възражения. По този начин тя отрича, че е отказала да разкрие документите, които не са удобни за нейната позиция. Във всички случаи Hercules не е могъл да определи нито един документ в подкрепа на своите твърдения, че Комисията е избрала тези документи, които най-добре подкрепят нейната теза и не е използвала или разкрила други. Тя също така счита, че не е длъжна да дава достъп до отговорите на възраженията на другите производители.

51. Съдът отбелязва, че зачитането на правото на защита изисква, ищецът да е поставен в положение да изрази, както смята, че е подходящо, своето становище относно всички възражения, повдигнати срещу него от Комисията в нейните писмени възражения, изпратени до него и относно доказателствата, които се използват в подкрепа на тези възражения или са приложени към тях (Решение на Съда от 9 ноември 1983 г., Nederlandsche Banden-Industrie-Michelin/Комисия, точка 7, 322/81, Recueil 3461, стр. 3461).

52. Въпреки това, зачитане правото на защита не изисква предприятието, което участва в процедура съгласно член 85, параграф 1 от Договора за ЕИО да може да коментира всички документи, които образуват част от папките на Комисията, тъй като няма разпоредби, които изискват от Комисията да разкрие съдържанието на нейните преписки на засегнатите страни (Решение на Съда от 17 януари 1984 г., точка 25, 43/82 и 63/82, цитирано по-горе).

53. Въпреки това трябва да се отбележи, че при започването на процедурата за достъп до преписка по дело за конкуренция, Комисията си налага своите правила, които превишават изискванията, установени от Съда. Съгласно тези правила, които са обяснени в дванадесетия доклад относно политиката на конкуренция (страници 40 и 41), Комисията

... разрешава на предприятията, включени в производството да прегледат преписките по делото.

... Предприятията са информирани за съдържанието на преписките на Комисията посредством допълнение към възраженията или към писмото, което

отхвърля жалбата, в което се изброяват всички документи от преписката и се посочват документи или части от тях, до които те могат да имат достъп.

Те са поканени да прегледат тези документи в помещенията на Комисията. Ако предприятие поиска да прегледа само няколко от тях, Комисията може да предостави копия.

Въпреки това, Комисията разглежда изброените по-долу документи като поверителни и съответно недостъпни за засегнатото предприятие:

(i) документите или части от тях, които съдържат търговски тайни от други предприятия;

(ii) вътрешни документи на Комисията, такива като бележки, чернови или други работни документи;

(iii) всякаква друга поверителна информация такава като документи, които дават възможност на ищите да бъдат идентифицирани, когато те поискат да останат анонимни, и информация, разкрита на Комисията, предмет на задължение за поверителност.“

Комисията не може да се отклоняват от правилата, които тя по този начин си е наложила (Решения на Съда от 5 юни 1973 г., Комисия/Conseil, точка 9, 81/72, Recueil, стр. 575, и от 30 януари 1974 г., Louwage/Комисия, 148/73, Recueil, стр. 81).

54. Следователно Комисията има задължението да предостави на предприятията, включени в производствата по член 85, параграф 1, всички документи, които са получени в хода на разследването, като запазват търговската тайна на другите предприятия, вътрешните документи на Комисията или друга поверителна информация.

55. Съдът счита, че по настоящото дело няма нищо, което да докаже, че Комисията е избрала документите, които да предостави на ищеца, за да му попречи да докаже, че не е взел участие в извършване на нарушението поради положението на неговия служител по време на срещите на производителите на полипропилен. Изправен пред отказите на Комисията, ищецът не е представил никакви доказателства, с които да докаже недобросъвестността на Комисията, както е могъл да направи, ако беше доказал пред Съда, това което твърди, че в своите писмо от 30 август 1984 г. подозира, а именно, че документите, които са намерени от Комисията в нейните помещения, не са включени в преписката, до която са имали достъп.

56. Що се отнася, по-специално, до отказът на Комисията да даде достъп на ищеца до отговорите по възраженията на другите производители, Съдът счита, че не е необходимо да разглежда дали този отказ представлява нарушение на правото на защита. Такова разглеждане би било необходимо, само ако в отсъствието на такъв отказ, административното производство би могло да завърши с различен резултат (Решение на Съда от 10 юли 1980 г., Distillers Company/Комисия, точка 27, 30/78, Recueil, стр. 2229, и Решение на Съда от 27

ноември 1990 г., точка 30, Т-7/90, Kobor/Комисия, Rescueil, стр. II-721). Тук случаят не е такъв. В следствие встъпилите по делото страни за целите на устната фаза на производството пред Съда, ищецът е имал достъп до отговорите на възраженията на другите предприятия и не е придобил от тези отговори никакви освобождаващи доказателства, на които би могъл да разчита по време на устната фаза на производството. Със сигурност може да се заключи, че тези отговори не съдържат освобождаващи доказателства, на които може да се позове по време на устната фаза на производството. Със сигурност може да се стигне до заключението, че тези отговори, които съдържат не оправдаващи доказателства и следователно фактът, че ищецът не е имал достъп до тях по време на административното производство, не може да повлияе на резултата, постигнат в решението.

57. От това следва, че това възражение трябва да бъде отхвърлено.

Доказване на нарушението

58. Съгласно решението (точка 80, алинея 1) от 1977 г. насам производителите на полипропилен, които снабдяват ЕИО, са страна в цял комплекс от схеми, договорености и мерки, решени в рамката на система от редовни срещи и продължителни контакти. Решението (точка 80, алинея 2) определя, че цялостният план на производителите е да се срещнат и постигнат споразумение относно специфични мерки.

59. Следователно необходимо е да се провери преди всичко дали Комисията е установила, според правните изисквания, фактическите становища относно а) контактите между производителите и срещата на ЕАТР на 22 ноември 1977 г., (Б) системата от редовни срещи на производителите на полипропилен, (В) ценовите инициативи, (Г) мерките по прилагане на ценовите инициативи и (Д) определянето на целеви тонажи и квоти, като вземе предвид а) оспорваното решение, (б) доводите на страните, преди да продължат към (в) тяхна оценка; след това ще бъде необходимо да се прегледа прилагането на член 85, параграф 1 от Договора за ЕИО към тези факти.

1. Установяването на факт

А. Контактите между производителите и срещата на ЕАТР на 22 ноември 1977 г.,

а) Оспорваното решение

60. В решението (точка 17, алинея 4; точка 78, алинея 3; точка 104, алинея 2) Комисията твърди, че ищите като Hoechst, ICI, Linz, Saga и Solvay заявяват, че би било в подкрепа на съобщението, направено от Monte в статия, която се публикува на 18 ноември 1977 г. в търговската преса (European Chemical News, наричани по-долу „ECN”), за тяхното намерение да вдигнат цените на лико до 1,30 DEM/kg от 1 декември. Различните изявления, направени в това отношение на срещата на ЕАТР на 22 ноември 1977 г., както е записано в протокола, показват съгласно решението, че нивото от 1,30 DEM/kg, поставено от Monte, е прието от другите производители като основна производствена цел.

61. Съгласно решението (точка 16, алинеи 1 и 2), че това подкрепящо изявление е направено в контекста на обсъжданията, започнати от производителите с оглед да се избегне значителен спад на нивата на цените и очакваните загуби, обсъждания, при които основните производители Monte, Hoechst, ICI и Shell, започват “споразумение за минимални цени”, което да е в действие от 1 август 1977 г. и подробности, които са съобщени на другите производители, включително Hercules, чийто търговски директор е отбелязал, че “минималните цени” за основните видове полипропилен се основават на пазарните цени на лико от 1,25 DEM/kg.

62. Решението (точка 16, алинея 5 и 6) по-нататък заявява, че ICI и Shell признават, че е имало контакти с други производители относно това как се проверява спада в цените. Въпреки това Комисията признава, че с изключение на “големите четири” (Hoechst, ICI, Monte и Shell) и Hercules и Solvay, не могат да установят идентичността на производителите, включени в обсъжданията по това време или да получи подробности по действието на споразумението за минимални цени.

63. В решението (точка 17, алинея 1) се заявява още веднъж, че преди Monte са обявили своето намерение да увеличат цените, които системата от редовни срещите на производителите на полипропилен е започнала. То посочва въпреки това, че с приемане от страна на ICI е осъществен контакт между производителите преди тази дата, вероятно по телефон и на основа *ad hoc*.

б) Доводи на страните

64. Ищецът твърди, че няма доказателства, че е подържал редовни връзки с неговите конкуренти, различни от тези, които е имал с тях по време на срещите на производителите. Така данните за телефонно обаждане (основно изложение на възраженията, допълнение 2) вероятно получени в началото на 1977 г. от търговския директор на Hercules, върху което Комисията основава своите твърдения, че “големите производители” са сключили споразумение помежду си, което доброволно е предоставено от Hercules на Комисията, доказват най-вече, а това никога не е отричано от Hercules, че Hercules е получавал случайна информация устно по телефона от другите производители по отношение на редовните срещи, които са се състояли между тях. Но нито тези данни, нито някои друг документ доказват, че Hercules е този, който е предприел инициативата за такива контакти, което той никога не са правил.

65. Освен това Hercules поддържа, че Комисията вярва, че от документите, които се отнасят до Hercules може да се заключи, че някои производители са взели Решение относно определянето на цените през м. декември 1977 г. и се разчита само на бележката за изявлението, направена от служителите на Hercules на срещите на ЕАТП, проведени през м. май и м. ноември 1977 г. (основно изложение на възраженията, допълнения 5 и 6), че тя твърди, че Hercules е страна по това споразумение. Въпреки това Hercules посочват, че свидетелските показания, направени през м. май, предхождат първите доказателства за всякакви споразумения, направени между четирите големи производителя и тяхното съдържание не е оспорвано по никакъв начин.

Изявленията от м. ноември са само просто обикновена обществена реакция на производител към обществените дейности на своите конкуренти като например, съобщението на Monte в ECN за увеличение на неговите цени (основно изложение на възраженията, допълнение 3). Поради същата причина, когато Hercules, на срещите на ЕАТР през м. май 1978 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 7) заявява, че цените все още не са на задоволително ниво, подобно заявление не може да докаже участието на ищеца в споразумението за цените, особено тъй като Комисията твърди, че тези споразумения са сключени на срещите на производителите, в които не е доказано участието на Hercules. По този начин всички налични доказателства подсказват, че в периода 1977 г. - някое време през 1979 г., Hercules е бил случаен пасивен получател на информацията относно каквито и обсъждания да са се състояли между другите производители.

66. Ищецът също така твърди, че Комисията не е съпоставила инструкциите за цените, които произлизат от Hercules за този период и като последица, ситуацията е идентична с тази на ВР, който също е имал контакт с други производители, и с Амосо, които, освен тези контакти, също говорят на срещата на ЕАТР през м. май 1978 г. Ищецът също така посочва, че Комисията е признала, че не е могла със сигурност да докаже, че Hercules са станали част от основното споразумение по онова време.

67. Комисията основава своите доводи, първо върху осведомеността на Hercules по заключението за споразумението на "големите четири" за минимални цени, както се показва в данните от телефонен разговор на Hercules, с дата от средата на 1977 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 2), които описват подробности от споразумението и на второ място, от изявленията, направени от Hercules на трите срещи на ЕАТР през м. май 1977 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 5), м. ноември 1977 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 6), и м. май 1978 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 7). На първата заявява:

„Hercules is not happy with the current price levels, but feels it will be up to the traditional industry leaders to bring some order out of the present chaos.”

(„Hercules не е доволен от настоящите нива на цените, но смята че зависи от традиционните лидери в промишлеността да въведат ред в настоящия хаос”.)

На втората среща, заявява:

„Since the first alternative does not appear likely, I was happy to learn on Friday from Mrs T. of European Chemical News that Montedison had announced to her that they had made the first move in announcing the new European prices for their grades of polypropylene.”

(„Тъй като първият вариант не изглежда възможен, бях щастлив да науча в петък от г-жа Т.от ECN, че Montedison са Ж съобщили, че са направили първия ход със съобщаването на новите европейски цени за техните видове полипропилен”)

като по този начин изразяват своята подкрепа за инициатива на Monte, съобщена на търговската преса (основно изложение на възраженията, допълнение 3, препратка към предишна статия). Възможно е Hercules да знаят, че тази инициатива е в резултат от незаконно споразумение (основно изложение на възраженията, допълнение 2). По време на третата среща, заявява:

„Although prices for polypropylene have increased significantly since the fourth quarter of last year, they are not yet at a satisfactory level. It may not have been realistic to think that an increase to DM 1.30/kg could have been reached in one step, but the need to get to this minimum level has not and will not diminish.”

(„Въпреки, че цените за полипропилен са увеличени значително от четвъртото тримесечие от последната година, те все още не са достигнали задоволително ниво. Може да не е било реалистично да се мисли, че увеличение от 1,30 DEM/kg може да бъде достигнато с една стъпка, но нуждата от достигане до това минимално ниво не е намаляла и няма да намалее”.)

68. Що се отнася до телефонните контакти с другите производители, Комисията заявява, че самият Hercules твърди в своя отговор по възраженията, че понякога г-н В. е получавал телефонни обаждания, които са го информирали относно това какво е ставало на срещите, на които не е присъствал.

69. Комисията заявява, че не е открила нищо по отношение на участието на Hercules на срещите на производителите, различни от тези на ЕАТР преди 1979 г. Тя отбелязва с интерес заявленията, дадени от Hercules в своя отговор, че са получили съобщенията относно резултатите от срещите, които са проведени „по време на един по-ранен период, когато г-н В. не е посещавал първоначално такива срещи въобще и след това много рядко”. По този начин ясно се прави препратка към периода 1978 г. и се определя, че подкрепата за високи цени на срещите на ЕАТР е поне основана на съобщение за същественото тайно споразумение и намерение за присъединяване.

70. Що се отнася до дискриминацията, която, както се твърди, ищецът търпи по отношение на Атосо и ВР, Комисията посочва, че в точка 78 от решението ясно се заявява, че поради „делостта на доказателствата срещу тяхното участие в извършването на нарушението на член 85, параграф 1 не е убедителна”, Атосо и ВР не са получатели на решението.

в) Съображения на Съда

71. Съдът счита, че ищецът е приел и в своя отговор на искането за информация (особени възражения, допълнение 1) и в своята искова молба, че понякога е получавал информация от другите производители по телефона относно обсъжданията или срещите, които са се провели между тях, дори да са отказали да поемат инициативата по осъществяването на такива контакти. Освен това, няма ограничение във времето за съществуването на тези контакти.

72. С оглед съществуването на тези контакти през 1977 и 1978 г. и изявленията, направени от ищеца на срещата на ЕАТР, проведена на 27 май 1977 г., въпросът е дали изявленията, направени от ищеца на срещата на ЕАТР, проведена на 22

ноември 1977 г., представляват израз на общата цел с други производители относно индикативната цена от 1,30 DEM/kg за 1 декември 1977 г., съществуването на която се потвърждава от изявленията, направени от ищеца на срещата на ЕАТР, проведена на 26 май 1978 г.

73. Съдът счита, че всъщност това е така. На срещата на ЕАТР, проведена на 27 май 1977 г., (основно изложение на възраженията, допълнение 5), ищецът предполага, че традиционните „leaders” на пазара (което означава „четиримата големи”) трябва да подредят хаоса на пазара; в средата на 1977 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 2), той научава по телефона, че „четиримата големи” са постигнали споразумение за минимални цени (1,25 DEM/kg); на срещата на ЕАТР, проведена на 22 ноември 1977 г., (основно изложение на възраженията, допълнение 6), той публично одобрява новината по ЕСН, че Monte е предприел първата стъпка като е наясно, че е било сключено споразумение за определяне на минимални цени и че Monte е страна по това споразумение; на срещата на ЕАТР, проведена на 26 май 1978 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 7), той отбелязва, че цените са се увеличили, но не достатъчно, и че не е било реалистично да се вярва, че увеличаването на 1,30 DEM/kg може да се постигне с една стъпка.

74. Съдът счита освен това, че делото Атосо е различно от това на ищеца доколкото няма доказателства, че това предприятие е имало контакти с някои от другите производители на полипропилен преди срещата на ЕАТР, проведена на 26 май 1978 г. и доколкото не са участвали в срещите на ЕАТР, проведени на 27 май 1977 г. и 22 ноември 1977 г., по време на последната между различните производители се очертава една обща цел. Що се отнася до ВР те не са участвали в нито една от тези срещи.

75. От това следва, че Комисията е установила според правните изисквания първо, че ищецът е бил информиран за резултатите от разискванията по отношение на цените и е бил в контакт с производителите, по специално, през 1977 и 1978 г. на основа ad hoc и второ, че изказванията, направени от ищеца, така както са записани в протокола на срещата на ЕАТР, проведена на 22 ноември 1977 г., представляват израз на общата цел на ищеца и другите производители по отношение на определянето на индикативна цена от 1,30 DEM/kg.

Б. Системата от редовни срещи

а) Оспорваното решение

76. Съгласно решението (точка 18, алинея 1), поне шест срещи са проведени през 1978 г. между старшите директори на някои от производителите, които отговарят за цялостното управление на дейността с полипропилен („ръководители”). Тази система скоро се разгъва до включване в срещите, посещавани от директорите на по-ниските етажи, които притежават по-подробни търговски познания („експерти”) (отговор на ICI на искането за информация съгласно член 11 от Регламент № 17, основно изложение на възраженията, допълнение 8). Решението посочва, че преди средата на 1982 г. Hercules твърдят, че са посещавали срещи само нередовно, но от м. май същата

година признават, че са участвали в срещи по-често от преди (точка 18, алинея 3).

77. Според решението (точка 78, алинея 10), Hercules, единственият американски производител, представляван на срещите, твърди, че е присъствал само като „наблюдател” и затова само нередовно. Той приема, че е посещавал срещите от м. май 1979 г., както и че е бил информиран за това, което се случва по време на срещите, на които негови представители не са присъствали. От средата на 1982 г., въпреки заплахата да се откаже поради това, че германските производители не го „приемат”, представителят на Hercules присъства на около 15 от 30 известни пленарни срещи. Това включва няколко заседания с ръководителите и протоколите на ICI показват, че той е бил активна страна в разискванията, доколкото са предложили система за „account leadership”. Те също така участват в местни срещи, които покриват поне Бенелюкс. Докато са получавали информация за месечните продажби на другите производители, представителят на Hercules не изглежда да е съобщавал своите фирмени цифри на другите.

78. В точка 78, алинея 11 от решението се казва, че Hercules се е опитал да представят участието на своя представител като неофициално от относително младши служител. Техните собствени документи, въпреки това показват, че той е имал отговорна позиция в дружеството като търговски директор по полипропилен и в началото на 1977 г., когато е подписано споразумението за определяне на минимални цени, а по-късно през 1981 г. техните по-старши служители са били в контакт с други производители от споразумението за цените. Следователно е немислимо те да не са знаели истинската цел на пътуванията по работа, които са разрешили от м. май 1979 г. нататък.

79. Решението заключава в точка 85, алинея 3, че Hercules не може да избегне отговорността за нарушението като оспорват това, че присъствието на техния представител е било неофициално или че те скриват определена информация от другите производители.

80. В точка 21 решението се казва, че целите на редовните срещи на производителите на полипропилен са били, по-специално, определяне на индикативните цени и обема на продажбите и контролиране наблюдението на производителите.

б) Доводи на страните

81. Hercules твърдят, че Комисията не може да направи заключението, че е извършил нарушение от факта, че един от неговите служители, г-н В., е взел участие в няколко срещи на производители на полипропилен, тъй като неговото участие е било случайно, пасивно, без знанието за неговите началници и неофициално и тъй като рангът на този служител не е бил достатъчен, за да му позволи да обвърже дружеството.

82. Те заявят, че преди всичко техният служител е посетил пет срещи от двадесет и четири, упоменати в таблица 3 от решението по отношение на периода преди м. май 1982 г., шест срещи на „ръководители” от шестнадесет и

девет срещи на „експерти” от петнадесет между м. май 1982 г. и края на м. август 1983 г. и не е участвал в никоя от трите срещи, които са проведени след 23 август 1983 г. По-нататък те твърдят, че случайният характер на неговите участия в срещите е потвърдено в отговора на ICI за искането за информация (основно изложение на възраженията, допълнение 8) и отговора на Monte за искането за информация (допълнение 3 към възраженията, отправени към Monte).

83. Ищецът твърди на второ място, че това случайно присъствие на срещите е чисто пасивно, както е отбелязано в отговора на ICI на искането за информация и както всъщност е признато в решението на Комисията (точка 78, алинея 10), което посочва, че представителят на Hercules „не изглежда да е съобщавал техните цифри на другите производители”. Според становището на ищеца, тази гледна точка е много важна доколкото съобщаването на тези цифри е било необходимо за оперирането на картела, тъй като обмяната на информация относно постигнатите продажби е средство, чрез което производителите са мислели да контролират прилагането на постигнатото споразумение.

84. Ищецът поддържа на трето място, че присъствието на негов служител на срещите не е било одобрено от неговите началници, които не са знаели за това и е било в противоречие с политиката на дружеството. В това отношение те обясняват, че въпреки, че в началото на периода, обхванат от решението на Комисията, някой от техните служители е бил потърсен от други производители и им е било предоставяна информация за съществуването на срещи на производителите и разбиране за цените, това не означава, че неговите началници са знаели, че един от техните подчинени служители е присъствал на тези срещи. Когато са узнали, че служителят е получавал информация, подобна на тази, която те самите са получавали и са били поканени на тези срещи, неговите началници му напомнят, че присъствието на тези срещи на производителите е в противоречие с политиката на дружеството. Според ищецът, било е логично да се предположи, че оттогава техните инструкции са били спазвани. Тъй като задълженията на въпросния служител включват и чести пътувания до голям брой европейски градове и такива пътувания не изискват нито предварително одобрение от неговите началници, нито някакви обяснения от негова страна, не е имало намек, нито дори от неговите пътнически ваучери, чиято цел е само да се върнат разходите по пътуването, което да даде възможност на неговите началници, които освен това, не са знаели за датите и местата на срещите, да открият дали той е отивал на тях, особено, ако е било случайно. В противоречие с това, което твърди Комисията в своята защита, че заключението не противоречи на доклада на Съвета на Hercules Incorporated (особени възражения, Hercules, допълнение 6), което просто казва, че ролята на техния служител „може да е била известна” на неговите началници, а не че е била известна. Напротив това заключение се потвърждава от факта, че на 29 юли 1981 г. началникът на служителя го информира за това, което се случва на срещите, които току-що са се провели (по-специално възражения, Hercules, допълнение 8), което показва, че той не е бил запознат с присъствието на неговия подчинен. Според ищеца мотивите за тайното присъствие на неговия служител е била да получи информация, за да бъде добре оценен от началниците му.

85. Това ще рече, че ищецът признава, че въпросът дали предприятие може да се държи отговорно за нарушения на правилата на Общността за конкуренция, когато е взело приемливи предпазни мерки, за да предотврати тяхното извършване и въпреки неговите усилия, недисциплиниран служител е предприел действия в противоречие със заповедите на своите началници, все още не е решен.

86. Ищецът твърди на четвърто място, че неговият служител не е участвал изцяло в срещите и че той е участвал само като наблюдател и другите участници в срещите са знаели за това, защото той е обявил статута си на неофициален наблюдател, както се доказва от протоколите от срещата, проведена през м. март 1983 г. (специфични възражения, Hercules, допълнение 11), в които се казва, че: „B., marketing manager attends unofficially”. Според ищеца това неофициално присъствие раздрава германските и нидерландски производители, както е отбелязано в данните от срещата, проведена на 2 декември 1982 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 33) и от данните за телефонен разговор между този служител и изпълнителния директор на ICI с дата 3 декември 1982 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 88).

87. В заключение те заявяват, че нивото на отговорност на техния служител в дружеството не му позволява да сключва споразумения за индикативни цени или ограничения в предлагането и продажбите. Според ищеца служителят не е от старшите служители на дружеството, въпреки длъжността му. Той не е имал управленски отговорности и не е имал необходимите правомощия да обвърже дружеството. По-специално, той не е имал властта да контролира производството или цялостната политика на продажбите и неговите решения относно насоките по отношение на цените, които трябва да се дадат на директорите по продажбите, които подлежат на одобрение от неговите началници.

88. Комисията обяснява, че не разглежда честотата на присъствие на срещите като основен фактор, след като веднъж е била уверена, че едно предприятие се присъединява към общия план за регулиране на цените и доставките (вж. решение, точка 83, алинея 1). Въпреки това тя отбелязва, че Hercules признава, в своя отговор на възраженията, че техният служител е бил „сравнително често” на тези срещи през м. февруари 1982 г. – м. март 1983 г. Освен това протоколите от срещата, проведена на 1 юни 1983 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 40) включват Hercules сред обикновените участници в срещите.

89. Тя оспорва, че участието на ищеца в срещите е било пасивно, като разчита на две много кратки бележки, в едната се казва, че: “ B. - Account leadership” (особени възражения, Hercules, допълнение 10) и другата „B.: Originator of „account leadership” concept (not working)” (особени възражения, Hercules, допълнение 11), от които се извежда, че служителят на ищеца е в основата на системата за “ account leadership”. Тя също така разчита на данните от срещата, която се провежда през м. март 1982 г. (особени възражения, Hercules, допълнение 43), която според Комисията показва, че г-н В. е поискал промяна на неговата квота. Тя също така заявява, че фактът, че служителят на ищеца не е

предоставил своите цифри по време на срещите е неподходящ, тъй като той е знаел, че други производители са били в състояние да изчислят тези цифри от данните, налични чрез системата за обмен на данни FIDES.

90. Що се отнася до основанието, че на служителя на ищеца му е било забранено да посещава срещите, Комисията посочва, че поне по два от случаите, през 1977 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 2) и на 29 юли 1981 г. (особени възражения, Hercules, допълнение 18), той получава от своите началници информация относно сключването на споразумението по определяне на цените. Информацията, получена на 29 юли 1981 г. относно срещата, проведена на 28 юли не противоречи на доводите на Комисията, защото служителят на ищеца не е присъствал на срещата. Следователно е малко вероятно да се повярва, че служителят е трябвало да разбере, че дружеството не одобрява тези споразумения и че му е било забранено да посещава срещите. По-нататък Комисията посочва, че няма никаква документирана следа за такава забрана. Нито е възможно според Комисията началниците на г-н В. да не са знаели за неговото присъствие на тези срещи. Освен това в доклад, подготвен от Съвета на Hercules Incorporated в седмиците, следващи разследването на Комисията (особени възражения, Hercules, допълнение б) изрично се посочва, че: „It appears that Mr B.’s non-participant observer role may have been known to several of his immediate superiors” (“Очевидно е, че ролята на г-н В. като неучастващ наблюдател може да не е била известна на някои от непосредствените му началници.”). По-нататък Комисията твърди, че дори ако действията на г-н В. да не са били известни на неговите началници и са представлявали нарушение на дисциплината, какъвто не е случаят, както той твърди, това не може да даде възможност на Hercules да избегне своята отговорност.

91. Комисията по-нататък счита, че присъствието на служителя на ищеца на срещите не е имало различен характер от този на останалите производители, както е доказано по нейно виждане от активното участие, което той е вземал в обсъжданията и ангажиментите, които той поема от името на дружеството. В това отношение тя посочва ролята, която той играе при създаването на системата “account leadership” и неговото одобрение, на срещата, проведена на 2 декември 1982 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 33, таблица 2) и по време на телефонен разговор от 3 декември 1982 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 88), на квотата, разпределена на ищеца и промяната на тази квота на срещата, проведена през м. март 1982 г.

92. В заключение Комисията твърди, че е безполезно да се правят опити да се докаже, че служителят на ищеца не е имал правомощия за вземане на решения в дружеството, тъй като фактът, че инструкциите за цените, дадени от ищеца след срещите, отразяват индикативните цени, приети на срещите, недвусмислено показва обратното.

в) Съображения на Съда

93. Съдът отбелязва, че доколкото е разгледан момента, когато ищецът е започнал да присъства на срещите, специалните възражения посочват, че: „Mr F. B., . . . , attended a number of „Bosses” and „Experts” meetings from 1979 . . .”

(“Г-н F. B., ..., посещава редица срещи на “ръководители” и “експерти” от 1979 ...”).

94. Според отговорите на ICI, Monte и ищеца на исканията за информация (основно изложение на възраженията, допълнение 8; особени възражения, Monte, допълнение 3; и особени възражения, Hercules, допълнение 1), Hercules е бил нередовен участник в срещите през 1979, 1980 и 1981 г. Признава, че е участвал в една или две срещи през 1979 г., на една среща през 1980 и на две срещи през 1981 г. Въпреки това, трябва да се отбележи, че от записите на разпита, направен от служители на Комисията, със служителя на Hercules г-н B. (особени възражения, Hercules, допълнение 7, допълнение A) става ясно, че служителят е заявил, че той вероятно е участвал в други две срещи през 1979 г., в други две срещи през 1980 г. и една друга среща през 1981 г. От отговора на ищеца на възраженията също така става ясно, че ищецът често е участвал в срещите от м. февруари 1982 г., което предполага, че той е участвал в срещите, проведени през м. февруари, м. март и м. април 1982 г. (общо пет срещи). Следователно неговото участие в срещите през тези години не е било толкова нередовно, както се твърди, тъй като според неговите собствени показания, е възможно преди м. май 1982 г. да е взел участие в петнадесет от общо двадесет и четири срещи (което означава двадесет и четирите срещи, упоменати в таблица 3 от решението, която обхваща въпросния период, като се добавят срещите, проведени по време на същия период, които са упоменати в записа на интервюто на г-н B., но не са посочени в таблица 3 от решението), а не пет срещи от двадесет и четири.

95. Относителната нередовност, с която ищецът участва в срещите, които са се състояли в тази период, не е единственият фактор, който трябва да се вземе под внимание за целите на разглеждане на неговото участие в системата от редовни срещи на производителите на полипропилен; трябва да се вземат предвид също така и контактите, които би могъл да има с другите производители. В това отношение трябва да се отбележи, че ищецът е посочил в своя отговор на искането за информация (особени възражения, Hercules, допълнение 1) че:

„Mr B. was informed on a number of occasions that meetings were scheduled to occur and was invited to attend. It does not appear that Mr B. was informed in such conversations about any action which it was proposed to take at such meetings. Mr B. did not make any commitment with respect to prices, volumes, or related matters, and did not authorize anyone to represent or act on behalf of Hercules at such meetings. On a number of occasions, but not invariably, Mr B. was informed after meetings as to what had transpired. On such occasions Mr B. did not make any commitments or express any intention, to follow or support any price changes that may have been agreed upon at such meetings. On occasion, Mr B. may have made general statements indicating Hercules' desire for higher polypropylene prices”.

(„Г-н B. е бил информиран по повод множество случаи, че срещите са насрочени и е поканен да участва. Не става ясно, че г-н B. е информиран по време на тези разговори относно някакви действия, предложени му да предприеме на тези срещи. Г-н B. не е направил никакви коментари по отношение на цените, обема или съответните въпроси и не е упълномощил никой, който да представлява или действа от името на Hercules на тези срещи. B

редица случаи, но не винаги, г-н В. е бил информиран след срещите за това, която се е случило. Г-н В. не е поел никакви ангажименти нито изразил някакви намерения да следва или поддържа някакви промени в цените, които могат да бъдат съгласувани на такива срещи. Г-н В. може да е направил общо изявление, което включва желанието на Hercules за по-високи цени на полипропилен.”.)

96. С оглед на тези контакти, от които г-н В. е имал възможност да допълни голям обем от информация, която е получил по време на срещите по отношение на търговската политика, която конкурентите на ищеца е трябвало да приемат, Съдът счита, че относителната нередовност, с която служителят на ищеца е посещавал срещите преди м. май 1982 г. не опровергава неговото участие в системата от редовни срещи на производителите на полипропилен през този период.

97. Съдът счита, че ищецът е бил редовен участник на срещите, проведени в периода от м. май 1982 г. до края на м. август 1983, както е показано в неговия отговор на искането за информация, неговия отговор на възраженията и протоколите от срещите от 3 май и 1 юни 1983 г. (основно изложение на възраженията, допълнения 38 и 40), първият от които споменава, че „a fairly full attendance with only Hercules missing among usual participants” (“сравнително пълно участие като от обикновено участващите липсва само Hercules”) и вторият от които, препраща към „usual participants except for Solvay + Hercules” (“обикновено участващите с изключение на Solvay и Hercules”). В това отношение трябва да се отбележи, че някои от данните от срещите, такива като данните от срещата на “ръководители” на 21 септември 1982 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 30), посочват, че ищецът е бил представен на тях, доколкото тези срещи не са упоменати в отговора на искането за информация и че следователно отговорът трябва да се разглежда като непълен.

98. Комисията напълно е имала правото да приеме становище, основано на отговора на искането за информация на ICI, което се потвърждава от многобройни данни от срещите, че целта на срещите е била, по-специално, да определи индикативни цени и обеми на продажба. В действителност този отговор съдържа следните откъси:

„Target prices” for the basic grade of each principal category of polypropylene as proposed by producers from time to time since 1 January 1979 are set forth in Schedule . . .”

(“„Индикативните цени” за основните видове от всяка основна категория полипропилен, както понякога е предлагано от производителите от 1 януари 1979 г., са изложени в таблица ...”);

И

„A number of proposals for the volume of individual producers were discussed at meetings.”

(„няколко предложения за обема на отделните производители се обсъждат на срещите”).)

99. В допълнение при обясняване организацията на срещите на търговските „експерти”, както и на “ръководителите” от края на 1978 г. и началото на 1979 г., отговорът на искането за информация на ICI разкрива, че разискванията по отношение определянето на индикативните цени и обемите на продажба стават все по-конкретни и точни, докато през 1978 г. “ръководителите” се ограничават до разработване на съществуващото понятие за индикативни цени.

100. В допълнение към откъсите по-горе, в отговора на искането за информация се появява следното изявление: „Only „Bosses” and „Experts” meetings came to be held on a monthly basis” (“само срещите на “ръководители” и “експерти” са провеждани месечно”). Комисията е имала пълното право да извлече от този отговор, както и от сходната същност и цел на срещите, че те са част от системата за редовни срещи.

101. Трябва също така да се отбележи, че заявеното пасивно участие на служителя на ищеца в срещите се потвърждава от различни доказателства. Те се състоят първо от две бележки, написани на ръка, цитирани от Комисията, второ една от тях е с дата м. март 1983 г. (особени възражения, Hercules, допълнения 10 и 11), които се отнасят до „B. - Account leadership” и „B.: Originator of „account leadership” concept (not working)” („B: автор на концепцията за “account leadership” (не работи)”, от което може да се заключи, че г-н В. е предложил системата „account leadership”. На следващо място, има данни от срещата, проведена на 2 декември 1982 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 33) и данни от телефонен разговор между ищеца и служител на ICI с дата от 3 декември 1982 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 88), които заедно показват, че служителят съобщил становищата на ICI Amoco, BP и Hercules относно квотите, които са им разпределени по време на срещата, проведена на 2 декември 1982 г., въпреки че г-н В. не е разкрил цифрите за продажби на Hercules.

102. Твърденията на ищеца, че началниците на г-н В. не са знаели, че той е участвал в срещите и че са му казали, че неговото участие е в противоречие с политиката на дружеството, са лишени от вероятност с оглед на следите фактори. Не съществува документирана следа за забраната на ищеца да участва в срещите. Началниците на въпросния служител са имали контакти с други служители по време на срещите; това се доказва от факта, че през м. юни 1977 г. и на 29 юли 1981 г. тези лица са информирали г-н В., за това което се е говорило по време на телефонен разговор (основно изложение на възраженията, допълнение 2) и затова което се е случило на срещата, на която той не е присъствал (особени възражения, Hercules, допълнение 18). Докладът, написан от Hercules Incorporated, посочва, че ролята на г-н В. може да се е знаела от няколко от неговите непосредствени началници (особени възражения, Hercules, допълнение 6). В заключение фактът че ищецът е заявил пред Съда, че решението на г-н В. относно насоките за цените, които трябва да се дадат от търговските директори, са били предмет на одобрение от неговите началници, предполага, че той е трябвало да обосновава своите решения чрез даване на

обяснения на началниците по данните, върху които те се основават и източника на тези данни.

103. Освен това същността на участието на служителя на ищеца на срещите, която е описана от ІСІ като „неофициална” в упоменатите по-горе данни от м. март 1983 г., не е била по-различна от тази на другите участници, което се доказва от активното участие, които той взема по време на разискванията и от факта, че инструкциите за цените, дадени от ищеца след срещата, съответстват до голяма степен относно техния размер и дата на влизането им в сила, на индикативните цени, определяни на тези срещи. Фактът, че ІСІ описва участието на г-н В. на тези срещи като „неофициално” не е вероятно да отслаби тези констатации, тъй като използването на токова описание не доказва, че другите производители са знаели, че служителят на ищеца е участвал в тези срещи без знанието на началниците му или дори срещу тяхното желание, или че той няма необходимите правомощия да бъде там. Това описание главно показва, че той не е искал да се знае за неговото участие в тези срещи извън тях.

104. Що се отнася до нивото на задълженията, изпълнявани от въпросния служител в дружеството на ищеца, фактът, че инструкциите за цените, дадени от ищеца съвпадат с резултатите от срещите, показва, че г-н В. е имал правомощия да направи така, че политиката на ищеца по отношение на цените отразява резултатите от срещите, в които е участвал, което доказва, че е имал необходимите правомощия да обвърже дружеството или, ако това не е така, че му е било наредено да направи това.

105. Следва, че Комисията е доказала според правните изисквания, че ищецът е участвал в системата от редовни срещи на производителите на полипропилен от началото на 1979 г. до поне м. август 1983 г., за което тя е имала правото да заключи от участието на ищеца в срещите и контактите, които ищецът е имал по отношение на тези срещи; на второ място целта на тези срещи е била, по-специално, да се определят цели за цените и обема на продажбите; и на трето място участието на ищеца в тези срещи е имало значението, което му е приписано в решението.

В. Ценови инициативи

а) Оспорваното решение

106. Съгласно решението (точки 28 - 51), приложена е система за определяне на индикативни цени чрез инициативи, от които шест могат да бъдат посочени, първата продължава от м. юли до м. декември 1979 г., втората от м. януари до м. май 1981 г., третата от м. август до м. декември 1981 г., четвъртата от м. юни до м. юли 1982 г., петата от м. септември до м. ноември 1982 г. и шестата от м. юли до м. ноември 1983 г.

107. По отношение на първата от тези инициативи, Комисията (Решение, точка 29) заявява, че няма подробни доказателства от някоя от проведените срещи или инициативите, предприети през първата половина на 1979 г. Въпреки това данни от среща, проведена на 26 и 27 септември 1979 г. показват, че е

планирана инициатива, която се основава на цените на лико от 1,90 DEM/kg, приложими от 1 юли и 2,05 DEM/kg от 1 септември.

108. Въпреки това, тъй като е било трудно да се постигне по-нататъшно увеличаване на цените, производителите са решили на среща, проведена на 26 и 27 септември 1979 г. да отложат дата на прилагане на целта с няколко месеца до 1 декември 1979 г., като новият план е бил да се задържат съществуващите нива през м. октомври с възможност за незабавна стъпка към увеличаване до 1,90 DEM/kg или 1,95 DEM/kg през м. ноември (решение, точка 31, алинеи 1 и 2).

109. Що се отнася до втората инициатива на цените, Комисията, като приема (в точка 32 на решението), че не са намерени данни от срещите, проведени през 1980 г., заявява, че през тази година са проведени поне седем срещи на производителите (направено е препратка към таблица 3 от решението). Въпреки това в началото на годината, производителите са посочени от търговската преса като подкрепящи силния ценови тласък през 1980 г., в цените на пазара се отбелязва значително спадане до ниво 1,20 DEM/kg или по-малко, преди те да започнат да се стабилизират около м. септември същата година. Инструкциите, издадени от някои от производителите - DSM, Hoechst, Linz, Monte, Saga и ICI отбелязват, че за да възстановят отново нивата на цените, целите за м. декември 1980 г. – м. януари 1981 г. са определени въз основа на лико от 1,50 DEM/kg, хомополимер на 1,70 DEM/kg и кополимер 1,95 DEM/kg до 2,00 DEM/kg. Вътрешни документи на Solvay включват таблица, която сравнява „постигнатите цени” за м. октомври и м. ноември 1980 г., с тези които са определени като „ценови списък” за м. януари 1981 г. от 1,50/1,70/2,00 DEM. Първоначалният план е бил тези нива да се прилагат от 1 декември 1980 г. (е проведена среща в Цюрих на 13 - 15 октомври), но тази инициатива е отложена за 1 януари 1981 г.

110. В решението (точка 33, алинея 3) се заявява, че не знае дали Hercules са присъствали на срещите, проведени през м. януари 1981 г., на които е било решено, че увеличението на цените определяно през м. декември 1980 г. за 1 февруари 1981 г., изисква два етапа на основа цените от 1,75 DEM/kg за лико: целта за 1 февруари не остава на 1,75 DEM/kg, а целта от 2,00 DEM/kg е трябвало да се въведе „без изключения” от 1 март. Съставена е таблица за индикативните цени на шестте основни вида в шест национални валути, която да влезе в сила на 1 февруари и 1 март 1981 г. Решението посочва, въпреки това че Hercules е представляван на предишната среща от 16 декември 1980 г.

111. Според решението (точка 34), планът да се достигне до 2,00 DEM/kg на 1 март, въпреки това не постига успех. Производителите променят техните очаквания и започват да се надяват да достигнат до нива от 1,75 DEM/kg през м. март. В Амстердам на 25 март 1981 г. е проведена една от срещите на експертите, от която няма съществуващи записки, но незабавно след това поне BASF, DSM, ICI, Monte и Shell дават инструкции за вдигане на цените до еквивалента на 2,15 DEM/kg за лико, считано от 1 май. Hoechst дават подобни инструкции за 1 май, но правят това четири седмици след другите. Някои от производителите позволяват на техните търговски отдели гъвкавостта да прилагат „минималната” или „най-ниската възможна” цена до известна степен под съгласуваните цели. През първата половина на 1981 г. е имало силно

движение на цените нагоре, но въпреки факта, че увеличението от 1 май е силно насърчавано от производителите, моментът не е бил поддържан. По средата на годината производителите са очаквали или стабилизиране на нивата на цените, или дори някакво движение надолу, тъй като търсенето е паднало през лятото.

112. Що се отнася до третата инициатива, решението (точка 35) посочва, че Shell и ICI вече са предвидили по-нататъшни инициативи по отношение на цените през м. септември/м. октомври 1981 г., през м. юли същата година, когато забавянето на ръста на цените през първото тримесечие става очевиден. Shell, ICI и Monte се срещат на 15 юни 1981 г., за да обсъдят методите за прилагане на по-високи цени на пазара. Няколко дена след тази среща и ICI и Shell нареждат на своите търговски отдели да подготвят пазара за основно вдигане през м. септември, основано на план за вдигане на цените на лико до 2,30 DEM/kg. Solvay също напомнят на техните търговски отдели в Бенелюкс на 17 юли 1981 г. да предупредят клиентите си за значително повишаване на цените в сила от 1 септември, точната цифра на което е трябвало да се реши през последната седмица на м. юли, когато е планирана среща на „експерти“ за 28 юли 1981 г. Първоначалният план да се достигнат до 2,30 DEM/kg през м. септември 1981 г., е променен вероятно на тази среща с планираните нива за м. август обратно на 2,00 DEM/kg за лико. Цените през м. септември е трябвало да бъдат от 2,20 DEM/kg. Тези цени са изброени в една бележка, написана на ръка и получена в офисите на Hercules, с дата 29 юли 1981 г. (денят след срещата, на която Hercules вероятно не е участвал), като „официални“ цени за м. август и м. септември и препраща с тайни термини към източниците на информация. Повече срещи се провеждат в Женева на 4 август и Виена на 21 август 1981 г. В следствие на тези заседания на производителите са дадени нови инструкции за вдигане на цените до 2,30 DEM/kg на 1 октомври. BASF, DSM, Hoechst, ICI, Monte и Shell фактически дават подобни инструкции за прилагане на тези цени през м. септември и м. октомври.

113. Съгласно решението (точка 36), планът сега е да се премине през м. септември и м. октомври 1981 г. на ниво „базисна цена“ 2,20 DEM/kg - 2,30 DEM/kg за лико. Един документ на Shell показва, че първоначално следващата стъпка за увеличение до 2,50 DEM/kg на 1 ноември е повдигната, но след това е изоставена. Докладите от различните производители показват, че през м. септември цените са се увеличили и инициативата е продължила през м. октомври 1981 г., като достига постигнатите пазарни цени 2,00 - 2,10 DEM/kg за лико. Бележка на Hercules показва, че през м. декември 1981 г. целта от 2,30 DEM/kg е променена надолу към по-реалистичната цена от 2,15 DEM/kg, но отчита, че „основното изчисляване на цените достига до 2,05 DEM, най-близките някога до публикуваните (sic) индикативни цени“. До края на 1981 г., търговската преса отчита пазарните цени на полипропилен като лико на 1,95 DEM/kg - 2,10 DEM/kg, 20 пфенинга под целите на производителите. Производителността е посочена като достигаща „окуражителните“ 80 %.

114. Четвъртата ценова инициатива от м. юни – м. юли 1982 г. представлява търсене и предлагане, поставени в баланс на пазара. Тази инициатива се приема на срещата на производителите на 13 май 1982 г., на която участват Hercules и по времето на която се съставя подробна таблица за индикативните цени за 1

юни за различните видове полипропилен в различни национални валути (2,00 DEM/kg за лико) (решение, точки 37, 38 и 39, алинея 1).

115. Срещата, проведена на 13 май 1982 г. е последвана от инструкции от АТО, BASF, Hoechst, Hercules, Hüls, ICI, Linz, Monte и Shell, съответно с няколко незначителни изключения относно индикативните цени, определени на срещата (решение, точка 39, алинея 2). На срещата на 9 юни 1982 г. производителите са в състояние да съобщят само за скромно увеличение.

116. Съгласно решението (параграф 40) ищецът също е участвал в петата инициатива през м. септември – м. ноември 1982 г., решение за която е взето на срещата, проведена на 20 и 21 юли 1982 г., целта е била да се постигне цена от 2,00 DEM/kg до 1 септември и 2,10 DEM/kg до 1 октомври, тъй като е присъствал на по-голямата част, ако не на всичките срещи, проведени в периода между м. юли и м. ноември 1982 г., по време на които е планирана и наблюдавана инициативата (решение, точка 45). На срещата от 20 август 1982 г. плануваното за 1 септември увеличение е отложено до 1 октомври и това решение е потвърдено на срещата от 2 септември 1982 г. (решение, точка 41).

117. В следствие на срещите от 20 август и 2 септември 1982 г., АТО, DSM, Hercules, Hoechst, Hüls, ICI, Linz, Monte и Shell дават ценови инструкции в съответствие с целите, определени на тези срещи (решение, точка 43).

118. Съгласно решението (точка 44), на среща, проведена на 21 септември 1982 г., на която участва ищецът, е била осъществена проверка на мерките, които са предприети, за да се постигнат определените по-рано цели и предприятията изразяват обща подкрепа на предложението за повишаване на цените до 2,10 DEM/kg от м. ноември - м. декември 1982 г. Това увеличение е потвърдено на среща на 6 октомври 1982 г.

119. В следствие на срещата, проведена на 6 октомври 1982 г. BASF, DSM, Hercules, Hoechst, Hüls, ICI, Linz, Monte, Shell и Saga дават ценови инструкции като прилагат решеното увеличение (решение, точка 44, алинея 2).

120. Както АТО, BASF, DSM, Hoechst, Hüls, ICI, Linz, Monte и Saga, ищецът предоставя на Комисията ценови инструкции, издадени на местните търговски отдели, които съвпадат не само едни с други по отношение на размера и времето, но също така и по отношение на таблицата с цените, прикрепена към отчета на ICI за срещата на „експерти”, проведена на 2 септември 1982 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 29) (решение, точка 45, алинея 2).

121. Съгласно решението (точка 46, алинея 2) срещата през м. декември 1982 г. постига като резултат споразумение, че планираните нива за м. ноември - м. декември е трябвало да бъдат постигнати до края на м. януари 1983 г.

122. В заключение съгласно решението (точка 47) ищецът е участвал в шестата инициатива м. юли – м. ноември 1983 г. На среща, проведена на 3 май 1983 г., той се е съгласил, че производителите би трябвало да опитат да прилагат цени от 2,00 DEM/kg през м. юни 1983 г. Въпреки това на среща, проведена на 20 май

1983 г., по-рано определената цел е отложена до м. септември и са поставени междинни цели, определени за 1 юли (DEM 1,85/kg). Следователно на среща от 1 юни 1983 г., производителите представят потвърден пълен ангажимент за увеличение до 1,85 DEM/kg. В този случай се постига споразумение Shell открито би взел инициатива в ECN.

123. В решението (точка 49) посочва, че след срещата на 20 май 1983 г. ICI, DSM, BASF, Hoechst, Linz, Shell, Hercules, ATO, Petrofina и Solvay издават инструкции на техните търговски отдели да прилага от 1 юли таблицата с цените, основани на 1,85 DEM/kg за лико. По-нататък то определя, че са получени само части от ценовите инструкции на ATO и Petrofina, но те потвърждават, че тези производители са прилагали нивата на новите цени до известна степен със закъснение в случаите с Petrofina и Solvay. В решението се стига до заключението, че с изключение на Hüls, за които Комисията не открива инструкции за цени за м. юли 1983 г., за всички производители, които са присъствали на срещите или са оказали подкрепа за новите индикативни цени от 1,85 DEM/kg е доказано, че са дали инструкции за прилагане на новите цени.

124. Решението (точка 50) също така посочва, че на следващите срещи, на които всички редовни участници, включително Hercules, вземат участие, се провеждат на 16 юни, 6 и 21 юли, 10 и 23 август и 5, 15 и 29 септември 1983 г. В края на м. юли и началото на м. август 1983, BASF, DSM, Hercules, Hoechst, Hüls, ICI, Linz, Solvay, Monte и Saga всички издават ценови инструкции на техните различни национални търговски отдели за прилагане от 1 септември, които се базират на лико при 2,00 DEM/kg, докато вътрешната бележка на Shell от 11 август относно нейните цени в Обединеното кралство, посочва, че неговият филиал в Обединеното кралство е „съдействала” основните цени да влязат в сила от 1 септември, като съответстват на целите, определени от другите производители. До края на месеца въпреки това Shell е наредил на своя търговски отдел в Обединеното кралство да отложи пълното увеличение, докато другите производители достигнат желаното основно ниво. Решението посочва, че с малки изключения тези инструкции са сходни по степен и валута.

125. Съгласно решението (точка 50, последен параграф), инструкциите, получени от производителите показват, че е било късно да се реши да се поддържа стимулът за движение през м. септември за по-нататъшни стъпки, основани на цените на лико при 2,10 DEM/kg на 1 октомври, повишени до 2,25 DEM/kg на 1 ноември. По-нататък се казва (точка 51, алинея 1), че всеки от BASF, Hoechst, Hüls, ICI, Linz, Monte и Solvay изпраща инструкции на своите търговски отдели, които определят идентични цени за м. октомври и м. ноември, като Hercules в началото определя малко по-ниски цени.

126. Съгласно решението (точка 105, алинея 4), каквато и да е датата от последната среща, нарушението продължава до м. ноември 1983 г., тъй като споразумението продължава да има действие поне до това време, като м. ноември е последният месец, за който се знае, че цените са съгласувани и са издадени инструкции.

127. В решението (точка 76, алинея 2) Комисията се насочва към подробен отговор на Hercules, който Ж отправя критики за нелоялно разглеждане на

инструкциите за цени на различните производители като едновременни, когато те не са. По същия начин в решението (точка 76, алинея 3) Комисията отказва да приеме, че направеното от Hercules проучване, за да докаже, че не е имало модел на отношенията между неговите собствени ценови инструкции и индикативните цени, определени на срещите, има някаква доказателствена сила.

128. В решението (точка 77, алинея 1) Комисията по-нататък посочва, че някои производители не предоставят на Комисията пълната поредица от ценови инструкции от 1979 г. насам, така както са поискани. По този начин за Hercules наличните документи са само по отношение на 1982 г. и 1983 г.

б) Доводи на страните

129. Ищецът поддържа, че Комисията не е била права да заключи, от документите, които произлизат от други производители, че той е поддържал системата на „индикативните цени”. Дори когато неговия служител е присъствал на срещите, на които са обсъждани цените нито протоколите от тези срещи, нито каквито и да е други преки доказателства показват неговото съгласие за тези цени или че той е предприел нещо, за да ги прилага. Наличните доказателства, по-специално, доказателството на другите производители, според който г-н В. не е поемал ангажименти, и неговата липса на правомощия да обвързва дружеството доказват обратното.

130. Той твърди, че Комисията е сгрешила като е основала своите становища на терминологията, използвана във вътрешните инструкции за цени в предприятията, тъй като това е било терминология, която обикновено се използва в търговската преса.

131. Ищецът твърди, че Комисията не е взела предвид действителното участие на пазара на обвиненото предприятия и е основала своето решение изцяло на анализ на инструкциите за цените, които са вътрешни за предприятията и са едно предположение, че тези инструкции непременно нарушават конкуренцията. По мнение на ищеца този анализ от страна на Комисията не е правилен. Ищецът обяснява, че неговата ценова система действа по такъв начин, че не може да се използва да действа при споразумение за цени с други производители. На първо място насоките, дадени на търговските директори дават определена власт да се отклоняват от предложените ценови цели. През по-голямата част от периода 1982 -1983 г. такива насоки са във формата на средната ценови цели. С оглед гъвкавостта на тези ценова система твърдението на Комисията, че съгласуваните цени са отправна точка в преговорите с клиентите, не е приложимо за Hercules. На второ място целта на основните насоки е да се поддържа производството на максимално ниво и с тази цел да увеличи продажбите до максимум, дори ако трябва да се намалят границите на печалбата.

132. Той заявява, че тази политика за „увеличаване” на производството и продажбите е направила невъзможно за него да се съобразява с договорена система за „индикативни цени”. Цените, които той фактически поставя на пазара не съответстват на „целите”, за които се твърди, че се е съгласил. Според

Hercules това произлиза, по-специално, от анализа на 850 отделни сделки, извършени от Hercules през 1982 г. и 1983 г. в четири страни, в които той е имал значителни продажби (Федерална република Германия, Обединеното кралство, Франция и Италия). По същия начин Комисията не взема под внимание проучването на професор Albach и одита, извършен от Coopers & Lybrand. Обикновеното сравнение на „индикативните” цени с отчетените цени в търговската преса за м. септември 1981 г. - м. декември 1983 г., към които Комисията се придържа (таблица 9, приложена към решението), не представлява само по себе си доказателство за незаконосъобразно действие на пазара. Напротив, това сравнение потвърждава твърденията на производителите, че цените са далеч под заявените „индикативни” цени и се изменят в широк диапазон, по-специално, в случаите на видовете без лико, които са направили по-голямата част от продажбите на Hercules.

133. Hercules заявява, че в противоречие с това, което Комисията поддържа, те не са тълкували избирателно инструкциите за цените, тъй като са използвали последната наистина дадена инструкция, за разлика от Комисията, която избира непоследователно от измежду множество инструкции. По същия начин те твърдят, че не са използвали „спекулативни” цифри за видовете различни от лико вместо „цели”, както твърди Комисията. Сравнението, което тя прави, включва всяка „индикативна” цифра за всеки вид полипропилен във всяка валута. Фактът, че тъй като броят на „целите” за продукти, различни от лико, са прекалено малки, Hercules изчислява за целите на сравнението допълнителни „спекулативни цели”, но го правят по напълно последователен начин. Те твърдят, че, обратно, Комисията е тази, която е използвала неправилни и ненадеждни методи в своите опити да покаже едновременност и тъждественост на инструкциите за цени, дадени от различните производители и да отнесе тези инструкции към срещите на производителите.

134. В това отношение той твърди, че за инициативите, свързани с цените, през м. август – м. декември 1981 г. Комисията взема под внимание като инструкция за цени на Hercules бележка, която е изцяло вътрешна (особени възражения, Hercules, допълнение 18).

135. Той твърди, че за инициативите през м. юни/м. юли 1982 г. Комисията не е взела предвид факта, че десет от седемнадесет издадени от него инструкции, не съответстват на индикативните цени, за които се твърди, че са определяни и че Комисията е взела предвид измежду инструкциите на ищеца списъка с цени, за да ги сравни с минималните цени на другите производители, когато е трябвало да разглежда минималните цени, определяни от ищеца, които са по-ниски от тези на другите производители и Комисията не е взела предвид неговите инструкции в DKR, които са по-ниски от индикативните цени, доколкото се отнасят до хомополимера и кополимера.

136. Той твърди, че доколкото се отнася до инициативите за цените през м. септември – м. ноември 1982 г., неговите инструкции с дата от 26 юли 1982 г. не могат да се отнесат до срещата от 2 септември 1982 г., които я предшества. Той също така посочва, че неговите ценови инструкции за м. октомври 1982 г. са дадени на 20 октомври, дълго време след датата на влизане в сила на новите цени на другите производители и след като ECN са публикували търсените

индикативни цени. Тук отново той заявява, че Комисията е объркала неговата ценови списък и неговите минимални цени и не е взела предвид другите ценови инструкции, които е предоставил на Комисията и които не поддържат нейният случай.

137. Що се отнася до инициативите от м. юли – м. ноември 1983 г., ищецът обяснява, че той е издал своите инструкции на 29 юни 1983 г., четири седмици след срещата, на която Комисията твърди, че е определена индикативна цена и доста след като другите производители са издали техните собствени инструкции. Той също така посочва, че инструкциите се различават от тези на другите производители и от индикативните цени, за които се твърди, че се определят, доколкото се отнася до м. септември и м. октомври 1983 г., защото той издава своите инструкции след другите производители, като следва независим анализ на тяхното поведение на пазара.

138. Според ищеца този анализ се поддържа от факта, че единадесет от другите производители вземат становището, че той не е сътрудничил на ценовите инициативи и е нарушавал пазара чрез отрязване на цените, както се доказва, по-специално, с бележката от срещата от 2 декември 1982 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 33). Това отношение показва по негово мнение, че не само неговите вътрешни инструкции не отговарят на „делите“, но също така колко неподходящи при всички случаи са тези инструкции относно това, което всъщност пазарните сили са направили.

139. Накрая ищецът твърди, че „Article l(d) of the Decision must be interpreted as a finding that Hercules agreed to and did give price guidance to its sales affiliates . . . without reference to the outcome of such instructions” („Член 1, буква г) от решението трябва да се тълкува като заключение, че Hercules се е съгласил и е дал насоки на своите филиали ... без да се прави препратка към резултат от такива инструкции”).

140. Комисията обяснява, че тя вече е отговорила на представените доводи съгласно тази точка и че освен това Hercules няма какво да добави относно факта, че член 1, буква б) от решението се занимава с определянето на „цели“ за цените, а не с тяхното прилагане.

141. В становището на Комисията единственият довод, който има някакво значение, предложен от Hercules в това отношение, засяга гъвкавостта на неговата ценова система. Въпреки това Комисията отхвърля този довод като посочва, че тя никога не е твърдяла, че еднаквите цени са действителни; това което има значение е, че инструкциите, които съответстват на „индикативните“ цени са дадени от централното управление като основа за преговори с клиентите. Ако търговските офиси на ищеца са помолени да наблюдават средните цени на различните видове полипропилен, тези средни стойности са изчислени на основа „индикативни“ цени и инструкциите за цените са определяли съществуващите цени и най-ниските цени.

142. Комисията посочва, че ако по време на срещите не е изразено съгласие от Hercules, другите производители е нямало да допуснат присъствието на негов

представител, ако са имали причини да се съмняват относно неговото съгласие по определяне на цените, което е било целта на тези срещи.

143. Той набляга отново на недвусмисления характер на телекса, изпратен от Hercules до неговите търговски отдели (допълнения, Hercules, E - I, на писмото на Комисията от 29 март 1985 г.), в което се заявява:

„Hence on for October exclusively quoting full list price without exception and lower our presence in the market”... („По-нататък за м. октомври единствено определяне на пълен списък цени без изключение и намалява нашето присъствие на пазара” ...).

„ Book soonest possible business at regular accounts which currently are at or practically at list prices. Initiate soonest list price negotiations on regular accounts which current too far away from list price. Thereby assuming competition going at similar list price levels” („ангажиране на най-близката възможна дейност с редовни отчети, които понастоящем или практически изброяват цени. Започва възможно най-скоро преговори за ценовите списъци на редовен принцип, които понастоящем са далеч от изброените цени. По този начин дръзката конкуренция достига до подобни нива на ценови списъци”) (G 8, страници 1 и 2).

и

„Will not refuse further volume provided it is at above list prices . . . In case of serious enquiry/biz opportunity from a typical historical prime customer where list for competitive reasons not obtainable we ready to discuss but don't assume flexibility beforehand” („Няма да се отказват отсега обеми, при условие че са над изброените цени ... В случай на сериозно изследване от типично исторически основен клиент, когато списъкът за конкурентни причини не може да се получи, ние сме готови да обсъдим, а не да предполагаме гъвкавост”) (G 9).

Комисията отбелязва, че тези телекси са изпратени в периода 1982-1983 г., през който Hercules казва, че неговата система от средни цени е в действие. Според Комисията, следователно е ясно, че тази система не лишава индикативните цени от значение.

в) Съображения на Съда

144. Съдът открива, че протоколите от редовните срещи на производителите на полипропилен, показват, че производителите, които са участвали в срещите са се съгласили на инициативите по отношение на цените, упоменати в решението. Например, в бележката от срещата, проведена на 13 май 1982 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 24) се заявява:

„everyone felt that there was a very good opportunity to get a price rise through before the holidays + after some debate settled on DM 2.00 from 1st June (UK 14th June). Individual country figures are shown in the attached table”. („, всеки чувства, че има добра възможност да се постигне увеличаване на цените преди празниците и след няколко разисквания се решава на 2,00 DEM от 1 юни (в

Обединеното кралство от 14 юни). Цифри от отделните страни са показани на приложената таблица”.)

145. Тъй като е установено по изискваната правна норма, че ищецът е участвал в тези срещи, не може да се твърди, че те не са подкрепяли инициативите за цените, които са се решавали, планирали и контролирали на тези срещи без да се предостави някакво доказателство, с което да се подкрепи това твърдение. В отсъствието на такива доказателства няма причина да се вярва, че ищецът не би подкрепил тези инициативи за разлика от другите производители на срещите.

146. В това отношение трябва да се отбележи, че ищецът не отрича специално участието си в някоя определена инициатива, но твърди, че никога не е започвал да спазва индикативните цени; това, той твърди, се потвърждава от статута на неговия служител по време на двете срещи и в дружеството Hercules и от неговите вътрешна и външна политика за цените, която е независима от заявените индикативни цени и не е в състояние да им повлияят.

147. Никой от тези доводи не може да се приеме като доказателства, което може да потвърди твърденията на ищеца, че не е подписвал съгласуваните ценови инициативи.

148. Що се отнася до първия от тези доводи, Съдът отбелязва преди всичко, че поради това, че причините, поради които той постановява, че изводът на ищеца от статута на г-н В. в дружеството, не могат да докажат, че той не може да бъде критикуван за своето присъствие на срещите, тези същите изводи не могат да докажат, че ищецът е подписал ценовите инициативи, одобрени на тези срещи.

149. Що се отнася до втория довод, доколкото се отнася до вътрешната ценова политика на Hercules, което ще рече до неговите ценови инструкции от 1982 г. и 1983 г. и неговата система за определяне на цените, критиката на ищеца, направена по време на административната процедура, към която той прави препратка в своята жалба относно сходството и едновременност на неговите ценови инструкции по отношение на тези на другите производители и на индикативните цени, определени на срещите през 1982 г. и 1983 г., са взети отчасти предвид в решението. В таблици 7А - 7Н от решението е описано и сходството и разликите между тези инструкции и инструкциите на другите производители или индикативните цени, определени на срещите. Следователно Комисията правилно описва ситуацията на ищеца. В това отношение трябва да се добави, че направената от Комисията подбор между различните инструкции на ищеца не представят погрешно действителното положение на ищеца, но е присъщ на синтеза, предприет в таблиците, приложени към решението.

150. Например, критиката към анализа на Комисията по отношение на цените на ищеца през м. септември 1981 г. е взета предвид във втория параграф от точка 35 от решението и таблица 7Е, която изрично отбелязва, че инструкциите не са оставени на разположение на Комисията от Hercules за този период, но е на разположение вътрешна бележка от 29 юли 1981 г., която определя индикативните цени (особени възражения, Hercules, допълнение 18).

151. По същия начин, критиката на ищеца по отношение на инициативите за цените от м. септември – м. ноември 1982 г. е погрешно насочена, тъй като инструкциите на ищеца от 26 (в действителност 27) юли 1982 г. (писмо от 29 март 1985, допълнения, Hercules, G2 - G6) е трябвало да се отнесат не до срещата, проведена на 2 септември 1982 г., а до тази от 20 и 21 юли 1982 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 26), на която е определяна индикативна цена от 2,00 DEM/kg за 1 септември, както е отбелязала Комисията в бележката под линия към таблица 7И.

152. Освен това Съдът счита, че ищецът не може да се основава на общественото съобщение на цените в ECN, за да обясни своите инструкции, тъй като е ясно от данните от срещата, проведена на 1 юни 1983 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 40), че по това време когато е взето решение за една от инициативите, тя е обявена в търговската преса. В тази бележка се заявява: „Shell was reported to have committed themselves to the move and would lead publicly in ECN” („Заявява се, че Shell е решило да се присъедини към движението и би го оглавило публично в ECN”).

153. Що се отнася до последиците, които ищецът търси да извлече от частичната липса на едновременност на неговите инструкции за 1982 г. и 1983 г., Съдът счита, че по настоящото дело, продължителността във времето, която разделя инструкциите на ищеца от тези на другите производители и от срещата, на която са определяни цените също така не са способни да отслабят доказателството, представено от Комисията. Продължителността на това забавяне не води до заключението, че ищецът е издал своите инструкции на основата на независима оценка на пазара, тъй като той е научавал на срещите цените, които неговите конкуренти са имали предвид.

154. Що се отнася до сходството на инструкциите, издадени от ищеца през 1982 г. и 1983 г. с индикативните цени и инструкциите на неговите конкуренти, Съдът счита, че фактът, че ищецът е прилагал съгласуваните ценови инструкции само отчасти, не може да промени факта, че той ги е подписал на срещите, особено когато протоколите от тези срещи не показват разлика в становищата между ищеца и другите участници от срещите по отношение на тези инициативи, и частичното прилагане на инициативите привлича критиката на другите производители, както се доказва от протоколите от срещата, проведена на 2 декември 1982 (основно изложение на възраженията, допълнение 33), които правят препратка към критиките, повдигнати от германските и нидерландски производители срещу ищеца. Ищецът посочва, че в отговора на искането за информация на ICI (основно възражение, допълнение 8) тези критики са представени като съответстващи на неговото ценова политика.

155. Дори и гъвкавостта на собствената система за определяне на цените на ищеца не е фактор, който да може да отслаби становищата на Комисията, тъй като въпреки че инструкциите, дадени на търговските отдели дава им широка свобода, която дори може да отиде толкова далече, че да им позволи да разглеждат тези инструкции като средни месечни индикативни цени, остава фактът, че индикативните цени, определяни на тези срещи, са използвани като основна за оценка на търговските отдели или за определяне на средните

месечни индикативни цени, като по този начин са служили като основа за преговори с клиентите, както показва телекса, цитиран от Комисията (писмо от 20 март 1985 г., допълнения, Hercules, Д - И), който е с дата от периода, в който действа системата на средните цени на ищеца. Освен това фактът, че използваният език в този телекс е подобен на този, който е използван в търговската преса, не е този който може да отслаби това заключение.

156. Поради тази гъвкавост на неговата система за определяне на цените, която ищецът не може да отрече, че в неговия анализ от неговите ценови инструкции, Комисията понякога взема предвид неговата ценови списък и понякога неговите минимални цени, макар че в случаите на другите производители взема предвид само техните минимални цени, тъй като тази система оставя широки граници на свобода на търговските отдели.

157. Освен това ищецът не може ефективно да оспорва, че неговите инструкции са чисто вътрешни, тъй като въпреки, че те са всъщност чисто вътрешни доколкото са изпратени от управлението до търговските отдели, въпреки това те са изпратени с оглед да бъдат изпълнени и следователно, за да произведат преки или косвени външни действия, които отричат техния вътрешен характер.

158. Що се отнася до вторият довод, доколкото се отнася до външната ценова политика на Hercules, което ще рече цените, които той пуска на пазара, решението не съдържа твърдение в този смисъл, че ищецът поставя цени, които винаги съответстват на индикативните цени, съгласувани по време на срещите, което показва, че оспорваното решение също така не разчита на прилагането от страна на ищеца на резултатите от срещите, за да докаже, че е участвал при определянето на тези индикативни цени. Всякакви разлики между цените, получени в действителност на пазара от ищеца и индикативните цени, определени на срещите, дори ако в действителност са доказани, не биха оспорили участието на ищеца при определянето на цените по време на срещите, а поне би показало, че ищецът не е поставил в действие постигнатите решения на тези срещи, както още веднъж се доказва от критиките, с които ищецът се сблъсква по време на срещите по отношение на неговата ценова политика.

159. Следователно по настоящото дело ищецът не може да извлече никакви доводи в негова полза от неговата ценова политика, нито вътрешна, нито външна, за да докаже, че не е подписал ценовите инициативи, за които е взето решение, организирани са и са наблюдавани по време на срещите, на които той е участвал.

160. Освен това Комисията напълно е имала правото да извлече от отговора на искането за информация на ICI (основно възражение, допълнение 8), в което се казва, че: „„Target prices” for the basic grade of each principal category of polypropylene as proposed by producers from time to time since 1 January 1979 are set forth in Schedule . . .” („Индикативните цени за основните видове полипропилен, както са предложени от производителите, в определени случаи от 1 януари 1979 г. са изложени в таблица...”, че тези инициатива са част от системата за определяне на индикативни цени.

161. От това следва, че Комисията е установила съгласно правните изисквания, че ищецът е един от производителите на полипропилен, измежду които се появяват общи намерения по отношение на ценовите инициативи, упоменати в решението и тези инициативи са част от система.

Г. Мерките, предназначени за улесняване прилагането на ценовите инициативи

а) Оспорваното решение

162. В решението (член 1, буква в) и точка 27; вж. също точка 42) Комисията твърди, че ищецът договаря с другите производители различни мерки, предназначени за улесняване прилагането на индикативните цени, такива като временни ограничения на производителността, обмяна на подробна информация на техните доставки, провеждането на срещи на местно ниво и от края на м. септември 1982 г. система за „account management”, предназначена за прилагане на повишаване на цени към отделните клиенти.

163. Що се отнася до „account management”, чийто по-късен усъвършенстван вид е „account leadership”, с дата м. декември 1982 г. ищецът, както и всички други производители, предлагат координатор или „leader” за поне един от основните клиенти, по отношение на който той е бил натоварен тайно да ръководи сделките с доставчиците. Съгласно тази система клиентите са определени от Белгия, Италия, Германия и Обединеното кралство и един „координатор” е предложен за всяка от тях. През м. декември 1982 г. е предложен по-общ вариант на упоменатата система, която предвижда назначаването на ръководител на групата („leader”), натоварен да направлява, договаря и организира движението на цените. Другите производители, които имат редовни сделки с клиента са известни като „contenders” и са сътрудничили с „account leader” при определяне на цените на въпросния клиент. За да „защитят” „account leader” и „contenders”, всички други производители, потърсени от клиента е трябвало да определят цена, която е по-висока от желаната цел. Въпреки уверенията на ICI, според които схемата е рухнала само след няколко месеца на частично и неефективно действие, Комисията заявява, че пълният протокол от срещата, проведена на 3 май 1983 г. показва, че по това време са проведени подробни обсъждания относно отделните клиенти, предложените цени или тези, които ще им бъдат предложени от всеки производител, и относно предоставените или поръчани обеми.

164. В решението (точка 20) също се твърди, че Hercules е участвал в местните срещи, поне тези които обхващат страните от Бенелюкс (точка 78, алинея 10), провеждани за обсъждане прилагането на национално ниво на ангажиментите, постигнати на заседанията.

б) Доводи на страните

165. Ищецът отрича да е участвал в обмен на информация относно доставките и посочва, че това е изрично отбелязано от Комисията в точка 78 на решението. Неговият категоричен отказ, както и тези на Атосо и ВР, да разкрият цифрите на пазарните дялове, които, събрани заедно, представляват голям общ дял от пазара на ЕИО, трябва да е имал като действие ограничаване на доверието,

което другите могат да имат като резултати от такава обмяна на информация, която е само частична.

166. Той твърди, че няма доказателства, че се е съгласил да намали производителността или да отклонява цените от ЕИО или че е извършвал такива действия. В изложението на възраженията Комисията заявява, че по време на срещата, проведена на 21 септември 1982 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 30), представителят на ищеца се е съгласил да спре производството на завода, за да подкрепи ценова инициатива. Въпреки това, твърдението се оспорва от текущите доклади за завода и от факта, че представителят на Hercules не е имал властта да контролира производството на завода. Освен това данните от срещата, проведена на 13 май 1982 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 24) не се потвърждават от тази гледна точка от данните от същата среща, съставени от Hercules (особени възражения, Hercules, допълнение 3).

167. Ищецът по-нататък твърди, че негова продукция не се е отклонявала от външните пазари въпреки факта, че по време на периода, обхванат от решението на Комисията, приходите от външните продажби са по-добри от продажбите в ЕИО. Той също така заявява, че неговият пазарен дял в ЕИО се е увеличил.

168. Той твърди, че Комисията основава своите твърдения на неустановени документи с неясен произход и съмнителна достоверност, за да установи неговото участие в системата на „account leadership”. Той посочва въпреки това, че ICI са заявили в своя отговор на искането за информация, че Hercules е този, който е отговорен за провала на системата (основно изложение на възраженията, допълнение 8). По-нататък твърди, че не е съзателят на системата „account leadership”, което е упоменато за първи път на местна среща, както е определено от неговия служител по време на неговия разпит (особени възражения, Hercules, допълнение 7).

169. Ищецът поддържа, че не е взел участие в съставянето на таблиците, прилагани към данните от срещата, проведена на 2 септември 1982 г. и 3 май 1983 г. (основно изложение на възраженията, допълнения 29 и 38). По негово мнение, това е доказано с факта, че не е упоменат като „account leader” за своите основни клиенти в Обединеното кралство и Федерална република Германия. Фактът въпреки това, че се упоменава в тези таблици като „account leader” за други клиенти, не доказва нищо, тъй като всички производители са знаели, че това е неговия основен доставчик.

170. По-нататък ищецът твърди, че присъствието на негов служител на срещите на местно ниво е случайно и ограничено до Белгия и не оправдава заключението на Комисията, че Hercules е участвал в прилагането на въпросните ангажименти.

171. Ищецът стига до заключението, че тъй като не е реалистично да се предполага, че е участвал в споразумение без да участва в мерките, предназначени да улеснят неговото прилагане, това хвърля съмнение върху неговото участие в споразумението.

172. Комисията посочва, че тя ясно не намира, че Hercules е участвал в обмяната на неговите цифри за продажба, тъй като е ясно определено в точка 78, алинея 10 от решението. Тя счита, че Hercules е участвал в нарушение, което представлява споразумение за различни мерки, предназначени да улеснят прилагането на индикативни цени, но никога не открива тези мерки да са прилагани.

173. Комисията твърди, че нейното твърдение не е, че Hercules се е съгласил да намали производството си, много по-малко от тази ограничения, които всъщност са се осъществили. Въпреки това данните от определени срещи, като тези от 13 май 1982 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 30), показват, че това е един от въпросите, върху които е постигнато споразумението и Hercules е готов ограничи своето производство или да отклони всякакво допълнително производство за отвъдморските пазари.

174. Тя твърди, че Hercules не изглежда да е оспорвал, че система за “account management” е била предмет на споразумение, както се вижда от протоколите от срещите, проведени на 2 септември и 2 декември 1982 г. и през пролетта на 1983 г. (основно изложение на възраженията, допълнения 29, 33 и 37). Що се отнася до характера на неговото участие в тази система, неговия отговор на искането за информация, протокола от разпита, проведен с неговия служител от служителите на Комисията и две бележки написани на ръка (особени възражения, Hercules, допълнения 1, 7, 10 и 11) показват, че г-н В. е първият, който е предложил такава система.

175. Що се отнася до срещите на местно ниво Комисията твърди накрая, че нейните основни доводи се основават на факта, че той се е съгласил да присъства на такива срещи и твърди само като възможност, че такива срещи са провеждани и Hercules е признал в своя отговор на искането за информация, че понякога е вземал участие в тях.

в) Съображения на Съда

176. Съдът счита, че точка 27 от решението трябва да се тълкува в светлината на втория параграф от точка 26, не като оспорваща, че всеки от производителите, ангажирали се индивидуално да приемат всички упоменати там мерки, а като потвърждаваща, че по различно време тези производители са приели на тези срещи заедно с други производители пакет от мерки, упоменати в решението и създадени, за да предизвикат условия, които са благоприятни за увеличаване на цените, по-специално, чрез изкуствено намаляване доставките на полипропилен, и прилагането на различните включени мерки е било чрез общо споразумение, постигнато между различните производители според техните особени длъжности.

177. Трябва да се направи заключение, че при участието в срещите, по време на които този пакет от мерки е приет (по-специално, проведените на 13 май, 2 и 21 септември 1982 г. (основни изложения на възраженията, допълнения 24, 29, 30)), ищецът се е присъединил към тях, тъй като не е представил никакви доказателства, с които да докаже обратното. В това отношение приемането на

системата за “account leadership” става ясно от следните откъси, които се появяват в протокола от срещата, проведена на 2 септември 1982 г.:

„about the dangers of everyone quoting exactly DM 2.00 A.”s point was accepted but rather than go below DM 2.00 it was suggested & generally agreed that others than the major producers at individual accounts should quote a few pfs higher. Whilst customer tourism was clearly to be avoided for the next month or two it was accepted that it would be very difficult for companies to refuse to quote at all when, as was likely, customers tried to avoid paying higher prices to the regular suppliers. In such cases producers would quote but at above the minimum levels for October.”
(„относно опасностите от това всеки да определи точно 2,00 DEM. Предложението на А. е прието, но вместо да се отиде под 2,00 DEM е предложено и прието в общи линии, че другите, различни от основните производители на отделни сметки, трябва да определят няколко пфенинга повече. Докато е било ясно, че трябва да се избегне пътуването на клиентите за следващия месец или два, е прието, че ще бъде много трудно за дружествата да отказват определянето на цени въобще, когато, както е било възможно, клиентите ще се опитват да избегнат плащанията на по-високи цени на редовните доставчици. В такива случаи производителите е трябвало да определят цени, но над минималните нива за м. октомври”).)

По същия начин, на срещата от 21 септември 1982 г., на която ищецът участва, заявява: „In support of the move, BASF, Hercules and Hoechst said they would be taking plant off line temporarily” (“В подкрепа на движението BASF, Hercules и Hoechst казват, че временно ще спрат производството в завода” и на среща от 13 май 1982 г. Fina заявява: „Plant will be shut down for 20 days in August” (“Завода ще бъде затворен за двадесет дена през м. август”).

178. Що се отнася до въпроса за “account leadership”, Съдът счита, че от протоколите на срещите, проведени на 2 септември 1982 г. (основни изложения на възраженията, допълнение 29), 2 декември 1982 г. (основни изложения на възраженията, допълнение 33) и през пролетта на 1983 г. (основни изложения на възраженията, допълнение 37), на които е участвал ищецът, става ясно, че по време на тези срещи, производителите, които са присъствали на тях, са се съгласили с тази система.

179. Освен това от протокол, намерен в помещенията на ICI, които според ищеца е с дата м. март 1983 г. (особени възражения, Hercules, допълнение 11), става ясно, че неговият служител е бил считан за „Originator of „account leadership system” (“създател на идеята за система “account leadership”).

180. Фактът, че ищецът не е определен за „account leader” на неговия най-голям клиент не е неуместен при никакви случаи. Актуалният въпрос не е дали клиентът е важен от гледна точка на доставчика, а дали доставчикът, в случая Hercules, е важен от гледна точка на клиента. Всъщност ищецът нито поддържа, нито доказва, че той е в действителност основният доставчик на тези “основни клиенти”, за които той не е бил определен за „account leader”.

181. Що се отнася до твърдението, че ищецът е ограничил своето производство и отклонява производството към външни пазари, Съдът по-нататък счита, че

обратно на неговите намерения, неговия собствен протокол от срещата, проведена на 13 май 1982 г. (особени възражения, Hercules, допълнение 3) не отслабва, а подкрепя протокола на ICI от същата среща (основни изложения на възраженията, допълнение 24) относно разискванията, които са се провели по тази точка, въпреки че е вярно, че в бележките на Hercules неговите собствени изказвания не са възпроизведени. В това отношение в протоколите на ICI е отбелязано, че:

„Hercules - Export demand expected to continue strongly + would put any surplus overseas despite losing ground in W. Europe over last 2 months.” („Hercules - търсенето за износ се очаква да продължи силно + ще постави всички евентуални отвъдморски излишъци, въпреки изгубването на почвата в източна Европа през последните два месеца”).

182. Накрая Съдът отбелязва, че ищецът не е оспорил това, че е участвал в срещите на местно ниво и че целта на тези срещи се потвърждава от бележките от срещата, проведена на 12 август 1982 г. (основни изложения на възраженията, допълнение 27), което показва, че тези срещи са имали за цел да гарантират прилагането на местно ниво на определени ценови инициативи.

183. Трябва да се добави, че от параграф 78, алинея 10 от решението ясно се стига до заключението, че срещу ищеца не се създава задължението за обмяна на информацията относно неговите продажби.

184. От упоменатото по-горе следва, че Комисията е доказала според правните изисквания, че ищецът е един от производителите на полипропилен, между които за пораждат общи намерения относно мерките, създадени за улесняване прилагането на ценовите инициативи, упоменати в решението.

Д. Целеви тонажи и квоти

а) Оспорваното решение

185. Съгласно решението (точка 31, алинея 3), е било “признато, че точната система за квоти е била основна” на среща, проведена на 26 и 27 септември 1979 г., отчетите, от която се отнасят за схемата, предложена или приета в Цюрих за месечно ограничаване на продажбите до 80 % от средно постигнатите по време на първите осем месеца на годината.

186. Решението (точка 52) освен това посочва, че преди м. август 1982 г. са прилагани различни схеми за разделяне на пазара. Докато процентните дялове на оценената налична работа са разпределяни на всеки производител, не е имало на този етап никакво предварително систематично ограничение на цялото производство. По този начин оценките на общия пазар трябва да се преглеждат на непрекъснато развиваща се основа и продажбите (в тонове) на всеки производител трябва да се променят, така че да съответстват на разрешените им проценти.

187. Планираните обеми (в тонове) са определени за 1979 г. въз основа отчасти поне на продажбите от предходните три години. Таблиците, намерени в

помещенията на ICI показва, че “разгледаната цел” за всеки производител за 1979 г. в сравнение с действителния тонаж продажби, постигнат през този период в Източна Европа (решение, точка 54).

188. До края на м. февруари 1980 г., планираните цели, отново изразени в тонове, са приети за 1980 г. от производителите, въз основа на очаквания пазар от 1 390 000 тона. Съгласно решението (точка 55) броят на таблиците, които показват “съгласуваните цели” за всеки производител за 1980 г. са намерени в помещенията на АТО и ICI. Като се проявява прекалено оптимистичен първоначално оценения общ пазар е било необходимо да се прегледа квотата на всеки производител оттам нататък, за да съответства на общото потребление за онази годината само на 1 200 000 тона. С изключение на ICI и DSM продажбите, постигнати от различните производители са били напълно в съответствие с техните цели.

189. Съгласно решението (точка 56), разпределението на пазара за 1981 г. е предмет на продължителни и сложни преговори. На срещата през м. януари 1981 г. е прието, че като временна мярка, за да помогне за постигането на ценовите инициативи от м. февруари/м. март, всеки производител ще ограничи месечните продажби до една дванадесета от 85 % от “целите” за 1980 г. В подготовка на по-постоянна схема, всеки производител съобщава на срещата тонажа, който се надява да продаде през 1981 г. Въпреки това, събрани заедно, тези “очаквания” изцяло надвишават предвиденото общо търсене. Въпреки различните съгласувани схеми, представени от Shell и ICI, не е постигнато окончателно споразумение за квотите през 1981 г. Като временна мярка производителите са взели квотите на всеки производител от миналата година като теоретично право и отчитат техните действителни продажби на срещата всеки месец. По този начин действителните продажби са наблюдавани като спекулативно разделяне на наличния пазар, основан на квотите от 1980 г. (решение, точка 57).

190. Решението (точка 58) посочва, че за 1982 г. предложенията за схематично усложнените квоти са представени, които се опитват да съгласуват отклоняващите се фактори такива като предишни постижения, пазарни очаквания и наличен капацитет. Общият пазар, който е трябвало да се раздели е оценен на 1 450 000 тона. Някои производители предоставят подробни планове за разделянето на пазара, докато други се задоволяват със съобщаването само на техните очаквания по отношение на тонажа. На срещата, проведена на 10 март 1982 г., Monte и ICI се опитват да постигнат споразумение. Решението (точка 58, последна алинея) посочва, въпреки това че както през 1981 г. не е постигнато окончателно решение и за първата половина от годината месечните продажби на всеки производител са съобщени по време на срещата и наблюдавани според неговите постигнати дялови проценти за миналата година. Съгласно решението (точка 59) през м. август 1982 г. е проведена среща за водене на преговори за постигане на споразумение относно квотите за 1983 г. и ICI провежда двустранни разисквания с всеки производител относно новата схема. Въпреки това в очакване на инструкциите за такива схеми на квотите във втората част на 1982 г. се изисква от производителите да се стремят към ограничаване на техните месечни продажби до същия процент на целия пазар, който всеки от тях е постигнал през първите шест месеца на 1982. По този

начин през 1982 г. пазарните дялове са достигнали относителен баланс и са били стабилни в сравнение с предишните години при по-голямата част от производителите.

191. Според решението (точка 60) за 1983 г. ICI кани всеки производител да определи своите собствени цели по отношение на квотите и предложенията за това какъв процент би трябвало да се позволи на всеки. Monte, Anic, АТО, DSM, Linz, Saga и Solvay, както и германските производители чрез BASF, представят своите собствени подробни предложения. След това различните предложения са обработени на компютър, за да се получи средна стойност, която е сравнена с индивидуалните проценти "очаквания" на всеки производител. Тези стъпки дават възможност на ICI да предложи насоки за новото рамково споразумение за 1983 г. Тези предложения са обсъждани на срещите през м. ноември и м. декември 1982 г. На срещата, проведена на 2 декември 1982 г. е обсъдено предложение, което в началото е ограничено до първото тримесечие на годината. Бележките от тези срещи, съставени от ICI показват, че АТО, DSM, Hoechst, Hüls, ICI, Monte и Solvay, както и Hercules, намират своите разпределени квоти за "приемливи" (решение, точка 63). Тези факти са подкрепени от бележките на ICI от телефонните разговори с Hercules от 3 декември 1982 г.

192. Решението (точка 63, алинея 3) посочва, че в помещенията на Shell е намерен документ, който потвърждава, че е постигнато споразумение, тъй като те се стремят да не превишават квотата си. Този документ също така потвърждава, че схемата за контрол на обема е продължена през второто тримесечие на 1983 г. тъй като за да запази своите пазарни дялове през второто тримесечие близо до 11 %, на националните дружества за продажба в групата на Shell им е заповядано да намалят своите продажби. Съществуването на такова споразумение се потвърждава от бележките от срещата, проведена на 1 юни 1983 г., които въпреки че не упоменават квоти, се отнасят до обмена на данни относно тонажа, продаден от всеки производител в предишния месец, което би могло да посочи, че някои системи за квоти са били в действие (решение, точка 64).

193. Съгласно решението (точка 66, последна алинея; точка 78, алинея 10; точка 109, алинея 5), записите от срещите от м. юни 1982 г. нататък показват, че е станало практика за всеки производител да докладва своите продажби за предишния месец за сравнение с целите, които са определени от него. За Amoco, BP и Hercules, въпреки това са налице само общи оценки. BP и Amoco не са участвали в срещите и Hercules изглежда е бил съдържан относно съобщаването на неговите собствени цифри. Въпреки това Hercules е имал предимство пред отделните данни на другите производители, и вътрешните документи показват, че той е притежавал точна информация относно доставките във всяка държава-членка и пазарните дялове на всеки производител за 1981 г. и 1982 г.

б) Доводи на страните

194. Ищецът посочва преди всичко, че в голям брой документи такива като протоколите от срещите или таблиците с цифри (основно изложение на

възраженията, допълнения 25, 28, 31 - 33, 59, 65, 69, 70 и 87), името на Hercules се появява заедно с имената на Amoco и/или BP, където се засягат цифрите от продажба и разпределените целите. Той счита, че това доказва, че не е разкрил своите цифри от продажба, които в последствие трябва да се оценят от другите производители на основата на оценките.

195. На следващо място, той твърди, че таблицата, озаглавена „Producers' Sales to West Europe” („продажби на производителите за Източна Европа”), която съдържа колона „agreed targets 1979” („договорени цели 1979г.”) (основно изложение на възраженията, допълнение 55), съдържа грешки относно изчисляването на неговите цифри за продажба, която е попълнена от неизвестно лице и съдържа промени, написани на ръка, които може да са били добавени покъсно. Освен това самите бележките от срещата през м. януари 1981 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 17) отчитат според гледната точка на ищеца, че цифрите, които се явяват за Hercules са проекции, направени от другите производители.

196. Ищецът по-нататък твърди, че определен брой документи не го засягат, тъй като са вътрешни документи за другите производители, които понякога дават отчет на двустранните разисквания, по които той не е бил страна (основно изложение на възраженията, допълнения 62, 63, 67, 68 и 93) или предложения за квоти от другите производители (основно изложение на възраженията, допълнения 75 и 76).

197. Накрая той твърди, че неговите цифри от продажба винаги широко са надвишавали така наречените квоти, които както се твърди, са му разпределени (основно изложение на възраженията, допълнения 28, 32, 33, 59 и 65).

198. Като цяло, ищецът заявява, че възраженията на Комисията не могат да се поддържат в светлината на доказателствата представени предварително, че Hercules отказва да участва в обмяната на информация по отношение на цифрите от продажба, които са били необходими за сключване и изпълнение на споразумението за квотите. Комисията обосновава своите становища на документи, които изглежда са проект или отразяване на схемите за разпределяне на пазара. Въпреки това тя пренебрегва факта, че има непроменени свидетелски показания и писмени доказателства, че Hercules не са участвали (основно изложение на възраженията, допълнение 8) и че в документите, на които се позовава Комисията, разпределението на квотите е направено не само за Hercules, но за Hercules заедно с Amoco и/или BP, дружества по отношение, на които Комисията признава, че няма достатъчно основания за обвинение в нарушаване на член 85, параграф 1 от Договора за ЕИО.

199. По време на заседанието, ищецът по-нататък твърди първо, че бележките от срещата на 2 декември 1982 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 33), думата „изменен” до имената на Amoco, Hercules и BP, която отново показва, че производителите са имали погрешна информация относно производствения капацитет на тези три предприятия и второ, че той може да не направи заключение от допълнение 43 на особените възражения, отправени към Hercules, че през м. март 1982 г. Hercules са имали квота, която е разпределена,

тъй като появяващата се там поправка (125 килотона вместо 100 килотона) не се отнасят до квотата, а до капацитета на Hercules. Това искане за поправка освен това не представлява задължение от страна на Hercules да увеличи или намали своя капацитет, а само е препратка към погрешна информация, която вече се е съдържала в две таблици с дати от 8 и 9 октомври 1980 г. (основно изложение на възраженията, допълнения 57 и 58).

200. Комисията от друга страна твърди, че Hercules е участвал с други производители в споразумение, съгласно което те са си разделили пазара, по-специално, чрез разпределяне на всеки производител на квота или продажна цел. Няма значение дали Hercules е разкривал месечните си цифри от продажби или не, тъй като е участвал в цялостното споразумение, от което тези цифри представляват само една страна. Степента на участие на Hercules в този вид на цялостен план е определено в точка 52 накратко и точка 53, алинея 3 от решението, съгласно които всеки производител, който взема участие, получава квота или цел, изразени или в тонове или в проценти. При достигане на схема за квоти, трябва да се вземат предвид производителите, които тъй като не са участвали в срещите, не са участвали в подробните обсъждания.

201. Комисията посочва, че през 1979 г., период, по отношение на който, Hercules признава, че е участвал в срещите, Hercules има своя собствена отделна квота, както се доказва от таблицата, озаглавена „Producers' Sales to West Europe” („продажби на производителите за Източна Европа”) (основно изложение на възраженията, допълнение 55).

202. Относно периода 1980-1982 г. той доказва, че цифрите по отношение на Hercules са групирани с тези на ВР и/или Атосо в различни таблици (основно изложение на възраженията, допълнения 17, 59, 62, 68 и 93).

203. Комисията отново посочва, че същия документ за планиране на Monte за схема за квота през 1982 г., като тази която е била намерена в помещенията на ICI, също е намерена и в помещенията на Hercules. Тя твърди, че представителят на Hercules поддържа, че те не са разбрали за какво може да се отнася препратката към „квотата”, която се съдържа в нея (основно изложение на възраженията, допълнения 71).

204. По време на заседанието Комисията посочва, че въпреки че таблица 2, приложена към протокола от срещата, проведена на 2 декември 1982 г. основно изложение на възраженията, допълнение 33), озаглавена „1983 Quarter 1 Proposal” („предложения за първото тримесечие за 1983 г.”), упоменава за квота от 53 килотона за Атосо, Hercules и ВР заедно като също така предоставя и разделяне на части от 21/21/11. От това Комисията заключава, че по време на срещите Hercules са внимателни при защитата на собствените си интереси. Тя също така посочва, че цифрите, определени в тези документи са намерени в бележките от телефонния разговор, проведен на 3 декември 1982 г. между служители на ICI и Hercules (основно изложение на възраженията, допълнение 88). Що се отнася до протокола от срещата, проведена през м. март 1982 г. (особени възражения, Hercules, допълнение 43), Комисията счита, че това показва активното участие на Hercules при съставянето на квотите. По нейна гледна точка това доказва, че за да се получи голяма квота Hercules счита, че

капацитет, който му е приписан и който е използван като основа за изчисляване на квотите, е променен.

205. Накрая Комисията счита, че фактът, че Hercules може да не е разкрил своите цифри от производство или продажба на другите производители, не го освобождава от отговорност, тъй като е знаел много добре, че другите производители са могли да изчислят тези цифри (както и тези на Amoco и BP) като използват данните FIDES. По този начин Hercules е могъл да направи невъзможното чрез задържане на информация, като междувременно е наясно, че така не пречи на правилното изчисляване на реалните квоти за него. Комисията също така посочва, че когато оценките не са правилни, Hercules ги е изменял, какъвто е случаят през м. март 1982.

в) Съображения на Съда

206. Вече е установено, че от началото на 1979 г. ищецът е участвал в система от редовни срещи на производители на полипропилен, където са провеждани обсъждания относно обемите на продажби на различните производители и е обменяна информация по този предмет.

207. В това отношение трябва да се отбележи в началото, че в решение (точка 66, последна алинея; точка 78, алинея 10; точка 109, алинея 5) Комисията признава, че ищецът не е разкривал цифри по отношение на своя обем на продажби, но също така е открила, че благодарение на присъствието си по време на срещите, ищецът е притежавал подробна информация за месечните продажби на другите производители.

208. При тези обстоятелства, проверката на участието на ищеца в системата за определяне на целеви обеми следва да започне с анализиране действието на цялата тази система.

209. Термините, използвани в различните документи, които се отнасят до 1979 г. и 1980 г., произлезли от Комисията (такива като „revised target” („прегледани цели”), „opening suggestions” („първоначални предложения”), „proposed adjustments” („предложени корекции”), „agreed targets” („приети цели”)) оправдават заключението, че производителите са постигнали обща цел.

210. Относно, по-специално, 1979 г. като се има предвид и протокола от срещата, проведена на 26 и 27 септември 1979 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 12), както и таблиците, взети от помещенията на ICI (основно изложение на възраженията, допълнение 55), озаглавено „Producers' Sales to West Europe” („продажби на производителите в Източна Европа”), която очертава цифрите за продажби на всички производители на полипропилен в Източна Европа в килотонове за 1976 г., 1977 г. и 1978 г. и цифрите съгласно заглавията „1979 actual” („актуални за 1979 г.”), „revised target” („прегледана цел”) и „79”, става ясно, че на тази среща е призната необходимостта от затягане на приетата система на квотите за 1979 г. за последните три месеца от тази година. Терминът „тесен”, прочетен заедно с ограниченията от 80 % на една-дванадесета от планираните годишни продажби показва, че тази схема, която първоначално е планирана за 1979 г., трябва да се

затегне за последните три месеца. Това тълкуване на протокола се потвърждава от упоменатата по-горе таблица, защото съдържа, съгласно заглавието „79” в последната колона на дясната колона, озаглавена „revised target” („преразгледана цел”), цифри които трябва да съответстват на квотите, които първоначално са определени. Те трябва да бъдат ограничени, защото са определени на основата на свръх-оптимистична пазарна оценка, какъвто е бил случаят и през 1980 г. Препратката към точка 31, алинея 3 от решението към схемата „предложена или приета в Цюрих за ограничаване на месечните продажби до 80 % от средно постигнатите по време на първите осем месеца на годината” не говори срещу тези становища. Тази препратка, прочетена заедно с точка 54 от решението, се приема като означаващо, че целите за обеми на продажбите са били вече определени първоначално за месечните продажби за първите осем месеца на 1979 г.

211. По време на своя разпит със служителите на Комисията (особени възражения, Hercules, допълнение 7, А), г-н В. заявява, че той може да е присъствал на срещата в Цюрих на 19 юни 1979 г. В протокола от срещата на 26 и 27 септември 1979 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 12) се заявява:

„Recognized that tight quota system (is) essential. Volume/go for 80 % scheme an(d) for recent Zurich note.”

(„Признава, че строгата система за квоти е основна. Обем/ поддържа 80 % от схема и неотдавнашна бележка от Цюрих”).

212. Относно 1980 г. Съдът счита, че от таблицата с дата 26 февруари 1980 г., намерена в помещенията на АТО (основно изложение на възраженията, допълнение 60), която съдържа колона, озаглавена „agreed targets 1980” („приети цели за 1980 г.”), е ясно, че целите за обем на продажбите са определени като цяло за годината. Тези документи поддържат таблица с дата 8 октомври 1980 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 57) като се прави сравнение с двете колони, едната посочва „1980 Nameplate Capacity” („номинален капацитет за 1980 г.”) и другата „1980 Quota” („квота за 1980 г.”) за различните производители.

213. Относно 1981 г., жалбата срещу производителите е, че те вземат участие в преговори, за да постигнат споразумение за определяне на квоти за тази година и в този контекст по този начин те съобщават своите „очаквания” и в очакване на такова споразумение, приемат временни мерки за ограничаване на месечните продажби до една-дванадесета от 85 % от „делите”, приети за 1980 през м. февруари и м. март 1981 г., вземат квотата от предишната година като теоретично право за останалата част от годината, отчитат своите продажби всеки месец на срещи и на края наблюдават дали техните продажби съответстват на теоретичните квоти, които са им разпределени.

214. Съществуването на преговори между производителите, за да постигнат създаване на система с квоти и съобщаването на техните „очаквания” по време на тези преговори се потвърждават от различни доказателства като таблици, които определят за всеки производител неговите „актуални” цифри и „цели” за

1979 г. и 1980 г. и неговите „очаквания“ за 1981 г. (основно изложение на възраженията, допълнения 59 и 60); таблица, написана на италиански (основно изложение на възраженията, допълнение 62), която определя за всеки производител неговата квота за 1980 г., предложенията на другите производители относно квотите, които трябва да му се разпределят за 1981 г. и неговите собствени „очаквания“ за 1981 г., и вътрешните бележки на ICI (основно изложение на възраженията, допълнения 63), които описват напредъка на тези преговори, в които се казва, че:

„Taking the various alternatives discussed at yesterday's meeting we would prefer to limit the volume to be shared to no more than the market is expected to reach in 1981, say 1.35 million tonnes. Although there has been no further discussion with Shell, the four majors could set the lead by accepting a reduction in their 1980 target market share of about 0.35 % provided the more ambitious smaller producers such as Solvay, Saga, DSM, Chemie Linz, Anic/SIR also tempered their demands. Provided the majors are in agreement the anomalies could be best handled by individual discussions at Senior level, if possible before the meeting in Zurich.”

(„Като вземем различните алтернативни обсъждания от вчерашната среща, ние бихме предпочели да ограничим обема, който трябва да се разпредели до не повече от този, който пазара очаква да достигне през 1981 г., което означава 1,35 милиона тона. Въпреки че не е имало по-нататъшни обсъждания с Shell, големите четири могат да поемат ръководството като приемат намаляване на техните целени пазарни дялове за 1980 г. с около 0,35 % при условие, че по-амбициозните малки производители като Solvay, Saga, DSM, Chemie Linz, Anic/SIR също намалят своите търсения. При условие че големите са постигнали споразумение, неправилностите могат най-добре да се разрешат чрез отделни обсъждания на висши нива, ако е възможно преди срещата в Цюрих.”)

Този документ се придружава от компромисно предложение, подкрепено от цифри, които сравняват получените резултати за всеки производител по отношение на 1980 г. („% of 1980 target”).

215. Приемането на временни мерки, които представляват ограничение на месечните продажби от една-дванадесета от 85 % от целта, приета за предишната година през м. февруари и м. март 1981 г., е очевидна от протокола от срещата от м. януари 1981 г., в който се посочва, че:

„In the meantime (February-March) monthly volume would be restricted to 1/12 of 85 % of the 1980 target with a freeze on customers.”

(„Междувременно (м. февруари - м. март) месечният обем ще се намали до 1/12 от 85 % от целта за 1980 г. със блокиране на клиентите.”)

216. Фактът, че всеки производител взема неговата квота от предишната година като теоретично право за останалата част от годината и наблюдава дали продажбите съответстват на тази квота като всеки месец обменят своите цифри от продажба, е установен от комбинацията от три документа: първо, таблица с дата 21 декември 1981 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 67),

която определя за всеки производител неговите продажби, разделени по месеци, като последните три колони се отнасят до м. ноември и м. декември и общо за годината, добавени на ръка; на второ място, таблица без дата, написана на италиански, озаглавена „Scarti per societa” („разлики между дружествата”) и намерена в офисите на ICI (основно изложение на възраженията, допълнение 65), която сравнява за всеки производител за периода м. януари – м. декември 1981 г. действителните цифри от продажба с „теоретичните” цифри; и накрая, таблица без дата, намерена в помещенията на ICI основно изложение на възраженията, допълнение 68), която сравнява за всеки производител за периода м. януари – м. ноември 1981 г. цифрите от продажба и пазарните дялове с тези от 1979 и 1980 г. и прави по-нататъшна проекция да края на годината.

217. Първата таблица показва, че производителите обменят месечните цифри от продажба. Заедно със сравненията направени между тези цифри и тези, които са получени през 1980 г. (сравненията, които са направени в другите две таблици, които обхващат същия период), такъв обмен на информация, която един независим оператор би пазил строго като поверителна търговска информация, потвърждава заключенията, постигнати в решението.

218. Относно 1982 г. жалбата срещу производителите се състои в това, че те са взели участие в преговорите, за да постигнат споразумение относно квотите за тази година; в тази връзка те съобщават своите очаквания в тонове; без да са постигнали окончателно споразумение, на срещите са предоставяли своите месечни цифри от продажби по време на първата половина от годината, в сравнение с постигнатия процент през предходната година и по време на втората половина, като се опитват да намалят своите месечни продажби до същия процент на целия пазар, постигнат през първите шест месеца на тази година.

219. Съществуването на преговори между производителите с оглед въвеждането на система от квоти и съобщаването на очакванията по време на тези преговори са очевидни, първо от документа, озаглавен „Scheme for discussions „quota system 1982” („схема за разисквания „система за квоти 1982 г.”,) (основно изложение на възраженията, допълнение 69), което съдържа за всички получатели на решението с изключение на Hercules, тонажа, за които всеки производител се счита упълномощен, и в допълнение за някои от тях (всички производители с изключение Anic, Linz, Petrofina, Shell и Solvay), тонажа, които от тяхна гледна точка, трябва да се разпредели на другите производители; на второ място, от бележка на ICI, озаглавена „Polypropylene 1982, Guidelines” („полипропилен 1982, насоки”) (основно изложение на възраженията, допълнение 70, буква а)), в което ICI анализира текущите преговори; на трето място, с таблица с дата 17 февруари 1982 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 70, буква б)), в която се сравняват различни предложения за дялове при продажба едно, от които озаглавено „ICI Original Scheme” („първоначална схема на ICI”) претърпява в друга таблица, написана на ръка, малки промени, направени от Monte в колона, озаглавена „Milliavacca 27/1/82” (името е това на служител на Monte) (основно изложение на възраженията, допълнение 70, буква в)) и накрая, с таблица, написана на италиански (основно изложение на възраженията, допълнение 71), която

представлява цялостно предложение (упоменато накрая на точка 85, алинея 2 от решението).

220. Мерките, приети за първата половина от годината, са установени с протокол от срещата от 13 май 1982 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 24), които, *inter alia*, заявяват:

„To support the move a number of other actions are needed (a) limit sales volume to some agreed prop, of normal sales”

(„За да се подкрепи този ход са необходими известен брой други действия (а) ограничаване обема на продажбата до някакви приети съотношения от редовните продажби”).

Прилагането на тези мерки е доказано от протокола от срещата, проведена на 9 юни 1982 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 25), към който е приложена таблица, която определя за всеки производител „actual” („актуалните”) цифри на неговите продажби за месеците януари – м. април 1982 г. сравнени с цифрите, които представляват „theoretical based on 1981 av(erage) market share” („теоретичните, основани на средните пазарни дялове за 1981 г.”), и с протокола от срещата, проведена на 20 и 21 юли 1982 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 26) относно периода м. януари- м. май 1982 г. и проведената на 20 август 1982 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 28) относно периода м. януари – м. юли 1982 г.

221. Приетите мерки за втората половина се доказват от протокола за срещата, проведена на 6 октомври 1982 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 31), които заявяват: „In October this would also mean restraining sales to the Jan/June achieved market share of a market estimated at 100 kt” („През м. октомври това също така може да означава намаляване на продажбите до постигнатите пазарни дялове през м. януари/м. юни от 100 kt”) и след това „Performance against target in September was reviewed” („Преглед на изпълнението на целите в сравнение с м. септември”). Към тази бележка е приложена таблица, озаглавена „September provisional sales versus target (based on Jan-June market share applied to demand estimated) at 120 Kt” („Временни продажби през м. септември към целите (основани на пазарните дялове м. януари/м. юни, допълнение към търсенето, изчислено на 120 kt”). Продължаването и на тези мерки е потвърдено от протокол от срещата, проведена на 2 декември 1982 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 33), към която е приложена таблица, която сравнява за м. ноември 1982 г., „Actual” („действителни”) продажби към „Theoretical” („теоретичните”) цифри, изчислени от „J-June % of 125 Kt” („м. януари –м. юни % от 125 kt”).

222. Съдът счита, че относно 1981 г. и двете половини на 1982 г., Комисията е имала правото да заключи от съвместния мониторинг, извършен на редовни срещи по изпълнението на системата за ограничаване на месечните продажби до предишния период, че тази система е приета от участниците на срещите.

223. Относно 1983 г. Съдът счита, че на първо място от документите, представени от Комисията (основно изложение на възраженията, допълнения 33

и 74 - 87) става ясно, че в края на 1982 г. и в началото на 1983 г. производителите на полипропилен, обсъждат система от квоти за 1983 г.

224. Относно въпроса дали тези преговори в действително са успешни доколкото се отнасят до първите две тримесечия на 1983 г., така както се твърди в решението (точка 63, алинея 3 и точка 64), от протокола от срещата от 1 юни 1983 г., на която ищецът не присъства (основно изложение на възраженията, допълнение 40), става ясно, че на тези среща десет производители посочват техните суми на продажбите за м. май. Освен това в протокол от вътрешна среща от групата Shell от 17 март 1983 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 90) се появява следният откъс:

„... and would lead to a market share of approaching 12 % and well above the agreed Shell target of 11 %. Accordingly the following reduced sales targets were set and agreed by the integrated companies.”

(„... и би довело до пазарен дял, който доближава 12 % и много над приетите за Shell цели от 11 %. Съгласно това се определят следните намалени планирани продажби, които са съгласувани от интегрираните дружества”.)

Дават се нови тонажи, след всеки се отбелязва:

„this would be 11.2 Pct of a market of 395 kt. The situation will be monitored carefully and any change from this agreed plan would need to be discussed beforehand with the other PIMS members”

(„ това би било 11,2 % от пазара от 395 kt. Ситуацията ще се наблюдава внимателно и всякакви промени от този приет план трябва да бъде обсъден предварително с другите членове на PIMS”.)

225. Съдът счита, че в това отношение Комисията е имала право да заключи от съчетанието на тези два документа, че преговорите между производителите са довели до въвеждането на система от квоти. Вътрешната бележка на групата Shell показва, че това предприятие е поискало от своите национални дружества да намалят своите продажби, не за да намалят цялостния обем от продажбите на групата Shell, но за да ограничат дяла на групата на цялостния пазар до 11 %. Подобно изрично намаляване с оглед пазарния дял може да се обясни само във връзка със системата от квоти. Освен това протоколът от срещата, проведена на 1 юни 1983 г. представлява допълнително доказателство за съществуването на такава система, тъй като обменът на информация относно месечните продажби на различните производители е имала за основна цел мониторинг на съответствието с направените ангажменти.

226. Накрая, цифрата от 11 % за пазарния дял на Shell се появяване само във вътрешен протокол на Shell, но също така и в два други документа, а именно вътрешен протокол на ICI, в който ICI заявява, че Shell предлага тази цифра за тях, Hoechst и ICI (основно изложение на възраженията, допълнение 87) и протокола, съставен от ICI на срещата от 29 ноември 1982 г. между ICI и Shell, към която правят препратка предишните предложения (основно изложение на възраженията, допълнение 99).

227. Благодарение на еднаквите цели на различните мерки за ограничаване на обема на продажбите, а именно да се намали натиска, упражняван върху цените чрез прекомерно предлагане, Комисията е имала право да заключи, че тези мерки са част от система от квоти.

228. Доколкото се отнася до въпроса за участието на ищеца в тези система, той отрича всякакво участие и в това отношение прави препратка първо към точка 66, алинея последна, точка 78, алинея 10 и точка 109, алинея 5 от решението и на втора място към отговора на ICI на искането за информация (основно изложение на възраженията, допълнение 8), съгласно който Hercules „refused even to consider any quota system” („отказва дори да разгледа система от квоти”), „even when Hercules did attend meetings they would not report their figures” („дори когато Hercules е посещавал срещите, те не е съобщавал своите цифри”) и „the sales volume (of Amoco/Hercules/BP) was calculated by deducting from known total sales for West Europe (derived from FIDES data) the total sales made by other producers which had declared detail of their sales volume” („обемът на продажби (на Amoco/Hercules/BP) са изчислявани като от известните общи продажби за Източна Европа (извлечени от данните FIDES), се извадят общи продажби, направени от производителите, които са обявили данни от техния обем на продажби”). Ищецът счита, че това доказателство се потвърждава от грешките, които се съдържат в таблицата, озаглавена „Producers' Sales to West Europe” („продажби на производителите от Източна Европа”) (основно изложение на възраженията, допълнение 55) относно неговите цифри от продажбите, от факта, че бележките от срещата от м. януари 1981 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 17) посочват, че тези цифри, заявени за Hercules са приблизителни, от факта, че в документите техните цифри се появяват заедно с тези на Amoco и BP и накрая от факта, че те винаги са превишавали заявените квоти.

229. Комисията, доколкото не оспорва тези факти, не ги разглежда като достатъчни, за да отслабят доказателството, че Hercules е участвал в система от квоти, като се има предвид, по-специално, фактът, че Hercules е имал цифри за своя номинален капацитет, които са поправени по време на срещата от м. март 1982 г. (особени възражения, Hercules, допълнение 43) и от факта, че таблица 2, озаглавена „1983 Quarter 1 Proposal” („предложение за първото тримесечие на 1983 г.”), приложена към протокола от срещата от 2 декември 1982 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 33), на която ищецът присъства, съдържа, до имената на „Am./Herc./BP”, забележката „seems O. K. to Herc., on 20/20/13 split. Subsequently amended to 21/21/11” („изглежда е приета от Herc. при разделяне 20/20/13. В последствие изменена на 21/21/11”). Според становището на Комисията това последно извлечение е дори по-ясно доказателство за активната роля на Hercules в преговорите по квотите, което е посочено в бележките от телефонен разговор между служителят на ищеца, определен с неговите инициали и ICI с дата 3 декември 1982 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 88):

„F. B. phoned to say he has spoken to Geneva and they are willing to play along with 21 kt for 1st quarter, so are Hercules provided BP accepts the balance proposed. As far as the total for the whole year is concerned, Amoco feel that their share is a bit

low if their cop. line is included . . . F. В. also marked by German Dutch attitude to his presence. Quite prepared to stay away unless he is accepted”.

(„F. В. се обаждат за да каже, че е говорил със Женева и че те желаят да се включат с 21 kt за първото тримесечие, както и Hercules, при условие че ВР приемат предложението баланс. Доколкото се отнася до общата сума от цялата година, Атосо смята, че техният дял е малко по-нисък, ако се включи и тяхната линия. F. В. също е раздразнен от отношението на германци и нидерландци към неговото присъствие. Напълно подготвен да стои настрана, освен ако не бъде приет”.)

В допълнение към това доказателство, Комисията посочва, че схемата за разделение на пазара на Monte през 1982 г. е намерена в помещенията на ищеца (основно изложение на възраженията, допълнение 71), нещо което Hercules не може да обясни.

230. Относно периода преди м. март 1982 г., Съдът счита първо, че като участва в системата от редовни срещи на производителите на полипропилен от 1979, ищите вземат участие в преговорите, които водят до определяне на планираните обеми за продажба и на второ място без никакви възражения от тяхна страна са определени квоти, изчислени на основата на цифрите, които са на разположение чрез системата FIDES.

231. Относно периода след м. март 1982 г., Съдът счита, че ищецът е взел активно участие в обсъжданията относно квотите, въпреки че неговото име не появява в документите, озаглавени „Scheme for discussions „quota system 1982”„ („схема за обсъждане на „система от квоти за 1982 г.”„) (основно изложение на възраженията, допълнение 69). В действителност, в неговите помещения се открива план на Monte за обща схема на разпределение на пазара за 1982 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 71), който е изменен на срещата, проведена през м. март 1982 г., за да се премахнат грешките относно неговия производствен капацитет, което може само да служи в полза на целта за постигане на една по-благоприятна квота (особени възражения, Hercules, допълнение 43). Съдът също така счита, че по време на срещите, проведени на 13 май и 21 септември 1982 г. (основно изложение на възраженията, допълнения 24 и 30), ищецът предоставя информация относно неговото бъдещо производство и по време на срещата от 2 декември 1982 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 33), в която те вземат участие, оставят впечатлението, че могат да приемат обща квота за себе си, ВР и Атосо (авторът на бележките е написал „seems O. K.” („изглежда приемливо”). Накрая, съдът отбелязва, че денят след срещата, те са се свързали с ICI, за да отговори за реакциите на ВР и Атосо на предложената квота и да потвърди своето съгласие (основно изложение на възраженията, допълнение 88).

232. Като се имат предвид тези различни данни от становища, трябва да се заключи, че Комисията е доказала според правните изисквания, че ищецът е участвал в система от квоти, доколкото въпреки, че не е подписал изрично квотата, която е разпределена от другите производители за 1979 г. и 1980 г. или за ограничаване на месечните продажби по отношение на предишен период за 1981 г. и 1982 г., той получава информация относно ограниченията в обемите на

продажби, които неговите конкуренти са считали за необходими относно техните минали цифри от продажба и относно плануваните обеми за продажба, които са разпределени между тях, и поради присъствието на срещите и липсата на възражения относно квотите, които са му разпределени, като създава у своите конкуренти впечатлението, че е взел предвид цялата тази информация и тази квота при определяне на политиката, която той има намерение да следва на пазара и която по този начин изниква между участниците на срещите. Комисията по-нататък доказва според правните изисквания, че ищецът е вземал активно участие при воденето на преговори за квотите, които се отнасят до м. март 1982 г. и е един от производителите на полипропилен измежду, които се появява обща цел по отношение на определянето на планирани обеми за продажба за първата част от 1983 г.

2. Жалба по член 85, параграф 1 от Договора за ЕИО

А. Правна характеристика

а) Оспорваното решение

233. Съгласно решението (точка 81, алинея 1), целия комплекс от решени схеми и договорености в контекста на система от редовни и институционализирани срещи, представлява продължаващо “споразумение” по смисъла на член 85, параграф 1.

234. По настоящото дело производителите, с подписването на общ план за контролиране на цените и доставки на пазара на полипропилен, участват в цялостното рамково споразумение, което е обявено в поредица от по-подробни под-споразумения, изработени по определени случаи (решение, точка 81, алинея 3).

235. Решение (точка 82, алинея 1) продължава по-нататък като заявява, че при подробното разработване на цялостен план, се постигат бързи споразумения в много области, такива като индивидуални ценови инициативи и годишна схема на квотите. В някои случаи производителите могат да не постигнат съгласие по окончателните схеми, такива като квотите за 1981 г. и 1982 г. Въпреки това приемането на временни мерки, включително обмен на информация и мониторинг на действителните месечни продажби срещу постиженията в някои предишни периоди за справка, включва не само изрично споразумение за създаване и работа по такива мерки, но също така и определя неофициални споразумения за поддържане, доколкото е възможно на съответните позиции на производителите.

236. Относно инициативата от м. декември 1977 г., решенето посочва, че (в точка 82, алинея 3), че дори пред клиентите на срещата на ЕАТР, производители като Hercules, Hoechst, ICI, LINZ, Rhône-Poulenc, SAGA и Solvay наблягат на забелязаната нужда от съгласувани действия за увеличаване на цените. Извън срещата на ЕАТР между производителите по-нататък е осъществяван контакт относно цените. В светлината на тези приети връзки, Комисията счита, че зад схемите на един или повече производители, които се оплакват от недостатъчното ниво на печалба и предлагат общи действия, докато

други изразяват “подкрепа” за такива ходове, стой съществуващото споразумение за цените. То добавя, че дори при липсата на последващи договори, подобна схема може да посочи достатъчно единодушие за постигане на споразумение по смисъла на член 85, параграф 1.

237. Заключение, че е имало едно продължаващо споразумение не се променя от факта, че някои производители накрая не са присъствали на всяка среща. Всяка инициатива отнема няколко месеца за планиране и прилагане и би оказала много малко значение върху участието на производителя, ако той случайно е отсъствал. (решение, точка 83, алинея 1).

238. Съгласно решение (точка 86, алинея 1), действието на картела, което се основава на общ и подробен план, представлява “споразумение” по смисъла на член 85, параграф 1 от Договора на ЕИО.

239. Решението посочва (в точка 86, алинея 2), че понятията “споразумение” и “съгласувани практики” са различни, но могат да се повдигнат дела, когато тайното споразумение представлява някои от елементите на двете форми на забранено сътрудничество.

240. Съгласуваната практика се отнася до форма на сътрудничество между предприятията при която, без да се достигнали етап, при който се сключва споразумение, с право наречено умишлено се замества практическото сътрудничество за рискове от конкуренция (решение, точка 86, алинея 3).

241. Съгласно решението (точка 87, алинея 1), предметът на Договора при създаване на отделни понятия за съгласувани практики е бил да се предотврати възможността предприятията да избягват прилагането на член 85, параграф 1 като заговорничат по анти-конкурентен начин не постигането на окончателно споразумение, например, чрез предварително взаимно информиране за отношението, което всеки има намерение да приеме, така че всеки би могъл да контролира своето търговско поведение, като знае, че неговите конкуренти биха се държали по същия начин (вж. Решение на Съда от 14 юли 1972 г., 48/69, цитирано по-горе).

242. В своето Решение по съединени дела 40 - 48, 50, 54 - 56, 111, 113 и 114/73 (Suiker Unie/Комисия, цитирано по-горе), Съдът постановява, че критерият за координиране и сътрудничество, установен в неговата практика, която по никакъв начин не изисква разработване на действителен план, трябва да се разбира в светлината на присъщото схващане за разпоредбите от Договора в областта на конкуренцията, според които всеки икономически оператор трябва независимо да определя търговската си политика, която има намерение да приема в общия пазар. Това изискване за независимост не лишава предприятията от правото да се приспособяват разумно към съществуващото или очаквано поведение на своите конкуренти, но стриктно предотвратява всеки пряк или косвен контакт между тях, предметът или резултатът, от които е да въздейства на поведението на пазара на действителни или възможни конкуренти или разкриване на такъв конкурент посоката на поведение, които те самите трябва да решат да приемат или обмислят да приемат на пазара (решение, точка 87, алинея 2). Такова поведение може да попадне под член 85,

параграф 1 като “съгласувана практика”, дори когато страните не са постигнали предварително споразумение относно общия план, който определя техните действия на пазара, но са приели или спазват тайно уредена схема, което улеснява координацията на тяхното търговско споразумение (решение, точка 87, алинея 3, изречение 1).

243. Решението също така посочва (точка 87, алинея 3, изречение 3), че в системата на картела някои производители по едно или друго време може да не изразяват своето категорично съгласие за определен курс на действие, одобрен от другите, на въпреки това показват тяхната обща подкрепа за въпросната схема и съответното им поведение. В някои отношения следователно, продължаващото сътрудничество и тайното споразумение между производителите при прилагането на цялостното споразумение могат да разкрият характеристиките на съгласувана практика (решение, точка 87, алинея 4, изречение 2).

244. Съгласно решението (точка 87, алинея 5) важноста на понятието съгласувана практика по този начин не следва толкова от разграничението между нея и “споразумение”, отколкото от разграничението между формите на скрити споразумения, които попадат под член 85, параграф 1 и основно от паралелно поведение без елементи на съгласие. Следователно нищо няма да замени по настоящото дело точната форма, взета от тайното споразумение.

245. В решението (параграф 88, алинеи 1 и 2) се посочва, че повечето от производителите, които по време на административната процедура твърдят, че тяхното поведение по отношение на заявените ценови инициативи не е в резултат от никакви “споразумения” по смисъла на член 85 (вж. решението, точка 82), продължават да твърдят, че не могат дори да създадат основата на заключението за съгласуваната практика. Последното понятие твърдят, че изисква няколко “открити действия” на пазара, за които се твърди, че изцяло липсват по настоящото дело: никакви ценови списъци или “индикативни цени” не са съобщавани на клиентите. Този довод се отхвърля в решението, тъй като по настоящото дело е било необходимо да се използва доказателство за съгласувана практика и напълно са изпълнени изискванията за предприемането на някакви стъпки от страна на производителите за осъществяване на техните общи цели. Различните ценови инициативи са записвани. Също така е неоспоримо, че отделните производители са предприели паралелни действия, за да ги прилагат. Предприетите от производителите стъпки, индивидуални и колективни са очевидни от документиранията доказателства: протоколи от срещи, вътрешни записки, инструкции и циркулярни писма до търговските отдели и писма до клиентите. Без значение е било дали са “публикували” ценови списъци или не. Самите ценови инструкции осигуряват не само най-добрите налични доказателства от предприетите действия от всеки производител при прилагането на общата цел, но тяхното съдържание и определяне във времето подсилват доказателствата за сключване на тайно споразумение.

б) Доводи на страните

246. Ищецът твърди, че той не е участвал в никакво споразумение или съгласувана практика и иска да докаже, че факторите, които съставляват и споразумението и съгласуваната практика липсват в неговия случай.

247. На първо място той твърди, че не е участвал в никакво споразумение. Според неговото становище, за да възникнат задължения за страната по едно споразумение, тя трябва да е имала намерение да се обвърже, трябва да е била компетентна да го направи и накрая, трябва да има пълно единодушие.

248. На второ място те твърдят, че не се са ангажирали със съгласувана практика. Въпреки че служителите на дружеството са имали контакти с конкурентите, тези контакти не са имали като предмет или резултат въздействие върху поведението на пазара на конкурента или разкриването на посоката на поведение на Hercules. Поведението на Hercules не покрива критериите, които определят съгласувана практика, а именно „практика”, координация и сътрудничество (Решение на Съда от 16 декември 1975 г., точки 173 и 174, 40/73 - 48/73, 50/73, 54/73 - 56/73, 111/73, 113/73 и 114/73, цитирано по-горе), приликата в поведението не е в състояние само по себе си да представлява съгласувана практика (Решение на Съда от 14 юли 1972 г., 48/69, цитирано по-горе, точка 66).

249. Накрая ищецът приема становището, че за да имат някакво значение термините „сътрудничество” и „координация”, те трябва да прилагат мерки с общо очакване от изпълнението, дори ако такива очаквания не оправдават „споразумение” (Решение на Съда от 14 юли 1972 г., 48/69, цитирано по-горе, точка 118). По настоящото дело доказателството изяснява, че другите производители нито са имали такива очаквания, нито са имали основания да формират някакви очаквания, като се вземе предвид поведението на служителя на Hercules на срещите и поведението на Hercules на пазара. По същия начин поведението на другите производители на пазара не показва очаквания, че поставените цели по време на обсъжданията в действителност ще бъдат спазени. Това явление, което г-н В. е имал възможност да наблюдава, служи, за да го лиши от очакванията, че другите производители биха координирали своето поведение с неговото.

250. Комисията се позовава на това, което е заявено преди относно участието на служителя на ищеца по време на срещите. Въпреки това относно участието на Hercules в съгласуваните практики, тя също така заявява, че доколкото доказателствата показват, че Hercules е участвал в срещите и е имал други контакти, по време на които са обсъждани цените и квотите, в тази връзка като изразява неговия интерес и подкрепя от такива обсъждания, не е отворен да търси бягство от отговорност му, дори когато твърди, че никога или рядко е давал определен вид информация на другите производители, или че никога не е търсел в изрични условия да убеждават своите конкуренти да действат по някакъв определен начин на пазара.

251. По мнение на Комисията има съгласувана практика дотогава, докогато има съгласувано действие, което има за цел ограничаване автономността на предприятията едно към друго, дори ако не се открива действително поведение на пазара. Според нейното становище доводите се въртят около думата

„практика”. Тя противопоставя довода, представен от ищеца, че думата има тясно значение на „поведение на пазара”. По негово мнение думата може да обхване главното действие по участие в договори, при условие че те имат за цел ограничаване автономността на предприятията.

252. Комисията продължава да твърди, че ако двете изисквания - съгласувано действие и поведение на пазара - са необходими за съществуването на съгласувана практика, както поддържа ищеца, цялата гама от практики, които имат за цел, но не непременно и като резултат, нарушаването на конкуренцията на общия пазар, няма да бъдат обхванати от член 85. Част от целта на член 85, по този начин би се осуетила. Освен това становището на ищеца не е в съответствие с практиката на Съда относно схващането за съгласуваната практика (Решение от 14 юли 1972 г., 48/69, цитирано по-горе, точка 66; Решение от 16 декември 1975 г., точка 26, 40/73 - 48/73, 50/73, 54/73 - 56/73, 111/73, 113/73 и 114/73, цитирано по-горе и Решение от 14 юли 1981 г., Ziichner, точка 14, 172/80, Recueil, стр. 2021). Въпреки тези решения всяка упомената практика на пазара, не се упоменава като елемент, който съставлява нарушение, както твърди ищецът, а като елемент, от който могат да се извлекат съгласувани действия. Съгласно практиката не се изисква действително поведение на пазара. Всичко което се изисква е връзка между икономическите оператори, характерни за тяхното изоставяне на необходима им автономност.

253. Според становището на Комисията, за да има тук нарушение по член 85, следователно не е необходимо предприятията да прилагат на практика, това което са обсъждали заедно. Нарушението на член 85, параграф 1 съществува напълно веднага, когато намерението за заместващо сътрудничество се е осъществило в сътрудничество, без дори непременно след събитието да е имало поведение на пазара, които може да се открие.

в) Съображения на Съда

254. Комисията характеризира всеки действителен елемент, открит срещу ищеца или като споразумение, или като съгласувана практика за целите на член 85, параграф 1 от Договора за ЕИО. Става ясно от точка 80, алинея 2, точка 81, алинея 3 и точка 82, алинея 1 от решението, прочетени заедно, че Комисията определя всеки от тези различни елементи предимно като „споразумение”.

255. Също така е ясно от точка 86, алинеи 2 и 3, точка 87, алинея 3 и точка 88 от решението, прочетени заедно, че Комисията като алтернатива определя елементите на нарушението като „съгласувани практики”, когато тези елементи или не са дали възможност да се направи заключение, че страните, които са постигнали предварително споразумение върху общия план, като определят своите действия на пазара, но са приели, или са спазвали заговорнически методи, които да улеснят координацията на тяхното търговско поведение, или не са могли да докажат благодарение на сложността на картела, че някои производители са изразили своето изрично съгласие за определен курс на действия, приет от другите, въпреки че са посочили своята обща подкрепа за въпросната схема и са ръководили съответно действията си. Решението така стига до заключението, че в определени аспекти от продължителното сътрудничество и тайното споразумение на производителите при прилагането

на цялостно споразумение, могат да разкрият особеностите на съгласувана практика.

256. Тъй като е ясно от практиката на Съда, че за да има споразумение по смисъла на член 85, параграф 1 от Договора за ЕИО е достатъчно, че въпросните предприятия трябва да изразят своите съвместни намерения да се държат на пазара по определен начин (вж. решение 15 юли 1970 г., АСФ Chemiefarma/Комисия, точка 112, 41/69, Recueil, стр. 661; и Решение от 29 октомври 1980 г., Heintz van Landewyck/Комисия, точка 86, 209/78 - 215/78 и 218/78, Recueil, стр. 3125), този Съд постановява, че Комисията е имала право да счита общите намерения, които съществуват между ищецът и другите производители на полипропилен, които Комисията доказва според правните изисквания и които се отнасят до ценовите инициативи, мерки, предназначени да улеснят прилагането на ценови инициативи и планирани обеми за продажба за първата половина на 1983 г., като споразумения по смисъла на член 85, параграф 1 от Договора за ЕИО.

257. Освен това като доказва според правните изисквания, че действието от ценовите инициативи продължава да съществува до м. ноември 1983 г., Комисията има пълното право да вземе становището, че нарушението е продължило поне до м. ноември 1983 г. От практиката на Съда става ясно, че член 85 също така се прилага и за споразуменията, които повече не са в сила, но които продължават да имат действие след като формално са престанали да бъдат в сила (Решение от 3 юли 1985 г., Vinon, точка 17, 243/83, Recueil, стр. 2015).

258. За определяне на схващането за съгласувана практика, трябва да се направи препратка към практиката на Съда, която показва, че критерия за координация и сътрудничество, предварително определен от този съд, трябва да се разбира в светлината на схващането, присъщо за разпоредбите по конкуренцията от Договора за ЕИО, съгласно които всеки икономически оператор трябва да определи независимо политиката, която има намерение да следва на общия пазар. Въпреки че това изискване за независимост лишава икономическите оператори от правото сами разумно да се приспособяват към съществуващото или очакваното поведение на техните конкуренти, то въпреки това строго изключва всякаква директна или косвена връзка между такива оператори, предметът или резултатът, от който е или въздействие върху поведението на действителен или потенциален конкурент, или разкриването на посоката на поведение на такъв конкурент, която те сами са решили да приемат или обмислят да приемат на пазара (решение 16 декември 1975 г., точки 173 и 174, 40/73 - 48/73, 50/73, 54/73 - 56/73, 111/73, 113/73 и 114/73, цитирано по-горе).

259. По настоящото дело ищецът участва в срещите относно определяне на цените и планираните обеми за продажба, по време на които се обменя информация между конкурентите относно цените, които желаят да наложат на пазара, цените, които имат намерение да наложат, своите прагове на печалба, ограничение върху обема на продажбите, които те преценяват, че са необходими, техните цифри на продажба или посочване на техните клиенти. Чрез своето участие в тези срещи, той взема участие заедно със своите

конкуренти в съгласувани действия, целта на които е да се повлияе на тяхното поведение на пазара и да се разкрие информация на всеки един за поведението, което всеки от производителите сам обмисля да приеме на пазара.

260. Съответно не само ищецът преследва целта да премахне предварително несигурността относно бъдещото поведение на своите конкуренти, но също така и при определяне на политика, която той има намерение да следва на пазара, той не може да не вземе предвид пряко или косвено информацията, която е получил по време на тези срещи. По същия начин при определяне на политиката, която те имат намерение да следват, неговите конкуренти са длъжни да вземат предвид пряко или косвено информацията, която им е разкрита от ищеца относно курса на поведение, който ищецът сам е решил или който и имал намерение да приеме на пазара.

261. Комисията следователно е доказала правотата си като възможност и имайки предвид техните цели в определяне вида на редовните срещи на производителите на полипропилен, на които е участвал ищецът между началото 1979 г. и м. август 1983 г. и неговото участие при определяне на планираните обеми за продажба за 1979 г. – 1982 г., като съгласувани практики по смисъла на член 85, параграф 1 от Договора за ЕИО.

262. Относно въпроса дали Комисията е имала право да счита, че е имало нарушение, описано в член 1 от решението като „споразумение и съгласувана практика”, съдът посочва, че с оглед техните сходни цели, различните следвани съгласувани практики и сключените споразумения образуват част от системата от редовни срещи, на които са определяни индикативните цени и квоти.

263. Тези схеми са част от поредица от усилия, направени от въпросните предприятия при преследването на една икономическа цел, а именно да нарушат нормалното движение на цените на пазара на полипропилен. По този начин би било изкуствено разделянето на подобно продължаващо поведение, което се характеризира с една цел, като се разглежда като съдържащо определен брой отделни нарушения. Факт е, че ищецът е взел участие за определен период от време в интегрирана мрежа от схеми, които представляват нарушение, което постепенно показва само по себе си и в незаконосъобразни споразумения и в незаконосъобразни съгласувани практики.

264. Комисията също така е имала право да определи това нарушение като „споразумение и съгласувана практика”, тъй като нарушението включва по едно и също време действителни елементи, които го определят като „споразумение” и действителни елементи, които го определят като „съгласувани практики”. При условията на подобно сложно нарушение двойната характеристика, дадена от Комисията в член 1 от решението, трябва да се разбира не като изискваща, едновременна и нарастваща, доказателство, че всеки от тези действителни елементи представлява съставен елемент и от споразумението и от съгласуваната практика, а по-скоро като прави препратка към сложното цяло, съставено от определен брой действителни елементи, някои от които са определени като споразумения, а други като съгласувани практики за целите на член 85, параграф 1 от Договора за ЕИО, който не установява особени категории за сложно нарушение от този вид.

265. Следователно основанията за възражения на ищеца трябва да бъдат отхвърлени.

Б. Ограничаващ ефект върху конкуренцията

а) Оспорваното решение

266. Решението посочва (точка 90, алинеи 1 и 2), че за искова молба по член 85, параграф 1 не е строго необходимо да се доказва неблагоприятният ефект върху конкуренцията при открита анти-конкурентна цел на споразумението. Въпреки това по настоящото дело доказателствата показват, че споразумението в действителност е създадо значително въздействие върху условията на конкуренцията.

б) Доводи на страните

267. Ишецът твърди, че действията, в които е обвинен, сами по себе си не могат да ограничат конкуренцията. Той твърди, че Комисията е избрала да приеме, че е имало едно нарушаване на конкуренцията без да вземе предвид доказателствата, че така наречените ценови инициативи никога не са имали ефект върху пазара и че като последици въздействието върху купувачите са били незначителни или не са съществували. Освен това дори ако се предположи, че са съществували паралелни ценови инициативи, условието, което изисква да имат въздействие върху конкуренцията, не може да бъде изпълнено, тъй като не е имало причинна връзка между срещите и паралелните ценови инструкции от една страна и промяната в цените от друга страна (Решения на Съда от 30 юни 1966 г., *Maschinenbau Ulm*, 56/65, *Recueil*, стр. 337; и от 13 юли 1966 г., 56/64 и 58/64, цитирани по-горе).

268. Комисията отговаря, че участието на Hercules в нарушението влияе върху конкуренцията, по-специално, цените; въпреки че това не са действия на Hercules, които трябва да имат значително въздействие върху конкуренцията, а действията на картела като цяло, към което Hercules допринася много малко.

в) Съображения на Съда

269. Линията на споразумението на Hercules търси да докаже, че неговото участие в редовните срещи на производителите на полипропилен не попадат под член 85, параграф 1 от Договора за ЕИО, тъй като неговото конкурентно поведение на пазара показва, че това участие не е имало анти-конкурентен предмет или ефект.

270. Член 85, параграф 1 от Договора за ЕИО забранява като не съответстващи на общия пазар всички споразумения между предприятия или съгласувани практики, които могат да повлияят върху търговията между държавите-членки и които имат за предмет или резултат предотвратяването, ограничаването или нарушаването на конкуренцията на общия пазара и, по-специално, тази която съдържа директно или косвено определяне на цените при купуване и продаване

или всякакви други търговски условия и разпределение на пазари или източници на доставки.

271. Съдът повтаря, че от неговата оценка по отношение на установяването на фактите, направено от Комисията, става ясно че целта на редовните срещи, в които ищецът е участвал заедно с конкурентните, е била да се ограничи конкуренцията в общия пазар, по-специално, чрез определяне на цени и планирани обеми на продажба, и в следствие неговото участие в тези срещи е имало анти-конкурентна цел по смисъла на член 85, параграф 1 от Договора за ЕИО.

272. Освен това доводът на ищеца, че неговите действия не могат да окажат влияние на пазара, трябва при всички случаи да се отхвърли, тъй като същественият въпрос е не дали индивидуалното участие на ищеца е можело да има въздействие върху пазара, а дали нарушението, в което той участва, е можело да има въздействие върху пазара. Предприятията, които вземат участие в нарушението, постановено в решението, и което се е извършило, представляват почти целия пазар, което ясно показва, че нарушението, което те са извършили заедно, трябва да е имало въздействие върху пазара.

273. Следва, че тези основания за възражения трябва да се отхвърлят.

V. Въздействие върху търговията между държавите-членки

а) Оспорваното решение

274. Решението посочва (точка 93, алинея 1), че споразумението между производителите вероятно е имало значително влияние върху търговията между държавите-членки.

275. По настоящото дело, разпространения характер на скритото споразумение, която буквално обхваща цялата търговия в ЕИО (и други източноевропейски страни) в основния промишлен продукт, трябва автоматично да доведе до отклонение на търговията от канали, които биха се развили при отсъствието на такова споразумение (решение, точка 93, алинея 3). По скоро определянето на цените на изкуствено ниво чрез споразумение, отколкото оставянето на пазара сам да намери своя баланс, са накърнили структурата на конкуренцията в Общността. Предприятията си отдъхват от непосредствената нужда да отговарят на пазарните сили и да се справят с заявения проблем за свръх капацитет (решение, точка 93, алинея 4).

276. В точка 94 от решението, Комисията счита, че определянето на цените за всяка държава-членка, въпреки че е трябвало да се вземат предвид преобладаващите местни условия, подробни обсъждани на национални срещи, е трябвало да изопачи търговския поток и влиянието върху нивото на цените от разликите между производителите в ефективността. Системата „account leadership”, при насочване на клиентите към определено наименовани производители, утежнява влиянието на договореностите по цените. Комисията признава, че при определяне на квоти или цели, производителите не са нарушили разпределението по държави-членки или региони. Въпреки това

самото съществуване на квоти или цели, би действало за ограничаване на възможностите, отворени към един производител.

б) Доводи на страните

277. Ищецът твърди, че действията, за които е отговорен, не могат сами по себе си да засегнат търговията между държавите-членки (Решения на Съда по дело 48/69 ICI/Комисия, от 14 юли 1972 г., 48/69, цитирано по-горе, точка 64, и от 16 декември 1975 г., точки 172 и 173, 40/73 - 48/73, 50/73, 54/73 - 56/73, 111/73, 113/73 и 114/73, цитирано по-горе).

278. Комисията в това отношение прави препратка към това, което е посочено в точки 93 и 94 от Решението.

в) Съображения на Съда

279. Обратно на твърденията на ищеца, Комисията не трябва да доказва, че неговото участие в споразумението и съгласуваната практика е имало значително въздействие върху търговията на държавите-членки. Всичко което се изисква по член 85, параграф 1 от Договора за ЕИО е, че анти-конкурентните споразумения и съгласувани практики трябва да могат да създадат въздействие върху търговията между държавите-членки. В това отношение трябва да се заключи, че ограниченията върху конкуренцията, които се считат за съществуващи, вероятно са нарушили търговските потоци от курса, който иначе биха следвали (вж. Решение на Съда от 29 октомври 1980 г., по съединени дела 209 - 215 и 218/78 Van Landewyck и други/Комисия, цитирани по-горе, параграф 172).

280. Следва, че Комисията е доказала според правните изисквания в точки 93 и 94 от своето решение, че нарушението, в което участва ищецът вероятно е повлияло върху търговията между държавите-членки, и не е било необходимо да доказва, че индивидуалното участие на ищеца е повлияло върху търговията между държавите-членки.

281. Следователно основанията за възражение на ищеца не могат да се потвърдят.

Г. Колективна отговорност

а) Оспорваното решение

282. Съгласно решението (точка 83, алинея 1) заключението, че има едно продължаващо споразумение не се променя от факта, че някои производители неизбежно не са присъствали на всяка среща. Всяка „initiative” отнема няколко месеца за планиране и прилагане и няма голяма разлика при включването на производител, ако в някои случаи е отсъствал. При всички случаи обикновената практика е отсъстващите да бъдат информирани за това, с което се е решило на срещите. Всички предприятия, към които е насочено решението, са взели участие в идеята на цялостните планове и в подробните обсъждания и тяхната

степен на отговорност не се повлиява поради отсъствието им понякога от определени заседания (или в случая с Shell от всички пленарни заседания).

283. В решението продължава да се заявява (точка 83, алинея 2), че в основата на настоящото дело е съчетанието на продължителен период за производителите към обща цел и всеки участник трябва да поеме отговорността не само за своята пряка роля, но също така и за действието на споразумението като цяло. Следователно степента на участие на всеки производител не е определена съобразно периода, през които неговите ценови инструкции са на разположение, а за целия период, по времето на които той се е придържал към общата инициатива.

284. Това заключение се прилага също така и за Anic и за Rhône-Poulenc, които напускат полипропиленовия сектор преди датата на разследванията на Комисията. При никое от тези две предприятия не са налице ценови инструкции до търговските отдели. Тяхното присъствие на срещите и участието в схемите за планирани на обема и квотите може въпреки това да се докаже от документите, които са приети като доказателства. Споразумението трябва да се разглежда в цялостност и тяхното участие е доказано, дори и не са намерени ценови инструкции (решение, точка 83, алинея 3).

б) Доводи на страните

285. Според ищеца становищата, които прави Комисията от наличните доказателства до голяма степен са погрешни. Според неговото становище Комисията няма основание да приеме подхода „вина заради сдружение” и следователно тя трябва да докаже участието на Hercules във всяко нарушение, описано в член 1 от решението, както посочва Съдът в свое решение по делото ACNA, в което той признава специалната роля, която е изиграна от това предприятие в картела и следователно е намалил глобата, която му е наложена (Решение по дело 57/69 Azienda Colibri Nazionali - ACNA S.p.A./Комисия от 14 юли 1972 г., Recueil, стр. 933). По-нататък ищецът поддържа, че Комисията не може да създава ново нарушение съгласно член 85, параграф 1, който просто се състои в запознаване с нарушение, извършено от други. Следователно тя трябва да докаже конкретното участие на Hercules и не само „пасивно мълчаливо съгласие” при нарушенията, извършени от други.

286. Комисията отговаря, че решението не обвинява всяко едно от предприятията, които са участвали по някакъв начин в нарушението, описано в член 1. Решението заключава, че всяко предприятие е нарушило член 85, параграф 1 от Договора за ЕИО чрез участието си в едно продължаващо споразумение и съгласувана практика, чрез която основно производителите извършват дейностите, описани в член 1, както е показано при подходящото тълкуване на член 1 от решението в съответствие с точка 81, алинея 3 и точка 83 от решението. Полипропиленовият картел следва да се разглежда като цялостно „рамково споразумение” с допълнителни страни. Следователно едно предприятие не може да раздели ангажиментите на картела на неговите съставни части и да оспори своето участие във всеки един от тях.

287. Според Комисията пълните доказателства показват, че различните неща, направени в контекста на картела, са само различни страни от едно цяло, свързани заедно чрез рамка от систематични, редовни и чести срещи на различни нива. Доколкото Hercules е бил въввлечен в „рамковото споразумение“, не може да избегне отговорността и в следствие е безсмислено за него да се опитва да покаже, че е бил по-малко въввлечени от другите производители в определени страни на нарушението. Следователно всеки участник според Комисията носи отговорност не само за своето собствено непосредствено участие в него, но също така и за изпълнението на споразумението като цяло. Препратката, направена от Hercules, към делото Dyestuffs, не е съществено, защото има разлика между това да не участваш въобще във всички инициативи, какъвто е бил случая с ACNA и да участваш активно само в определени страни от тях, какъвто е случая с Hercules.

288. Накрая Комисията твърди, че Hercules греша като вярва, че може да се каже, че Комисията основно го обвинява в това, че знае за нарушения, извършени от другите или за това, че е показал „пасивно мълчаливо съгласие“. Hercules признава, че един от неговите служители е посещавал срещите, на които са обсъждани цените и квотите. Също така се съгласява, че е получавал важна информация от своите „конкуренти“, въпреки, че те твърдят, че той самият е дал много малко или почти никаква информация. Дава ценови инструкции в съответствие с резултатите от срещите. Накрая никой от доводите, чрез които цели да докаже, че е по-малко полезен от другите по отношение на схемата от квоти, не може да го освободи от неговата отговорност за цялостния план, тъй като системата от квоти не е била нещо повече от поддържащ механизъм за усилия в областта на цените и следователно е допълнителен въпрос.

в) Съображения на Съда

289. От преценката на Съда по отношение на установяването на факти и прилагането на член 85, параграф 1 от Договора за ЕИО от Комисията следва, че в случая на ищеца Комисията е доказала според правните изисквания всяка от страните на нарушението, намерена срещу него в решението и следователно не може да припише отговорност на ищеца за поведението на другите производители.

290. Точка 83, алинеи 2 и 3 от решението не противоречат на това заключение, тъй като основно се отнася до обосноваването на становището относно нарушението в случая на предприятия, по отношение на които Комисията не открива ценови инструкции за целия период, по времето на които те са участвали в системата от редовни срещи.

291. В следствие, това основание за възражение трябва да бъде отхвърлено.

3. Заключение

292. От упоменатите по-горе становища следва, че всички основания за възражения на ищеца по отношение на установяването на факт и прилагането

на член 85, параграф 1 от Договора за ЕИО от Комисията в оспорваното решение, трябва да бъде отхвърлено.

Принцип на равноправно отношение

293. Ищецът поддържа, че основният факт, че един от неговите служители понякога е присъствал на срещите, не е достатъчен, за да докаже, че те са нарушили член 85, параграф 1 от Договора за ЕИО, когато Атосо и ВР, които също са имали връзки с другите производители, не са обявени за виновни в извършване на нарушението. Според становището на ищеца, ясно доказателствения отказ на тези три дружества да подкрепят схемите за разпределяне на пазара, трябва да доведе Комисията до заключението, че нито едно от тези три дружества не се е съгласило или не е участвало в ценови договорености.

294. Комисията посочва, че точка 78 от решението ясно посочва, че причината, поради която Атосо и ВР не са включени сред получателите на решението е, че „от всички доказателства, това срещу тяхното участие в нарушение на член 85, параграф 1 не е решаващо”. Фактът, че не е имало доказателство, което да покаже, че тези две предприятия някога са участвали в срещите, естествено е бил важен, тъй като е направил по-трудно доказването, че те са участвали в картела. Според Комисията Hercules е обвинен не само за участие в срещите или за получаването на информацията относно срещите, в които не е взел участие; а като цяло за неговото поведение, както става ясно от многобройните доказателства, които показват, че е участвал в картела (по-специално, като дава ценови инструкции, които отразяват определените по време на срещите индикативни цени), за което е прието възражение. Следователно е безсмислено за Hercules, с цел да намали до минимум отговорността, да посочи случаи, когато негов представител не е присъствал на срещите, макар Комисията никога не е твърдяла, че е вземал участие в тях.

295. Съдът би отбелязал, че за да има нарушаване на принципа на равноправно отношение, подобни положения трябва да се разглеждат по различен начин. По настоящото дело въпреки това положението на ищеца е различно от това на Атосо и ВР, доколкото за разлика от тези две предприятия, Hercules взема участие в системата от редовни срещи, на които са определяни цени и планирани обеми за продажби и е обменяна много информация с конкурентите относно тяхното бъдещо поведение. В последствие не може да има никакво нарушение на принципа на равноправно отношение.

Относно доводите

1. Недостатъчни мотиви

296. Ищецът посочва, че всяко решение, взето в нарушение на задължението за посочване на доводите, определено в член 190 от Договора, трябва да бъде отменено. Според неговото становище въпросното решение не е достатъчно поддържано, благодарение на неизпълнението от страна на Комисията да осъществи напълно своите разследвания и защото основава своите становища на недостатъчни доказателства. По-специално, липсата на мотиви по отношение на не осъществяване изследването на въздействието върху заявеното поведение

на производителите върху пазара и също така отказът на Комисията да вземе под внимание информацията от съществено значение и факта, че тя е избрала, по несправедлив и непостоянен начин само тези доказателства, които изглеждат поддържат нейната гледна точка.

297. Комисията отбелязва, че жалбата на Hercules от тази гледна точка не е правилно обоснована. Малкото примери, на които разчита Hercules, за да покаже, че разследванията на Комисията са непълни, по негово мнение не са решаващи.

298 Съдът счита, че от неговата оценка по отношение на установяването на фактите, направени от Комисията, за доказване на нарушението, става ясно, че Комисията правилно е разследвала и доказала съществените факти, като се уповава на достатъчни доказателства и е обяснила съгласно правните изисквания, мотивите за своето решение.

299. От това следва, че това основания за възражение трябва да бъде отхвърлено.

2. Липса на препратка към доклада на служителя по изслушването

300. Ищецът по-нататък твърди, че от решението, взето от Комисията да въведе позицията на служителя по изслушването и от условията за действие на служителя по изслушването, става ясно, че когато Комисията приема своето решение, тя трябва да вземе предвид становището на служителя по изслушването, въпреки че не е задължена да го следва. Въпреки това по настоящото дело решението не прави препратка към това становище, като по този начин нарушава член 190 от Договора за ЕИО.

301. Комисията заявява, че становището на служителя по изслушването, не представлява становище, което е задължително да се получи за целите на член 190 от Договора за ЕИО, тъй като тази разпоредба се отнася само до становища, изисквани от самия Договор или съгласно вторичното законодателство, приети към него; становището на служителя по изслушването е предоставено само при условията на справка, съставени от Комисията.

302. Съдът преди всичко отбелязва, че всички съществени разпоредби от условията за справка на служителя по изслушването, които са приложени към тринадесетия доклад за политика в областта на конкуренцията са, както следва:

„Член 2

Служителят по изслушването гарантира, че заседанието е правилно проведено и по този начин подпомага обективността на самото заседание, както и на всяко решение, което е взето в следствие. Той се стреми да гарантира, по-специално, че при подготовката на проекторешенията на Комисията по дела в областта на конкуренцията, обръща необходимото внимание на всички съществени факти, независимо от това дали са в полза на засегнатите страни или не.

При изпълнение на своите задължения той проверява спазване правото на защита, докато взема предвид необходимостта от ефективно прилагане на правилата на конкуренцията в съответствие с действащите разпоредби и принципи, формулирани от Съда.

Член 5

Служителят по изслушването се отчита на генералния директор по конкуренцията относно заседанията и заключенията, постановени на тях. Той може да прави възражения относно бъдещето развитие на производството. Такива възражения могат да се отнасят също така до необходимостта от допълнителна информация, за оттеглянето на определени възражения или на формулирането на допълнителни възражения.

Член 6

При изпълнение на задълженията, определени в член 2 по-горе, служителят по изслушването може, ако счита за целесъобразно, да отнесе своите становища директно до член на Комисията със специална отговорност за конкуренцията, по времето когато първоначалното проекторешение е предоставено на последните за изпращане на консултативния комитет по проблемите на ограничителните практики и монополите.

Член 7

По целесъобразност, членът на Комисията със специална отговорност за конкуренцията може да реши по искане на служителя по изслушването да приложи окончателния доклад на служителя по изслушването към проекторешението, представено на Комисията, за да се гарантира, че когато достига до решение по отделно дело, напълно е осведомена за цялата съществена информация.”

303. От самата формулировка на обхвата на задължения на служителя по изслушването става ясно, че не е задължително неговият доклад да бъде предаден нито на консултативния комитет по проблемите на ограничителните практики и монополите, нито на Комисията. Няма разпоредби, които да осигуряват предоставянето на доклада на консултативния комитет. Въпреки че е истина, че служителят по изслушването трябва да докладва на генералния директор по конкуренцията (член 5) и той може, ако счете за уместно, да препрати своите становища директно на член на Комисията със специални отговорности по конкуренцията (член 6), който може по искане на служителя по изслушването да приложи окончателния доклад на служителя по изслушването, изпратен на Комисията (член 7), няма разпоредба, които да изискват служителят по изслушването, генералният директор по конкуренцията или член на Комисията със специални отговорности за конкуренцията да изпратят на Комисията доклада на служителя по изслушването. Следва, че доклада на служителя по изслушването не е, за целите на член 190 от Договора за ЕИО, становище, което Комисията трябва да получи, когато взема решение съгласно член 85, параграф 1 от Договора за ЕИО.

304. При тези обстоятелства няма основания да се разреши искането на ищеца, направено в етапа на изпращане на отговор, Съдът да разгледа доклада на служителя по изслушването.

305. В заключение възражението, с които се твърди нарушаване на член 190 от Договора за ЕИО, трябва да бъде отхвърлено.

Глобата

306. Ищецът твърди, че Комисията е нарушила член 15 от Регламент № 17 като не е преценила правилно в решението продължителността и сериозността на нарушението, за които е открито, че са допуснати.

1. Давностен срок

307. Ищецът твърди, че трябва да се приложи правилото за ограничаване, установено в Регламент (ЕИО) № 2988/74 на Съвета от 28 ноември 1974 г. относно давностните срокове в производствата и налагането на санкции съгласно разпоредбите на Европейската Икономическа Общност относно транспорта и конкуренцията (ОВ L 319, стр. 1). Комисията счита, че е имало непрекъснат начин на действие от 1977 г. споразумение „минимални цени”. Но въпреки, че знае за него, Hercules не участват в това споразумение и неговото поведение следователно не може да се характеризира като част от непрекъснат начин на действие, който започва през 1977 г.

308. Комисията отново подчертава, че обвинението срещу ищеца, е че е участвал в отделно продължаващо споразумение, което изключва прилагането на ограничителните правила по настоящото дело.

309. Съдът отбелязва, че съгласно член 1, параграф 2 от Регламент № 2988/74, петгодишния ограничителен период за прилагане правомощието на Комисията да налага глоби, започва да действа, в случаите на продължаващо или повтарящо се нарушение, от деня, в който нарушението се преустанови.

310. По настоящото дело от оценката на Съда по отношение на доказването на нарушението следва, че ищецът е участвал в едно нарушение, което започва през м. ноември 1977 г., когато те подписват споразумение, което определя индикативни цени за 1 декември 1977 г. и продължава до м. ноември 1983 г. В това отношение трябва да се отбележи, че продължителността на нарушението между сключването на това споразумение и съгласуваните практика, открити от 1979 г. нататък се потвърждава от контактите с другите производители, които ищецът е поддържал без да прекъсва, като започва през 1977 г.

311. В заключение ищецът не може да се позовава на давностен срок по отношение на налагането на глоби.

2. Продължителност на нарушението

312. Ищецът заявява, че продължителността на нарушението изглежда играе важна роля при определяне размера на глобата, въпреки че начина на

изчисляване на глобите не е обяснен от Комисията. Въпреки това не може да се открие никакво нарушение срещу него от преди 1979 г.

313. Комисията отговаря, че в достатъчна степен е доказала продължителността на нарушението и твърди в точка 107, алинея 3 от решението, че счита, че по-сериозните аспекти от нарушението не се появяват до началото на 1979 г. и е взела предвид това, когато е определила размера на глобата.

314. Съдът би посочил, че вече е установил, че Комисията правилно е преценила продължителността на периода, по времето на който ищецът е нарушавал член 85, параграф 1 от Договора за ЕИО.

315. Следва, че това основание за възражение, трябва да бъде отхвърлено.

3. Сериозността на нарушението

A. Ограничената роля на ищеца

316. Ищецът твърди, че наложената му глоба е прекалено висока по отношение на възможната липса на внимание, което може да се докаже и че в следствие, трябва да бъде отменена или значително намалена.

317. Той твърди, че обратно на твърденията на Комисията, не може да носи чужда отговорност за всички дейности на картела. Следователно Комисията трябва да може да определи дали ищецът е станал част от определено подспоразумение, защото дори и ако са извършени в рамките на основната антиконкурентна цел или споразумение, всеки участник трябва да бъде съден и глобен съобразно неговите специфични действия (решение на Съдът по делото ACNA, 14 юли 1972, точка 75, 57/69, цитирано по-горе). Поради същата причина, действията на другите производители, които са се случили преди датата, когато е доказано участието на служителя на ищеца в незаконосъобразни споразумения, не могат да бъдат приписани на ищеца.

318. Що се отнася до сериозността на нарушението ищецът поддържа, че Комисията неправилно не е правила разграничение между производителите, различни от „големите четири”. Тъй като не може да се предположи, че всеки производител е юридически отговорен за поведението въобще, Комисията може да е прегледала определени факти, така както са прилагани от всяко предприятия, за да оцени виновността на всяка страна, както е посочил Съдът в свое Решение по делото Suiker Unie (цитирано по-горе, параграф 622).

319. Ищецът вярва, че ако Комисията беше действала по този начин, тя би намалила наложената му глоба относно глобите, наложени на другите производители, които, освен ищецът, участват в срещите по-често, по-активно и за по-дълъг период, активно участват в местните срещи, предоставят информация относно своите собствени данни на продажбите на своите конкурентни и в своите споразумения определят „индикативни цени” или квоти за продажби.

320. Ищецът заявява, че отношението към него е особено несправедливо, ако се сравни с това към Амосо и ВР, чието поведение е било подобно и които са били свързан с Hercules в съзнанието на другите производители като „не-участници”.

321. Комисията поддържа, че вече достатъчно е разглеждала ролята, изиграна от ищеца и при определяне на размера на всяка отделна глоба, която трябва да бъде наложена, тя изрично разглежда степента на специфичното участие на всяко предприятие, като взема предвид съображенията за пропорционалност (решение, точка 109). Според нейното становище участието на ищеца в картела е било достатъчно, за да се оправдае наложената му глоба. Съдът на постановява, че всяко конкретно участие е нарушение, дори пасивното съгласие, което улеснява нарушението, е достатъчно, за да даде основание за налагане на глоба (решение 1 февруари 1978 г., Miller International Schallplatten/Комисия, 19/77, Recueil, стр. 131; и от 12 юли 1979 г., BMW Belgium/Комисия, 32/78, 36/78 - 82/78, Recueil, стр. 2435).

322. Комисията твърди, че вече е отговаряла на твърденията за дискриминация по отношение на Амосо и ВР.

323. Съдът счита, че от оценката по отношение доказване на нарушението става ясно, че Комисията правилно е доказала ролята, изиграна от ищеца в нарушението и Комисията е определила в точка 109 от решението, че е взела предвид тази роля, когато е определяла размера на глобата.

324. Съдът също така счита, че установените факти показват със своята присъща сериозност, по-специално, определянето на цени и планираните обеми на продажбите, че ищеца не е действал прибързано или дори при липса на внимание, но умишлено.

325. Освен това, тъй като положението на ищеца от една страна и на Амосо и ВР от друга не са сравними, не може да съществува въпрос за дискриминация срещу ищеца относно тези две предприятия.

326. Следователно това основание за възражение, трябва да бъде отхвърлено.

Б. Не вземане под внимание на неблагоприятните условия на пазара

327. Ищецът заявява, че показаното незначитане на реалните условия на пазара и икономическите трудности в полипропиленовия сектор, не е последователно с другите решения, наскоро приети от Комисията, в които размерите на глобите са били много по-ниски (Решение от 6 август 1984 г., Zinc Producer Group, ОВ 1984 г., L 220; Решение от 2 ноември 1984 г., Пероксид, ОВ 1985 г., L 35).

328. Комисията заявява, че въпреки, че не е под никакви задължения за вземане под внимание на трудните икономически условия, когато се определя размера от глобите за нарушаване на законодателството в областта на конкуренцията, тя приема при смекчаване на наказанията, че заинтересуваните предприятия са претърпели значителни загуби в своите полипропиленови дейности за значителен период от време (решение, точка 108).

329. Тя също така заявява, че когато е налагала наказанията по настоящото дело, е действала в съответствие с нейната установена политика и с принципите за налагане на глоби, формулирани от Съда. Тя посочва, че от 1979 г. тя прилага последователна политика за спазване на разпоредбите на конкуренцията чрез налагане на тежки глоби, по-специално, за категориите нарушения, които са формулирани в законодателството на Общността и за определени сериозни нарушения, какъвто е настоящия случай, така че да се подсили възпиращия ефект на наказанията. Тази политика, одобрена от Съда (Решение от 7 юни 1983 г., *Pioneer/Комисия*, точки 106 и 109, 100/80 - 103/80, *Recueil*, стр. 1825), която също приема в много случаи, че определянето на наказанията включва оценка на комплекс от внушително количество фактори (Решение от 7 юни 1983 г., точка 120, 100/80 - 103/80, цитирано по-горе; и Решение от 8 ноември 1983 г., *IAZ/Комисия*, точка 52, 96/82 - 102/82, 104/82, 105/82, 108/82 и 110/82, *Recueil*, стр. 3369).

330. Комисията заявява, че тя е в относително добра позиция, за да прави такива оценки, които, както тя твърди, не могат да бъдат опровергани с изключение на случая на грешка във фактите или материалното право. Освен това Съдът е потвърдил, че решенията на Комисията относно това какви наказания са необходими, могат да са различни в различните случаи, дори ако такива дела включват подобни ситуации (Решение от 12 юли 1979 г., точка 53, 32/78, 36/78 - 82/78, цитирано по-горе; и Решение от 9 ноември 1983 г., точки 111 и последващите, 322/81, цитирано по-горе).

331. Съдът счита, че за да прецени този довод е необходимо за разгледа преди всичко начина, по който Комисията е определила размера на глобата, наложена на ищеца.

332. Комисията първо е определила, че критерият за определяне на основното ниво на наложените глоби върху предприятията, за които се отнася решението (точка 108 от решението) и след това да определи критерия за постигане на справедлив баланс между глобите, наложени на всеки от тези производители (точка 109 от решението).

333. Съдът счита, че критерият, изложен в точка 108 от решението, напълно оправдава основното ниво на глобите, наложени върху предприятията, към които е насочено решението. В това отношение специално удареие трябва да се постави на ясения характер на нарушението на член 85, параграф 1 от Договора и, по-специално, на букви а), б) и в) от тази разпоредба, чиито условия са известни на производителите на полипропилен, които действат в пълна тайна.

334. Съдът също така счита, че четирите критерия, упоменати в точка 109 от решението, са съществени и достатъчни за целите на постигане на справедлив баланс между глобите, наложени на всяко предприятие.

335. В този контекст трябва да се посочи, че Комисията не е била длъжна да обособи или обясни начина, по който е взела предвид значителните загуби, претърпени от различните производители в промишлеността на полипропилен, тъй като това е бил един от факторите, упоменати в точка 108 от решението,

който допринася за определяне на основното ниво на глобите, който Съдът счита за оправдани.

336. Освен това фактът, че по предишни дела Комисията е взела предвид, с оглед действителните обстоятелства, че кризата, повлияла на въпросния икономически сектор, е трябвало да се вземе предвид, не задължава Комисията да обърне подобно внимание на такава ситуация по настоящото дело, тъй като е било доказано според правните изисквания, че предприятията, към които е отправено решението умишлено и в пълна тайна са извършили особено сериозно нарушение на член 85, параграф 1 от Договора за ЕИО.

337. От това следва, че настоящото основание за възражения, на което се позовава ищеца, не може да бъде потвърдено.

В. Не вземане под внимание на последствията от нарушението

338. Ищецът твърди, че нарушението не е имало въздействие върху пазара. Съгласно практиката на Съда (Решение по делото *Suiker Unie*/Комисия от 16 декември 1975 г., точка 612, 40/73 - 48/73, 50/73, 54/73 - 56/73, 111/73, 113/73 и 114/73, цитирано по-горе), размера на глобите, трябва да се отнесе към икономическия контекст, в който се е случило нарушението.

339. Комисията отговаря преди всичко, че картелът наистина е оказал въздействие върху действителните цени и на второ място, че при преценяване размера на глобите тя е взела предвид факта, че ценовите инициативи обикновено не постигат напълно техните цели (решение, точка 108). Според нейното становище това вече е било повече отколкото тя е била длъжна да направи, тъй като не само картелите с антиконкурентно действие трябва да бъдат наказвани съгласно член 85, параграф 1 от Договора за ЕИО, но също така и тези които имат антиконкурентни цели.

340. Съдът отбелязва, че Комисията разграничава два вида въздействия, причинени от нарушението. Първият вид се състои във факта, че като следва споразуменията от срещите относно индикативните цени всички производители инструктират своите офиси по продажба за прилагане на това ниво на цени; „целите” по този начин служат за основа на предоговаряне на цените с клиентите. Това кара Комисията да заключи, че по настоящото дело доказателствата показват, че споразумението в действителност създава съществен ефект върху условията на конкуренцията (решение, точка 74, алинея 2, с препратка към точка 90). Вторият вид въздействие се състои във факта, че движението на цените за индивидуалните клиенти в сравнение с индикативните цени, изложени в хода на определени ценови инициативи, е било последователно, както е показано в документите, които са намерени в помещенията на ICI и другите производители относно прилагането на ценовите инициативи (решение, точка 74, алинея 6).

341. Първият вид въздействие е доказан от Комисията съгласно правните изисквания от много ценови инструкции, дадени от различните производители, които са съвместими една с друга, както и с определяните по време на срещите

индикативни цени, които очевидно имат за цел да послужат като основа за договаряне на цените с клиентите.

342. Фактът, че инструкциите на ищеца не винаги са съответствали на индикативните цени, определяни на срещите, не е такъв, че да подрони това заключение, тъй като въздействията, които Комисията е взела предвид при определяне на общото ниво на глобите, не са в резултат от действителното поведение, което отделни предприятия твърдят, че са приели, а са в резултат от цялостното нарушение, в което предприятията са участвали с другите.

343. Относно втория вид въздействия, Комисията няма причини да се съмнява в точността на анализа, извършен от самите производители по време на тези срещи (вж., по-специално, протоколите от срещите от 21 септември, 6 октомври, 2 ноември и 2 декември 1982 г., основно изложение на възраженията, допълнения 30 - 33). Те показват, че индикативните цени, определяни по време на срещите, са широко постигнати на пазара и дори ако одита на Coopers и Lybrand и икономическите проучвания, извършени от определени производители доказват, че анализите, направени от самите производители на техните срещи са погрешни, този факт не е водещ при намаляване на глобата, тъй като Комисията е определила в точка 108, последно тире от решението, че взема под внимание, при смекчаване на наказанията, факта, че тези ценови инициативи обикновено не постигат напълно целите си и в краен случай не е имало принудителни мерки, за да се гарантира съответствието с квотите или другите мерки.

344. Тъй като основанията за решението, които се отнасят до определяне на размера на глобите трябва да се тълкува в светлината на другите основания на решението, трябва да се заключи, че Комисията правилно е взела под внимание първия вид въздействие и че е взела под внимание ограничения характер на втория вид въздействие. В това отношение трябва да се отбележи, че ищецът не е посочил по какъв начин ограничения характер на втория вид въздействие не е бил взет под внимание в достатъчна степен при смекчаването на размера на глобите.

345. Следва, че настоящото основание за възражение трябва да бъде отхвърлено.

Г. Липсата на всякакви предишни нарушения

346. Ищецът посочва, че никога не е участвал в други производства за нарушаване на законодателството в областта на конкуренцията. Настоящото дело, както той твърди, е най-малко отделен и случаен пример за лошо контролиран служител, които е нарушил политиката на дружеството като е участвал в малко срещи, което се потвърждава от бързите и активни действия, които ищецът предприема, за да сътрудничи на разследването и да предотврати подобни нарушения.

347. Съгласно становището на Комисията липсата на предишно нарушение не може да бъде причина за намаляване на размера на глобата, тъй като ищецът не може да оспори, че не е знаел за не законосъобразността на своето поведение.

Въпреки това Комисията оставя на Съда да увеличи глобите, наложени върху предприятията, признати преди това за виновни в извършване на нарушения.

348. Съдът постановява, че фактът, че Комисията в миналото е обявила предприятие за виновно в нарушение на правилата на конкуренцията и го е санкционирала за това нарушение, може да се разглежда като утежняващо обстоятелство срещу предприятието, но отсъствието на предишни нарушения е нормално обстоятелство, което Комисията не трябва да взема предвид като смекчаваща причина, особено тъй като по настоящото дело е включено особено ясно нарушение на член 85, параграф 1 от Договора за ЕИО.

349. Следва, че настоящото основание за възражение, трябва да бъде отхвърлено.

Д. Сmekчаващи обстоятелства

350. Ищецът по-нататък твърди, че Комисията не е взела предвид различни смекчаващи обстоятелства. Той набляга, че доброволно е прекратил нарушението. В това отношение той оспорва предположението на Комисията, че без нейната намеса нарушението би продължило. Това предположение е погрешно поне в случая на Hercules, тъй като участието на служителя на срещите или контактите между служителя и другите производители са доказани само до м. август 1983 г., преди да се намеси Комисията.

351. Той оспорва, че мерките, които е предприел незабавно, за да предотврати в бъдеще нови нарушения на политиката на дружеството, такива като участието на един от нейните служители на срещите на производителите, трябва да бъдат насърчавани в интерес на политиката на Общността в областта на конкуренцията, както е било направено от Комисията в делото за National Panasonic (решението от 7 декември 1982 г., National Panasonic, ОВ 1982 г., L 354, стр. 28). Комисията е трябвало да обясни в своето решение защо не е взела предвид подобни действия по настоящото дело.

352. Ищецът твърди, че Комисията също така не е взела предвид факта, че е сътрудничи повече от обикновено на разследването, например чрез доброволно изпращане на решаващите документи на Комисията (основно изложение на възраженията, допълнение 2, и особени възражения, Hercules, допълнение 18). Тези откровени усилия за сътрудничество заслужават да бъдат възнаградени отколкото да бъдат пренебрегнати. Заявленията на Комисията, че е взела предвид оказаното съдействие от някои от производителите не е достатъчно, тъй като никога не е разкрила самоличността на въпросните производители или начина, по който тя е вземала предвид това съдействие.

353. Комисията отбелязва преди всичко, че в точки 50 и 51 от решението, е доказала участието на Hercules в нарушение между м. юни и м. ноември 1983 г., а разследването на Комисията се е извършило на 13 и 14 октомври същата година.

354. Относно приемането от ищеца на съответстваща програма след разкриването на нарушението, Комисията посочва, че съгласно практиката на

Съда (Решение от 10 декември 1985 г., Stichting Sigaretttenindustrie/Комисия, точки 97 и 98, по съединени дела 240/82 - 242/82, 261/82, 262/82, 268/82 и 269/82, Recueil, стр. 3831), усилията да се постави друго поведение в съответствие с правото на конкуренцията, не намалява основанията за налагане на глоби по отношение на нарушението. Комисията по-нататък отбелязва, че предишните програми за постигане на съответствие на Hercules, които са били предотвратени от неуместните действия на техния служител, не постигат това или спират Hercules от участие в нарушението на член 85, параграф 1 от Договора за ЕИО.

355. Комисията заявява, че при всички случаи е взела предвид съдействието на Hercules при провеждане на разследването, когато е определяла размера на глобата. Тя също така отбелязва, че не е омаловажаване на това съдействие да се заяви, че то идва по-скоро в последния етап от разследването, след като от комисията са открити определени доказващи вината документи. Сътрудничеството *a posteriori* не може да промени факта, че се извършено нарушение.

356. Съдът преди всичко счита обратно на твърденията на ищеца, че той не е престанал да участва в нарушението през м. август 1983 г., тъй като на 30 септември 1983 г. той дава на търговските отдели инструкции, които са влезли в сила от м. ноември 1983 г., което означава след намесата на Комисията и които, в случаите с лико (2,25 DEM/kg) и хомополимер (2,35 DEM/kg) са сходни с тези на BASF, Hüls, ICI, Linz, Monte и Solvay и с тези на Hoechst (само за лико) (решение, таблица 7N). В последствие ищецът не прекратява доброволно нарушението през м. август 1983 г. или дори преди намесата на Комисията, тъй като последната инструкция, която ищецът дава и която Комисията използва като доказателство, е била в хода на изпълнение по същото време, когато служителите на Комисията са извършвали своите разследвания на 13 и 14 октомври 1983 г. Следователно това не може да се счита за смекчаващо обстоятелство, което Комисията е трябвало да вземе предвид, когато е определяла размера на глобата, наложена на ищеца.

357. На второ място, доколкото наистина е важно, че ищецът е предприел стъпки за предотвратяване на извършването на нови нарушения на законодателството на Общността в областта на конкуренцията от неговите служители в бъдеще, това обстоятелство не променя факта, че нарушението е било признато за извършено по настоящото дело. Изправен пред този факт, Съдът би посочил, че той вече се е произнесъл, че критерият, посочен в точка 108 от решението обосновава общото ниво на наложените глоби и критерия за постигане на справедлив баланс между размера на глобите, наложени на различните засегнати, определен в точка 109 от решението, са достатъчни и добре обосновани. В това отношение трябва да се добави отново тук, че фактът, че по предишно дело Комисията е счела, като има предвид действителните обстоятелства, че трябва да се обърне внимание на стъпките, предприети от въпросното предприятие за предотвратяване на извършването в бъдеще на нови нарушения на правото на Общността в областта на конкуренцията, не може да я задължи да взема предвид по същия начин подобните мерки по настоящото дело, тъй като Комисията набляга в решението (точка 108), че нарушението на

член 85, параграф 1 от Договора за ЕИО е било особено сериозно и е извършено умишлено и в условията на пълна тайна.

358. На трето място доводът на ищеца по отношение на това, че Комисията не е взела предвид неговото съдействие при разследването, не може да бъде приет. Дори и да беше за предпочитане да определи към кое предприятие се отнася точка 109, последна алинея от решението, Комисията е посочила по време на процедурата пред Съда, че не тази алинея прави препратка само към ищеца и ICI. Нито ищецът, нито някое друго предприятие, които са обжалвали решението, оспорват това твърдение.

359. Въпреки това не следва, че Комисията е била длъжна точно да посочи степента, до която е взела предвид този допълнителен критерий за утежняване на глобите, наложени на различни предприятия, така че да намали глобите, наложени на предприятията, които са Ж съдействали по време на нейното разследване. Този критерий трябва да се разглежда в съответствие с други утежняващи критерии, упоменати в точка 109 от решението. Ищецът не заявява, че прилагането на тези критерии са довели до несправедлив резултат по настоящото дело, нито Съдът счита, че това се е случило.

360. От упоменатите по-горе становища следва, че глобата, наложена на ищеца, е уместна като се има предвид продължителността и сериозността на нарушаването на правилата на конкуренцията в Общността за извършването, на което ищецът е признат за виновен.

По съдебните разноски

361. Съгласно член 87, параграф 2 от Процедурния правилник на Първоинстанционния съд, се постановява, страната, загубила делото се осъжда да заплати съдебните разноски, ако е направено такова искане. След като ищецът е загубил делото и Комисията е направила искане за осъждане на ищеца по съдебните разноски, той трябва да бъде осъден да заплати разноските.

По изложените съображения Първоинстанционният съд (първи състав) реши :

1. Отхвърля исковата молба.

2. Осъжда ищеца да заплати съдебните разноски.

Подписи

Произнесено в открито съдебно заседание в Люксембург на 17 декември 1991 година.

Подписи